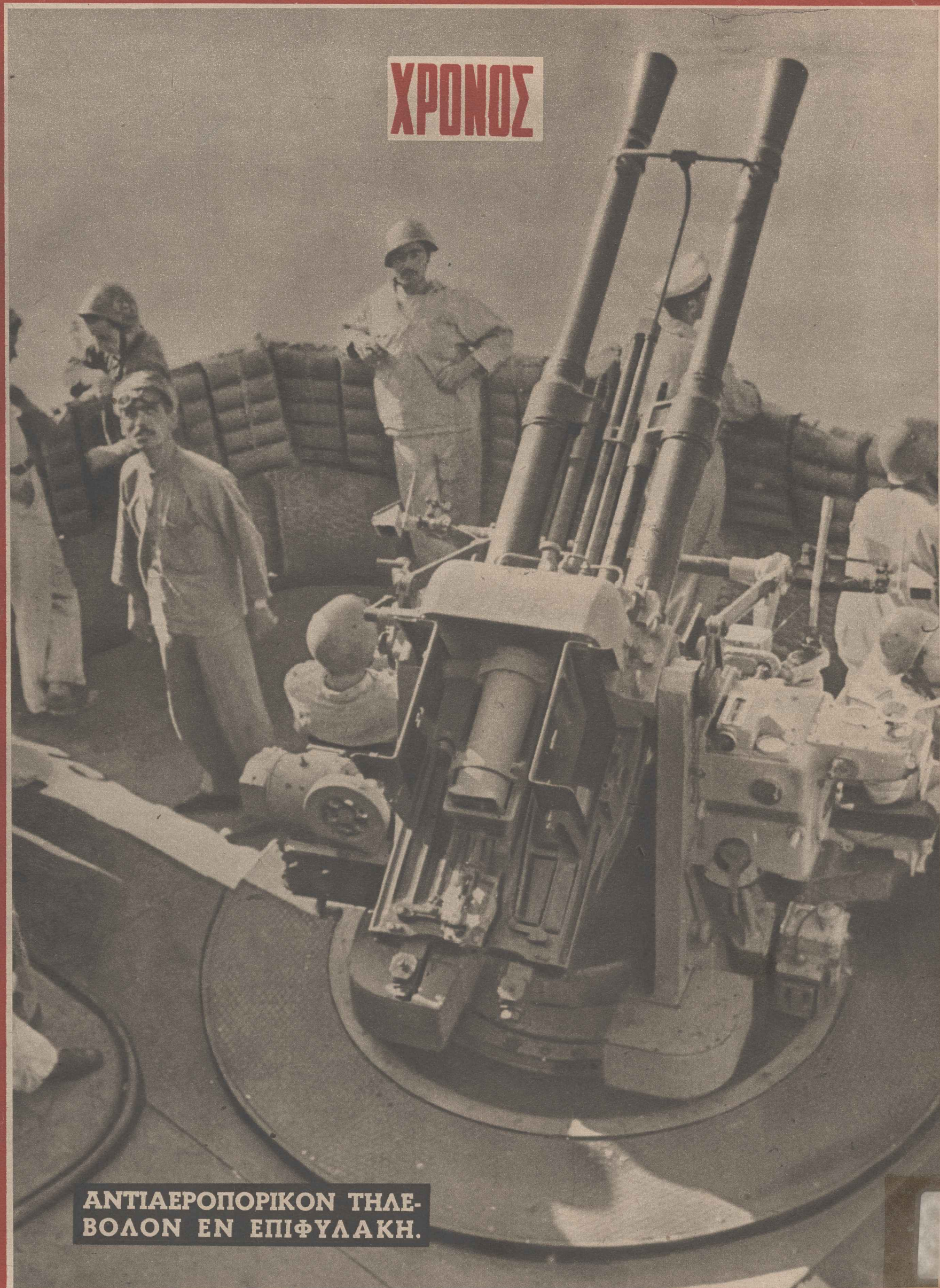


ΧΡΟΝΟΣ



ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΝ ΤΗΛΕ-
ΒΟΛΟΝ ΕΝ ΕΠΙΦΥΛΑΚΗ.

Π
Χ14

ΤΕΜΠΟ· ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡ.34

ΧΡΟΝΟΣ



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΕΜΩΝ
ΑΕΙ ΠΑΡΕΜΕΝΕΙ
ΕΛΛΑΔΙ

ΡΩΜΗ 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1942-XXI
ΔΡΑΧΜΑΙ ΕΞΗΚΟΝΤΑ
60

ΣΚΟΠΙΑ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΤΕΜΠΟ *Ελληνική έκδοσις. *Εκδίδεται Πέμπτην κατὰ δεκαπενθήμερον -
*Υπεύθυνος Διευθυντής ALBERTO MONDADORI - *Αρχισυντ. PAOLO LEGALDANO

Azienda Periodici Italiani
MONDADORI Πρόεδρος Arnaldo Mondadori - Milano - Via Corridoni 39
Δημοσιεύσεις: A. P. I. Corso del Littorio 1 - Milano

*Απευθύνετε τὴν ἀλληλογραφίαν εἰς: Tempo, Via Corridoni 39 - Milano - Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίαι, ἔστω καὶ μὴ δημοσιεύδμενα, δὲν ἐπιστρέφονται.

MONDADORI

LEONE TOLSTOI



RACCONTI E RICORDI

ΣΥΛΛΕΓΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ ΥΠΟ CORRADO ALVARO.
ΤΑ «RACCONTI E RICORDI» ΤΑΥΤΑ Ε' ΑΠΟΤΕΛΕΣΟΥΝ ΕΡΓΟΝ ΔΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ. ΕΙΝΑΙ, ΔΕ, ΕΠΙ ΤΩ ΠΛΕΙΣΤΟΝ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ, ΠΕΖΑ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΙΔΟΝ ΤΟ ΦΩΣ ΜΟΝΟΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ. ΜΟΛΟΝΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ. ΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΕΚΑΣΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΝΑΙ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ, ΘΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟΝ Η ΜΙΑ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΔΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΥ. ΔΕ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΧΝΟΥ. ΣΕΛ. 456 ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΚΑΜΝΟΥΝ ΝΑ ΑΝΑΠΟΔΩΜΕΝ ΤΗΝ ΠΡΟ ΤΟΥ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΙΣΜΟΥ ΡΩΣΙΑΝ, ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΤΟΣΟΥΤΟΝ ΗΓΑΓΙΖΕΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΓΡΑΨΕΝ Ο ΤΟΛΣΤΟΥ. ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΥΠΕΡΒΑΝΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ. — ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΤΗΣ «QUADERNI DELLA MEDUSA» ΣΕΛ. 456 - ΑΡ. 26

GIUSEPPE GORANI



DAL DESPOTISMO ILLUMINATO
ALLA RIVOLUZIONE
(1767-1791)

ΕΙΝΑΙ Ο 3ΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΤΟΥ GORANI, ΟΣΤΙΣ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟΤΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΕΠΙΤΥΜΜΕΝΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ. ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΑΡΑΧΩΣΤΑΤΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΗΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ. Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΔΙΕΣΧΙΣΕΝ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΚΕΙΝΟΥ ΚΑΤΑΚΛΑΣΜΟΥ, ΠΟΥ ΥΠΗΡΞΕΝ Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ. ΑΝΘΩΣ ΤΑΛΑΙΩΣ ΤΟΤΟΝ, ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΙΔΙΑΙΟΤΗΤΟΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΕΛΕΤΗΤΗΝ, ΟΣΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ. ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΤΑΙ Ο ALESSANDRO CASATI. — ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ «COLLEZIONE SETTECENTO» ΣΕΛ. 524 ΜΕ ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΚΤΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ. — ΑΡ. 50

SEM BENELLI



LA GORGONA

Ἐπεικὸν δράμα εἰς 4 πράξεις.
ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΑΠΟ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝ ΜΟΝΔΑΔΟΡΙ ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΓΝΩΣΤΟΤΑΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ BENELLI. ΔΙΑΤΕΤΑΙ ΔΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΑΝ ΣΤΙΓΜΗΝ, ΔΙΟΤΙ ΕΠΙ-ΚΕΙΤΑΙ Η ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΤΑΙΝΙΑΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΕΞΗΚΟΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΝΟΜΑΣΤΟΝ ΤΟΥΤΟ ΕΡΓΟΝ. Η ΔΕ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΕΝ ΠΡΟΤΟΤΥΠΟ ΘΑ ΕΛΑΓΞΗ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΑΓΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ BENELLI ΕΚΤΙΜΗΣΙΝ. — ΤΟΜΟΣ ΕΚ ΣΕΛ. 224. — ΑΡ. 20



BANCA COMMERCIALE ITALIANA

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΛΙΡ. 700.000.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΛΙΡ. 170.000.000

MONDADORI

FRANCESCO FLORA

STORIA DELLA LETTERATURA ITALIANA

ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ

Δὲν εἶναι ἔργον διαφημι-
μοτικῆς συνθέσεως, ἀλλὰ
ιστορία προσαρμοζομένη
πρὸς τὴν νέαν μέθοδον τῆς
φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας,
τῆς νεωτέρας αἰσθητικῆς
καὶ τὰ θετικώτερα συμπε-
ράσματα τῆς προσφάτου
φιλολογίας. Εἶναι τὸ αὐθόρ-
μητον συμπέρασμα μᾶς ἀπ'
εὐθείας καὶ μετ' ἐνδιαφέ-
ροντος ἀναγνώσεως τῶν
κειμένων, ἐνισχυθείσης ἀπὸ
τὴν γνώσιν παντὸς ὅ,τι ἀπε-
φάνθη ἡ κριτικὴ περὶ ἐνὸς
ἐκάστου τῶν συγγραφέων.
Μεταξὺ τῶν πλέον ἐνδια-
φερόντων χαρακτήρων τῆς
ἱστορίας ταύτης τῆς Ἰταλ.
Λογοτεχνίας, πρῶτον ὅ,τι ἀνα-
φέρωμεν τὸν πλοῦτον τῶν
χωρίων, τὰ ὁποῖα χρη-
σιμοποιεῖ ὁ Flora, διὰ νὰ
καταστήσῃ ἐντονωτέραν τὴν
φανήν τῶν ἐξεταζομένων
συγγραφέων. Τὰ χωρία
ταῦτα ἀποτελοῦν τὴν
πλουσιωτέραν καὶ πολιτι-
μοτέραν ἀνθολογίαν τὴν
ὁποῖαν ἔσχε ποτὲ μία ἱστο-
ρία λογοτεχνίας. Τὸ πλη-
ρότερον ἐν Ἰταλίᾳ δημο-
σίον τοῦ εἶδους αὐτοῦ,
κατὰ τὴν ἐποχὴν μας.

Ο 1ος ΤΟΜΟΣ

DAL MEDIO EVO ALLA
FINE DEL QUATTROCENTO
Σελίδες 616 μὲ 24 πίνακας
ἐκτὸς κειμένου . . . Δ. 26
Ἐκδόσις πανόδετος . Δ. 60

Ο 2ος ΤΟΜΟΣ

CINQUECENTO, SEICENTO,
SETTECENTO
Σελίδες 1080 μὲ 24 πίνακας
ἐκτὸς κειμένου . . . Δ. 48
Ἐκδόσις πανόδετος . Δ. 80

Ο 3ος ΤΟΜΟΣ

Ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν
LUCIANO NICASTRO
OTTOCENTO E NOVECENTO
Σελίδες 876 μὲ 24 πίνακας
ἐκτὸς κειμένου . . . Δ. 28
Ἐκδόσις πανόδετος . Δ. 50



Ρώμη, 17 Δεκεμβρίου 1942-XXI

TEMPO

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ



Ἐπὶ τοῦ καταστροφώματος τοῦ πολεμικοῦ,
κατὰ μῆκος τῶν ἀντῶν, εἰς τὰς χιονο-
σκεπεῖς καὶ ἀπεράντους στέππας, τὰς
καυόμενας ἐρήμους καὶ τὰ ἀπόκηρυμα
βουνά, παντοῦ ὅπου εἶναι ἀνάγκη, αἱ
σκοπιαὶ ἀγρυπνοῦν. Τὴν νύκτα προσπα-
θοῦν νὰ διαπεράσουν τὰ πυκνὰ σκότη,
καὶ τὴν ἡμέραν τὸν σκοτισμένον δρίζον-
τα, ἀπὸ τὴν ὁμίχλην, τὸ χιόνι καὶ τὴν
σκόνην τῆς ἐρήμου. Πολύτιμοι εἶναι αἱ
ὁπηρεσίαι των, βαρὺ καὶ ταυτοχρόνως
λεπτὸν τὸ ἔργον των. Πολλὰκις συντε-
λοῦν εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐκβασιν τῆς ἐπι-
χειρήσεως, οἱ ἀφανεῖς καὶ ἡρωϊκοὶ αὐτοὶ
ἄνδρες, καὶ δι' αὐτὸ ἡ ἐκλογὴ των γίνε-
ται πάντοτε μὲ πολὺ μεγάλην προσοχὴν.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΣΕΛ. 5-8
Η ΕΡΗΜΟΣ ΠΟΥ ΚΑΤΟΙΚΕΙΤΑΙ	.. 9-13
ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ	.. 14-16
ΠΛΟΙΑ ΠΟΥ ΠΛΕΝΟΥΝ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΩΝ	.. 17-20
ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΣΤΑ ΧΙΟΝΙΑ	.. 21-23
ΦΩΛΕΑ ΑΕΤΩΝ	.. 24
ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ	.. 23-25
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΣΦΙΓΜΕΝΗ	.. 40-41
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΧΟΡΕΟΓΡΑΦΙΑ	.. 42-43

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΣΤΑ ΧΙΟΝΙΑ	.. 21-23
ΦΩΛΕΑ ΑΕΤΩΝ	.. 24

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΤΡΕΛΛΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	.. 32-36
------------------------	----------

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΛΟΥΙΖΕΛΛΑ ΜΠΕΚΙ	.. 37-39
---------------------------------------	----------

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	.. 4
ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΝΩΝ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΘΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ	.. 25-26
ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ	.. 28-29

Azienda Periodici Italiani
MONDADORI



ITALIA

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΚΑΛ-
ΛΟΝΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧ-
ΝΗΣ. ΤΕΡΜΑ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΤΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.



ΝΑΟΣ ΑΓ. ΓΙΝΙΣΜΑΝΟ: Ο ΑΓ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ
ΑΦΡΙΚΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ "BENOZZO GOZZOLI" (ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:
ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ



ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η ΜΠΛΟΦΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Ο άναγνώστης δεν έχει κανένα δικαίωμα να με κατηγορή ότι απεκάλεσα τον χριστιανισμό «μπλόφα». Θέω φυλάει, αν είπα ή σκέφθηκα ποτέ τέτοιο πράγμα. Έκείνος, αντίθετως, που έπεχειρήσε να βασίση επί του χριστιανισμού μίαν τερραστία πολιτικήν μπλόφαν, την όποιαν και έπίσήμως άπρηνήθη κατά τας ήμέρας αútας, είναι ή άγγλοσαζωνική δημοκρατία, ή όποία παρητήθη ρητώς από την ιδιότητα του άντιπροσώπου του χριστιανισμού και των έν τώ κόσμω χριστιανικών άρχων, διά στόματος του Richard Low, κοινωβουλευτικού Ύφυπουργού επί των Έξωτερικών της Άγγλιας.

Η μπλόφα του χριστιανισμού και της άντιπροσωπείας του, ή όποία άνετέθη εις τας δημοκρατίας έναντιον των δυνάμεων του κακού (τά όλοκληρωτικά κράτη, φυσικά, και γενικώς όλοι αί χώραι που ένοχλούν την Άγγλιαν και τας Ήνωμένιας Πολιτείας), έβλεπε ήδη άρχίζει επί της θαλαμηγού Ποτομάκ, όταν ο Τσάβερτλ και ο Ρούσβελτ έξέθεσαν αútην εις την κοινήν θέαν, άδοντες τον παλαιόν ύμνον των πρεσβυτεριανών, ό όποιος άρχίζει με τας λέξεις: «Έμ-πρός χριστιανοί στρατιώται». Δέν ήτο εις αútό τίποτα τό νέον, διότι ύπήρξε πάντοτε συνήθεια των άγγλοσαζώνων, από την εποχήν άκόμη που δέν ήσαν χριστιανοί και έλάτρευον την Δρύν, τον Ίξόν, τον Τόρ, τον Θούντρ και την Σελήνην, να άυτοαποκαλώνται στρατιώται του Θεού, τους δέ έκάστοτε έχθρους των να άποκαλούν στρατιώτας του Διαβόλου, (έκτός βέβαια άν μετέβαλλον τον χαρακτηρισμόν αútόν κατά τον έπόμενον πόλεμον). Πράγματι, έκτοτε ο άγγλικός τύπος ήρχισε να όμωλ ή-περί του χριστιανισμού, ως θρησκείας άνηκούσης εις την Άγγλιαν και τας Ήνωμένιας Πολιτείας και περί συντατίσεως της άμύνης της Βρετανικής Αυτοκρατορίας προς την άμυναν του χριστιανισμού. Έπί της λαμπράς όμως αútης ήθικης τάξεως, έπαισαν μίαν ήμέραν ως άληθής ψυχρολουσία ή συμμαχία μετά της κομμουνιστικής Ρωσίας, της Ρωσίας του Στάλιν και των Άθώνων, μετά κράτους, έν όλίγοις, έπισήμως όρθολογιστικού και ύποστηρίζοντος την άθείαν. Ήτο δύσκολον να πέση κανείς από τόσον ύψηλά έντός μικρού χρονικού διαστήματος (μόλις έξ μηνών), όλοι δέ αί προσπάθειαι των άγγλοσαζώνων έστράφησαν προς άνασύνταξιν του χριστιανισμού των, τον όποιον είχε διασειεί ο άπροσδόκητος αútός κλονισμός. Ήτο δύσκολον να ύποστηρίξη τις ότι μία συμ-

μαχία, τό τρίτον μέλος της όποίας και όχι βέβαια τό μικρότερον, ήτο έπίσημως άθεον και άπηγόρευε την έξάσκησιν των θρησκευτικών καθηκόντων, ήτο συμμαχία προς υπεράσπισιν του χριστιανισμού, έστω και άν δέν έλαμβάνετο ύπ' όψιν ο τέταρτος σύμμαχος, ή Κίνα του Τσούγκ Κίγκ, ή όποία δέν είναι βέβαια χριστιανικών κράτος, άλλ' ο άρχηγός της όποίας, ο Τσάγκ Κάι Σέκ, έχει τον άμφιβολον ύπέρ έαυτού έπαινον του ότι άπρηνήθη την πίστιν των πατέρων του, όπως άπρηνήθη και την προς την μητέρα Άσίαν πίστιν, διά να έξυτηρητή την άγγλοσαζωνικήν έπικράτησιν.

Η ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ

Διά να συναρμολογηθή έκ νέου ή χριστιανική ένωση, την όποιαν είχε διασπάσει ή εις την συμμαχίαν έσοδος της Ρωσίας, ήρχισε τό παράδοξον, αλλά και άντιπαθέδες θέαμα των άγγλοαμερικανών, οι όποιοι έστρέφοντο προς όλον τον κόσμον όρκιζόμενοι, με την χείρα επί του στήθους, ότι ο Στάλιν ήτο ένας παρεξηγημένος και ότι ή ψυχή του ήτο, κατά τό λέγειν του Τερτυλλιανού, «ψυχή φύσει χριστιανική», έστω και άν ο Στάλιν δέν τό είχε άντιληφθή ούτε καν ο ίδιος και ότι εις τό μέλλον, όχι μόνον θα παρείχε θρησκευτικήν έλευθερίαν, αλλά και ότι θα εισήρχετο και πάλιν εις τους κόλπους της εκκλησίας. Τό θέαμα τούτο ήτο άναξιοπρεπές, όχι μόνον διότι ο Στάλιν άφινε τους άγγλοσαζώνους να όμιλούν κατ' αútόν τον τρόπον επί του θέματος αútου, αλλά και έπειδή αútός έσιώπα σχετικώς, γελών άναμφιβόλως εις τας άδύτας του Κρεμλίνου, από όπου δέν είχαν άκόμη άναχωρήσει διά τό άσφαλέστερον Κούϊμπίτσεφ.

Οι Άγγλοι ένήργουν ούτω πως δι' έσωτερικούς και έξωτερικούς λόγους. Καί όσον μέν άφορρά τους έσωτερικούς λόγους, άφειλον ούτοι να άντιταχθούν εις τον κομμουνισμόν, ο όποιος μετά την μετά της Ρωσίας συμμαχίαν, ήρχισε να εισχωρή έντός των μαζών των και δέν εύρισκον τίποτα τό καλλίτερον από τό να καταφύγουν εις την θρησκείαν, ληομονούντες ότι ο κομμουνισμός, εάν δέν είναι άθεος, δέν είναι τίποτα και ότι εάν αί άγγλικά μαζάι προσελκύοντο προς τον κομμουνισμόν, είχαν ήδη έγκαταλείψει τό θρησκευτικόν ίδεώδες. Όσον δέ άφορρά τους έξωτερικούς λόγους, οι Άγγλοι έννάρκισον ότι κράτος προγραμματικώς άθεον (έπειδή είναι κομμουνιστικόν), εις τό όποιον ύπεσχέθησαν την επί των περιουσιών εύρωπαϊκών λαών έπιρροήν, άπετέλει δι' αútους την χειροτέραν προπαγάνδαν την όποιαν ήδυνάττο τις να φαντασθή, διά τον πόλεμον τον όποιον διεξάγουσιν.

Έπειδή όμως ούδεις έπίστευσεν εις τας διαβεβαιώσεις των, αί όποιας ούδέν έρείσιμα εύρισκον εις τό πρόσπων του Στάλιν, έσίγησε και ή περί του χριστιανισμού έκστρατεία, οι δέ Άγγλοι έπαυσαν πλέον να κάμνουν λόγον περί του χριστιανισμού. Μόνον κατά τον τελευταίον αútόν καιρόν άνεκινήθη τό ζήτημα τούτο, έληξε δέ κατά τρόπον ήκιστα ευχάριστον διά τους Άγγλους, οι όποιοι έλπίζεται ότι θα άφίσουν πλέον ήσυχον την θρησκείαν και θα παύσουν έξασκουντες την βδελυράν ταύτην σιμωνίαν, την χειροτέραν μά-

λιστα όλων, ή όποία είναι ή έκμετάλλευσιν των θεών διά σκοπούς πολιτικούς, κοσμικούς και έπιγυίους.

Οι διαπραξάντες την γκάφαν να έπαναφέρουν εις την ζωήν την εκμετάλλευσιν ταύτην της θρησκείας, είναι ο Χόαρ, ο Χάλιφαξ και ο Κίρπς, αλλά κυρίως οι δύο πρώτοι. Διεπράξαν δέ τό σφάλμα αútό, την φοράν αútήν, διά λόγους καθαρώς έξωτερικούς, αλλά τας κίνητρα ύπήρξαν έσωτερικά. Φοβηθέντες, λόγω του πάντοτε αυξάνοντος κομμουνισμού των έργατικών μαζών και άντιλαμβανόμενοι, ίδίως ως έκ του θορύβου τον όποιον έκαμναν οι Άγγλοι έργάται διά τας προς την Ρωσίαν βοηθείας, ότι ή έν Άγγλία έργατική τάξις δέν ένδιαφέρεται πλέον διά τον προς υπεράσπισιν της άγγλικής αυτοκρατορίας πόλεμον, από τον όποιον δέν άπεκόμισε ποτέ κανένα όφελος, διότι τας όφελήματά του εισέρεον πάντοτε εις τας πλουτοκρατικές τάξεις, ένω αútή έξη εις τας «ολάμ» (καταγώνια) και έπασχεν από χρονίαν άεργίαν, και τό μόνον πράγμα που την παρηγορεί και την ένίσχυει είναι ο μπολσεβικισμός, την πτώσιν του όποιου πάντοτε φοβείται, ο Χόαρ και ο Χάλιφαξ έκρυσαν τον κώδωνα του κινδύνου και έξεφώνησαν λόγους διά τους όποιον υπέμνησαν την παλαιάν χριστιανικήν πίστιν και είπον ότι μόνον έκ ταύτης και όχι έκ του μπολσεβικισμού θα προήρχοντο αί ήθικαί προς συνέχισιν του πολέμου δυνάμεις. Έπρόκειτο περί πολεμικής καθαρώς έσωτερικής, ότι δέ αútου ήθελον ήτο να άντιτάξουν τον χριστιανισμόν προς τον μπολσεβικισμόν, ληομονούντες ότι πρό ενός ή δύο μηνών είχαν δηλώσει ότι χριστιανισμός και μπολσεβικισμός είναι έν και τό αútό. Άλλά δέν είναι αί άντιθέσεις αί όποια διαταράσσουν τους Άγγλους. Η άτυχής ιδέα περί μιανς Άγγλίας εύσεβούς και κερδοσκοπικής, ή όποία κρατεί με την μίαν χείρα την Βίβλον και με την άλλην τό βιβλίον των λογαριασμών, ώδήγησεν εις καταστρεπτικά άποτελέσματα. Οι πρώτοι διαμαρτυρηθέντες ύπήρξαν, φυσικά, οι μπολσεβίκοι, οι όποιοι ένεντιστεύθησαν εις τό άγγλικόν κομμουνιστικόν κόμμα να τους έκδικήση. Καί πράγματι, από τότε άκριβώς ζητεί τό άγγλικόν κομμουνιστικόν κόμμα τας κεφαλάς του Χόαρ και του Χάλιφαξ και άσφαλώς μίαν ήμέραν θα τας έξη. Η πτώσις του Χόαρ και του Χάλιφαξ δύναται να έκληφθή ως σημείνον του θριάμβου της έν Άγγλία κομμουνιστικής τάξεως, ένω ο παρών θόρυβος του άρχιεπισκόπου του Καντέρμπερυ, προς δημιουργίαν «κρατικού έλέγχου» και άλλων, καθαρώς όλοκληρωτικής φύσεως, μεταρρυθμίσεων, δύναται να έκληφθή ως σημείνον ότι ή άγγλικανική εκκλησία, προβλέπουσα έσωτερικήν λαίλαπα, άναζητεί από τούδε σσινδία σωτηρίας. Πράγματι ο άρχιεπίσκοπος ύπέστη δριμύειαν έκ μέρους των συντηρητικών έπίθεσιν αλλά δέν έπαισε κινούμενος έξ αίτίας τούτου. Μετά τους μπολσεβίκους διαμαρτυρήθη ή Τουρκία, ή όποία βλέπει έαυτήν άποκλειομένη από τούδε της «χριστιανικής ειρήνης». Η πολεμική αútή, ή όποία συγκαλύπτει μεγάλα άντιμαχόμενα συμφέροντα, έφθασε μέχρι του άγγλικού κοινωβουλίου, όπου ο Ρίτσαρντ Λά — πιθανώς έβραίος — κατέληξεν έν τέλει λέγων, έν όνόματι της άγγλικής κυβερνήσεως, ότι ο πόλεμος, τον όποιον

διεξάγει ή Άγγλία, δέν έχει τίποτα τό χριστιανικόν και ότι «χριστιανοί, έβραίοι, μουσουλμάνοι, άθεοι, όρθολογιστά, ως και τας άθια και όρθολογίζόμενα μέλη της κυβερνήσεως, μάχονται διά τό αútό πράγμα». Δέν έξηγήσεν όμως ποίον είναι αútό τό πράγμα. Έκτός όμως τούτου, ή δήλωσις του άνταποκρίνεται τέλος προς την άλήθειαν και άποδεικνύει ότι ο δημοπλουτοκρατικός και μπολσεβικοκαπιταλιστικός συνασπισμός δέν είναι παρά ένας κυκεών άντιμαχομένων και άντικρουομένων συμφερόντων, εις τό θρησκευτικόν και τό οικονομικοπολιτικόν πεδίων, και δέν έχει τίποτα τό κοινόν, παρά μόνον τον φόβον της Νέας Τάξεως και τό μίσος κατά της άναφανισμένης εις τον κόσμον νέας άληθείας.

ΚΑΙ Ο ΡΟΥΣΒΕΛΤ

Δέν πρέπει έν τούτοις να πιστεύη κανείς ότι πρόκειται μόνον περί εύθύμου κωμωδίας και περί πτώσεως άποκρηάτικων προσοπίδων. Τόσον ο Τσάβερτλ όσον και ο Ρούσβελτ, ήλπισαν πάντοτε να μεταχειρισθούν τον θρησκευτικόν παράγοντα έν έλλείψει καλλιτέρου και να δώσουν ύψιν ήθικην εις τον άγώνα των. Η άποστολή του Myron Taylor εις την Πόλιν του Βατικανού δέν είχε άλλον σκοπόν παρά μόνον την προσέκκυσιν των καθολικών εις τά δικτάτα του Ρούσβελτ, εάν δέ τά άποτελέσματα αútá έκαλύφθησαν με την βαθύτεραν σιωπήν είναι μόνον διότι άπέτυχεν, όπως άλλως τε άφειλε να άποτύχη. Ήτο, τώ έντι, τολμηρότατον, τό να θελήση ο άρχηγός ενός έπίσημως διαμαρτυρομένου κράτους, να έμπλέξη εις τά δικτάτα του την καθολικήν εκκλησίαν. Άλλ' όταν προστεθή εις τούτο ότι ο άρχηγός της διαμαρτυρομένης χώρας άγωνίζεται ύπέρ ενός άγώνος όπου υπάρχουν χριστιανοί, έβραίοι, άθεοι, όρθολογιστά, και προπάντων μασσώνι, όλοι όμοι μαζύ, τό τόλμημα φαίνεται έπονεϊδίσιον. Είναι δέ ή συμπεριφορά του αútου καθαρά, σαφής και ήθική, διότι άφίνει την θρησκείαν εις την θέσιν και έκαστον με την θρησκείαν του και διότι δηλόι κατηγορηματικώς ότι άγωνίζεται διά σκοπούς άνθρωπίνους και κοινωνικούς, ουχι δέ θρησκευτικούς, ή θρησκευτικούς μόνον κατά τούτο, κατά τό ότι, δηλαδή, ή έξέψωσις του ανθρώπου και ή από της πενίας άπελευθέρωσις του — εις ήν πενίαν τον είχαν καταδικάσει ήτε καπιταλιστική και ή μπολσεβικική κοινωνία — είναι ο μόνος τρόπος να του δόση την ήθικην έλευθερίαν και να τον φέρη έγγύτερον προς τον Θεόν...

CARLO SCARFAGLIO

ΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΣΕΛ. 5-8 ΦΩΤΟ BRUNI-LUCE-BIANCHI
9-13 ΦΩΤΟ LUCE ΚΑΙ RAVENNA
14-16 ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΕΜΠΟ
17-20 ΦΩΤΟ BERNARI
21-23 ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΕΜΠΟ
24 ΦΩΤΟ LUCE
27-29 ΦΩΤΟ Α.Υ.
32-36 ΦΩΤΟ Α.Υ.
37-39 ΦΩΤΟ HAAS
40-41 ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΕΜΠΟ
42-43 ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΕΜΠΟ

ΤΙΜΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΑΛΒΑΝΙΑ ΛΕΓΚ. 2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΛΕΒΑ 8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ ΛΕΓ. 20
ΤΟΥΡΚΙΑ ΓΡ. 15

ΤΙΜΑΤΑΙ ΙΤΑΛΙΚΑΣ ΛΙΡ. 2

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡ. 34

ΧΡΟΝΟΣ

ΡΩΜΗ - 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1942-XXI



ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Δέν πρέπει ν' άφίσωμεν ποτέ τους έαυτούς μας να νικήθουν από την κρυφήν ναρκωτικήν δύναμιν, ή όποία εις τό τέλος παράγεται από τας διαβεβαιώσεις εκείνας, αί όποια, έπειδή κατήντησαν άπαράιτητοι συνοδοί της καθημερινής μας ζωής, κινδυνεύουν έννιότε να προσλάβουν, διά της συνεχούς χρήσεως, τον άχρουν τόνον των συνήθων φράσεων, παρ' όλον ότι εις την πραγματικότητα περιρικλείουν μίαν βαθείαν επαναστατικήν άξίαν. Όταν ο κίνδυνος αútος διαγράφεται, έστω και μακρόθεν, πρέπει ν' αναλάβωμεν άμέσως την κατήντη των συγκεντρωμένων πραγματικότητων, τας όποιας και αútαι αί διαβεβαιώ-

σεις θέλουν να παριστούν και να βλέπουν διά μέσου των «λόγων», τών άκριβών και άποδεγμένων γεγονότων τά όποια αútαι παριστούν. Λέγομεν λόγω χάριν συχνάκις ότι ή σημερινή ρήξις είναι «ο πόλεμος της εργασίας των Ιταλών κατά του ξένου χρυσού» και ότι «ή εργασία θα στεφανωθή διά της νίκης», διά να πραγματοποιήθ η άλλη τις άνωτέρα κοινωνική δικαιοσύνη, όπως ο Φασισμός την έχει προδιαγράψει. Όταν ο κίνδυνος αútος διαγράφεται, έστω και μακρόθεν, πρέπει ν' αναλάβωμεν άμέσως την κατήντη των συγκεντρωμένων πραγματικότητων, τας όποιας και αútαι αί διαβεβαιώ-

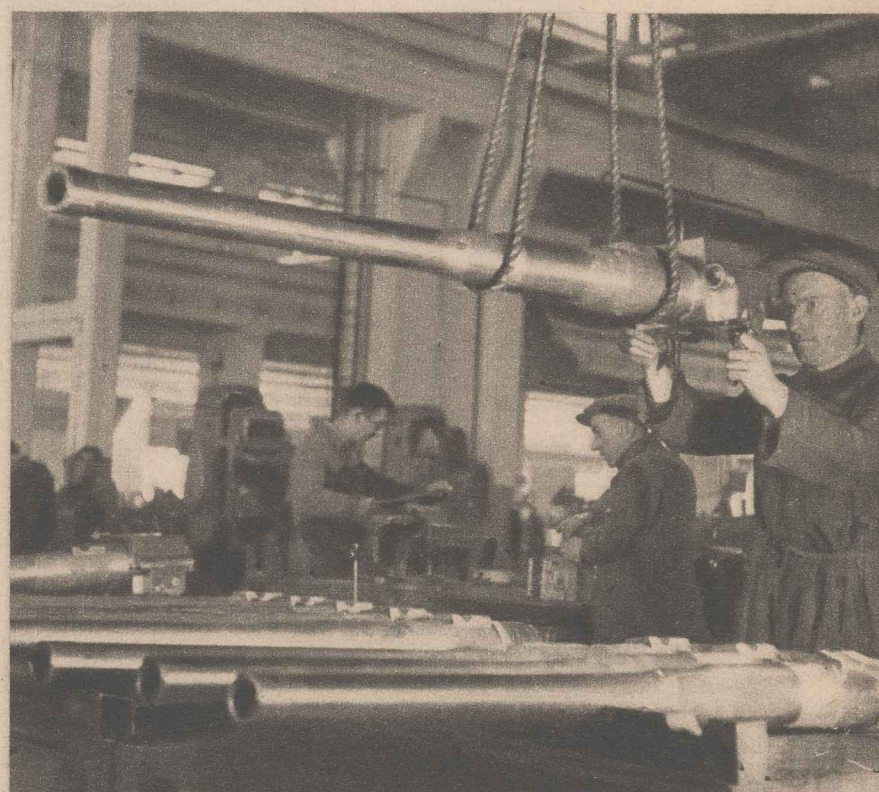
λέμου, ένεκα των αδικιών της συνθήκης των Βερσαλλιών, έκαστός Ιταλός διέθετε 79 τετρ. μέτρα άγώνων και έρήμων γαιών, ένω έκαστος Άγγλος 740 τετρ. μέτρα πλουσιωτάτων έδαφών. Έκαστος Ιταλός έκέρδιζε, κατά μέσον όρον, μόνον 3.000 λίρας τό έτος, ένω έκαστος Άγγλος διέθετε άνω των 15.000. Έκαστος Ιταλός είχε εις τας Ιταλικάς άποικίας μόλις 20 όποτεταγμένους Ιθαγενείς, ένω άνώψωσιν του έπιπέδου της ζωής, γενναιοδεότεραν και έγκαρδιωτέραν αντίληψιν έκ μέρους του κράτους, τό όποιον δέν είναι πλέον άφρηνη μένη προσωπικότης, αλλά συγκριμένη έκφρασις δικαιοσύ-

της και εδμερείας, καθημερινή παροχή εις τους πολίτας έκ μέρους του συνόλου, διά της οποίας οι πολίται άναμειβονται δι' ότι και αútοι προσέφεραν εις τό σύνολον. Διά της θελήσεως του Φασισμού, ή νίκη αútή της εργασίας κατά του χρυσού παραγομένης, έλαβον ανά χείρας τας όπλα. Εις τους εργάτας έπομένως αútους άνήκει ή νίκη, ή όποία σημαίνει όχι άπλώς ρητορικών παιάων, αλλά άνώψωσιν του έπιπέδου της ζωής, γενναιοδεότεραν και έγκαρδιωτέραν αντίληψιν έκ μέρους του κράτους, τό όποιον δέν είναι πλέον άφρηνη μένη προσωπικότης, αλλά συγκριμένη έκφρασις δικαιοσύ-

της και εδμερείας, καθημερινή παροχή εις τους πολίτας έκ μέρους του συνόλου, διά της οποίας οι πολίται άναμειβονται δι' ότι και αútοι προσέφεραν εις τό σύνολον. Διά της θελήσεως του Φασισμού, ή νίκη αútή της εργασίας κατά του χρυσού παραγομένης, έλαβον ανά χείρας τας όπλα. Εις τους εργάτας έπομένως αútους άνήκει ή νίκη, ή όποία σημαίνει όχι άπλώς ρητορικών παιάων, αλλά άνώψωσιν του έπιπέδου της ζωής, γενναιοδεότεραν και έγκαρδιωτέραν αντίληψιν έκ μέρους του κράτους, τό όποιον δέν είναι πλέον άφρηνη μένη προσωπικότης, αλλά συγκριμένη έκφρασις δικαιοσύ-



Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΗ ΝΑ ΝΙΚΗΣΗ ΠΑΣΗ ΘΥΣΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΡΑΓΕΝΤΑ ΠΟΛΕΜΟΝ, ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΣΤΡΑΤΟΝ ΙΣΧΥΡΟΤΑΤΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΔΕ 11.220.24

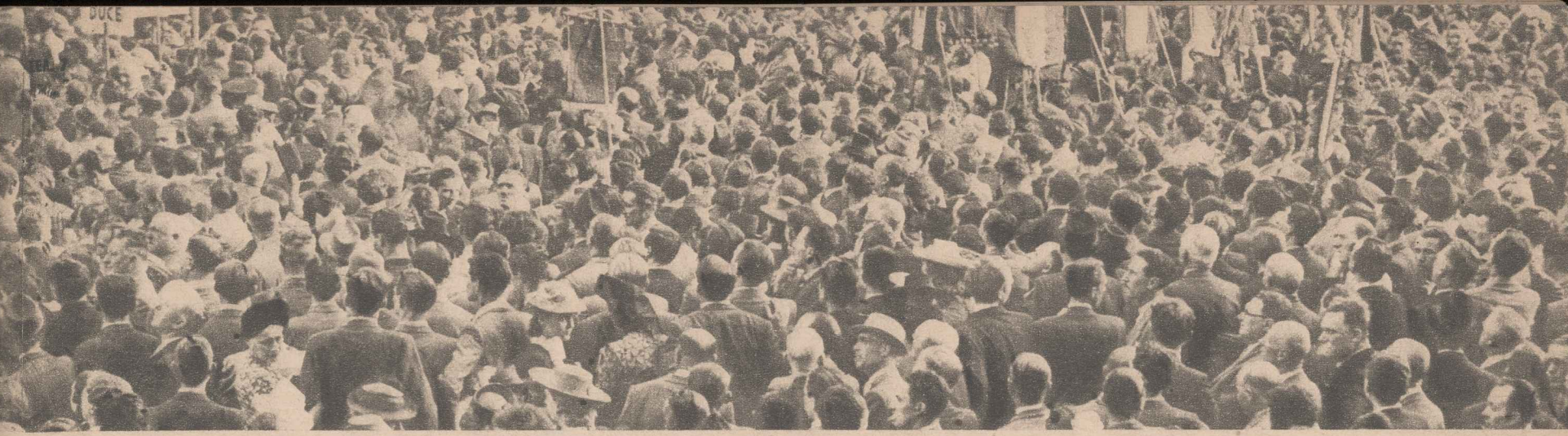


ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ταυτίζονται. Ο στρατιώτης, ο οποίος, εις την πρώτην γραμμήν, κατοπτρεύει τὰς κινήσεις του ἔχθρου, δὲν εἶναι παρὰ εἰς προκεχωρημένους φρουρὰς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐργοστάσια, ὅπου κατασκευάζονται τὰ ὅπλα, χάρις εἰς τὰ ὅποια θὰ ἐπιτευχῇ ἡ τελικὴ νίκη.

Η ΕΙΣ ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ἐργόστασια ἐργασία. Οἱ ἐργάται συμβάλλουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς νίκης, ἡ ὁποία, εἰς τοὺς συγχρόνους πολέμους, δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὰ ἐπιτελεῖα, καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν στρατευμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν βιομηχανικὴν δυναμικότητα τοῦ ἔθνους.



Ο ΑΡΧΗΓΟΣ τῆς οἰκογενείας ἐφόρεσε τὴν στρατιωτικὴν στολὴν καὶ εὐρίσκει τὰς ἀπὸ τὰ πολεμικὰ μέτωπα. Ἀλλὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀναμένουν μὲ γαλήνην τὴν ἐπιστροφὴν του, χωρὶς νὰ ἀνησυχοῦν διὰ τὸ μέλλον, διότι, ὅσον ἀφορᾷ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα, ὁ ἐργαζόμενος θεωρεῖται ὡς παρὼν εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἐπὶ πλέον, ὅταν θὰ λήξῃ ὁ πόλεμος καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ ὁ πολέμῳ εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του, θὰ εἰσπράξῃ τὸ διπλοῦν τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενείας, περὶ τοῦ ὁποίου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰκοσαετηρίδος τοῦ Φασισμού, προέβλεψεν εἰδικὸς νόμος.

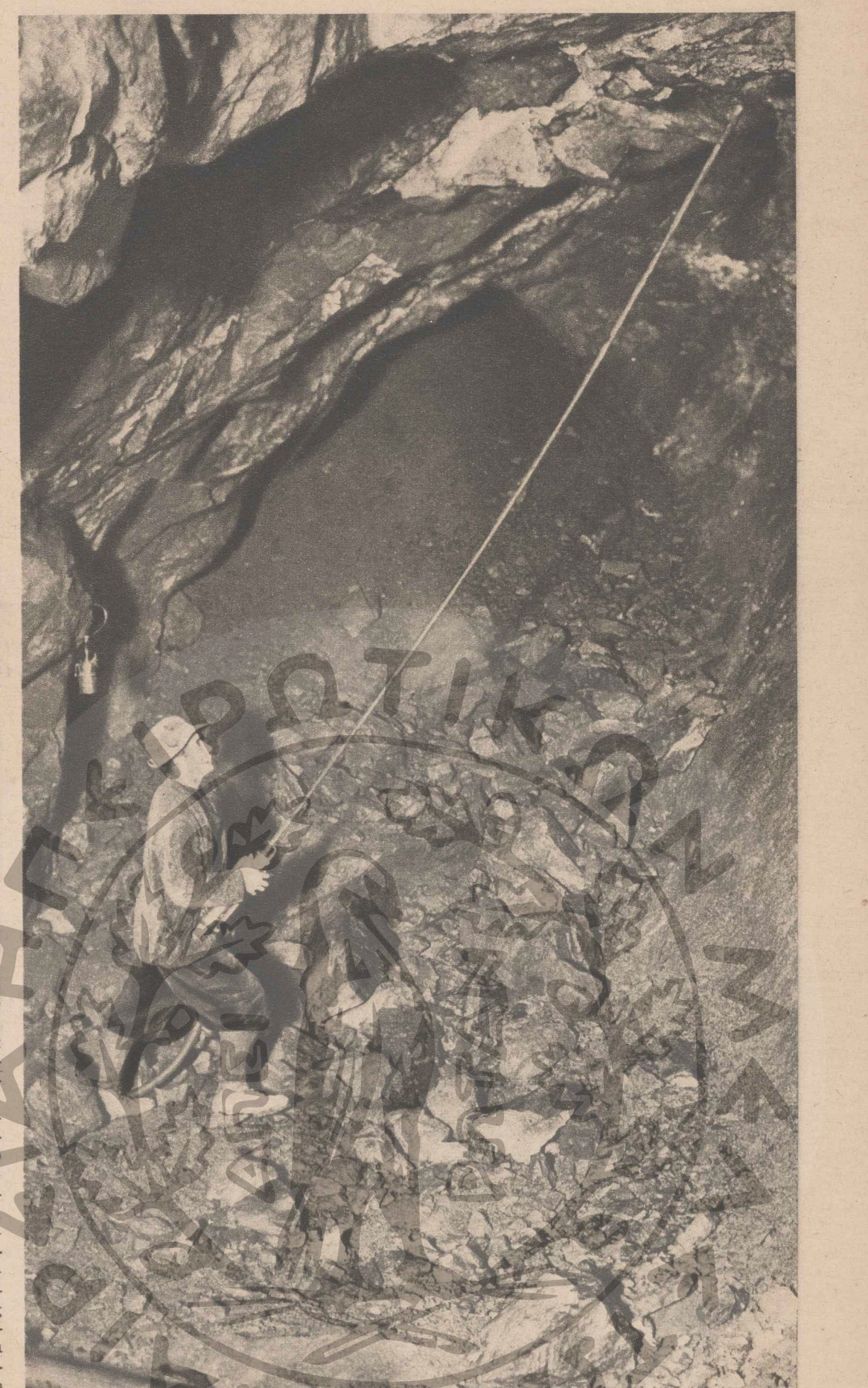


ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ, ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟΥΣ ΩΣ ΕΞΗΣ : 5.662.651 ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝ, 4.590.542 ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ, 850.000 ΕΙΣ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ 117.005 ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΙΝ.

καὶ ἓνα γεγονός διδόν σάρκα καὶ ὅσα εἰς τοὺς μνημονεύθεντας ἤδη λόγους. Ποία ἡ ἐξ αὐτοῦ προερχομένη διδασκαλία; Πρὸ παντός ἐστὶ πόλεμος καὶ ἐργασία εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτό. Ὅσοι πολέμῳ, συντελοῦν εἰς τὴν ἐπαύξει τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς ἐργασίας καὶ ἀνέκουν διὰ τοῦτο, αὐτοδικαίως, εἰς τὸν κόσμον τῆς ἐργασίας. Ὁ ἐργαζόμενος εὐρίσκει ἐν τῇ αὐτῇ ταύτῃ οὐσίᾳ τοῦ πολέμου, ἀντιπροσωπεύει δὲ διὰ τοῦτο οὐσώδεις στοιχεῖον τῆς μεγάλης πολεμικῆς μηχανῆς τοῦ ἰταλικῷ ἔθνους. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐξωτερικεύθη εἰς δύο παραλήλους ομάδας μέτρων. Ἀφ' ἐνὸς μὲν καθιερώθη τὸ συνεχὲς τῆς ἀσφαλείσεως ὧν τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὴν περίοδον τῆς ὑπὸ τὰ ὅπλα ὑπηρεσίας τῶν, ἐπεξετάθη δὲ καὶ τὸ μέτρον τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν ἐπιδομάτων πρὸς τὰς οἰκογενείας τῶν εἰς τὸ στράτευμα ὑπηρετούντων, εἴτε ἐργατῶν, εἴτε ὑπαλλήλων. Τοιοῦτοτρόπος ὅλοι οἱ φέροντες τὴν στρατιωτικὴν στολὴν ἐργάται θεωροῦνται ὡς παρόντες εἰς τὰς ἐργασίας τῶν, ἀναγνωρίζοντων ὧν τῶν ἐκ τῆς παρουσίας τῶν ταύτης ἀπορρεόντων δικαιωμάτων. Ἐξ ἄλλου ἐβελτιώθη ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν εἰς τὰς πολεμικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐργασίας ἐργαζομένων ἐργατῶν, παρεχομένων εἰς αὐτοὺς, πλὴν τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, καὶ προσθέτων τοιούτων, ἧτοι ἡμίσεως μισθοῦ, ἐάν εἶναι ὑπάλληλοι καὶ μιᾶς ἐβδομάδος ἡμερομισθίων, ἐάν εἶναι ἐργάται, ἰδρὺθι δὲ καὶ ἡ τιμητικὴ διάκρισις τοῦ πολεμικοῦ ἀστέρος, ὑπὲρ τῶν διακρινόμενων ἐπὶ προσηλώσει εἰς τὸ καθήκον καὶ ἐπὶ πνεύματι αὐτοθυσίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων. Ἡ νέα αὕτη ἥθικη ἀμοιβὴ ἀναγνωρίζει τὴν ὑπαρξίν ἀριστοκρατίας τῆς ἀξίας καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τῆς ἐργασίας, ἰδρὺσασα ἰδεώδη δεσμόν μεταξὺ τῶν πρώτων γραμμῶν τοῦ πυρός καὶ τῶν χαρακωμάτων τοῦ ἐσωτερικοῦ μετώπου.

Ὡς ὁμως ἐλέγχθη, ἡ ἐξομοίωσις αὐτῇ τοῦ πολέμου πρὸς τὴν ἐργασίαν, δὲν ἀποτελεῖ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν σκοπὸν, διότι τείνει πρὸς ἴδιον σκοπὸν, τὴν ἐπίτευξιν δηλαδὴ μείζονος κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἐνέχει δὲ ὁ σκοπὸς αὐτὸς πραγματικότητα καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι ἰδεώδες. Κατὰ τὴν ταχείαν διέλευσιν τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἔχοντες τὴν θέλησιν ἀποφασιστικὴν, προσηγγίσαμεν βαθμιαίως πρὸς ταύτην, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς εἰκοσαετηρίδος ὑπερεπιτηδῆθι εἰς

τῶν σταθμῶν τῆς ὅλης πορείας, ἐνατενιζομένων δύο εὐγενῶν σκοπῶν, τῆς ἐξισώσεως δηλαδὴ τῶν ὄρων ἐργασίας εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ μέλλοντος τῶν ἐργαζομένων. Πρὸς τὸν πρῶτον σκοπὸν τείνουν τὰ μέτρα πρὸς συγχώνευσιν τῶν ἰδρυμάτων ἀσφαλείσεως κατὰ ἀτυχημάτων, ἧτις θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐνοποίησην τῶν συστημάτων προνοίας κατὰ τὰ ἀκολουθήντα κριτήρια διὰ τὰς ἐυνοηθείας μέχρι τοῦδε κατηγορίας καὶ τὴν ἐφ' ὧν ἀδιακρίτως τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένων ἐπέκτασιν τοῦ βραβεῖου ἐπιμελείας, τὸ ὁποῖον ὁρίσθη εἰς 5 λίρας Ἰταλίας ἡμερησίως διὰ τὰς ὑπὸ τὴν γῆν ἐργασίας καὶ εἰς δύο λίρας ἡμερησίως διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐργασίας. Πρὸς τὸν δεύτερον σκοπὸν τείνουν ἡ κατὰ 25 % ἐπαύξισις τῶν συντάξεων ἀναπηρίας καὶ γήρατος, ἡ ἐλάττωσις τοῦ ὁρίου ἡλικίας πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος συντάξεως εἰς 55 ἔτη διὰ τὰς γυναῖκας, 60 διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ 55 διὰ τοὺς μεταλλορύχους καὶ τέλος ἡ ἐπιχορήγησις δύο δισεκατομμυρίων, διὰ τὴν κατασκευὴν ἐργατικῶν καὶ ὑπαλλήλικῶν στεγῶν. Ἰδοὺ ἡ πνοὴ τῆς νίκης, ζωηρὰ καὶ πάλλουσα ἤδη. Κατὰ τὴν πολεμικὴν ταύτην περίοδον, ἡ ἐργασία ἀφίνει βαθύτατα ἵχνη εἰς τὸν βίον τοῦ ἔθνους ὅπως τὸ ἄροτρον εἰς τὴν γῆν. Ἡ ἐργασία εἶναι ἡ ἀδυσώπητος θέλησις, ἡ τὰ ταραχῶδη προωθοῦσα γεγονότα καὶ ἡ πεισματωδὴς κατὰ τῆς ἐχθρικής ὀρχῆς ἀντιτασσομένη. Πλὴν τῶν ἄλλων, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰκοσαετηρίδος τοῦ Φασισμού ληφθέντων μέτρων, χαρακτηριστικώτατον εἶναι ἡ εἰς 52 οἰκογενείας ἀποίκων τῆς Τριπολίτιδος χορήγησις ἰσαριθμῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἐνέμοντο ἤδη αὐταὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἰδρυματος Ἀποικίσεως τῆς Λιβύης. Ἡ ἐργασία αἰτεῖ τὴν ἀνταμοιβὴν τῆς, τὴν δὲ παραδειγματικὴν ταύτην ἐκδήλωσιν τοῦ ἰταλικῷ πολιτισμοῦ ἐνσαρκώνουν οἱ λόγοι τοῦ Μουσωλίνι: «Κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ἴσον ἐργασία ἡγγυμένη, δικαία ἀντιμισθία, στέγη εὐπρεπής. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ. Σημαίνει ἐπίσης δυνατότητα ἐξελίξεως καὶ διαρκοῦς βελτιώσεως. Δὲν ἀρκεῖ. Σημαίνει ἐπίσης ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι ὀφείλουν πάντοτε νὰ ἔχουν ἐνδεμυχον γνῶσιν τοῦ τρόπου παραγωγῆς καὶ νὰ συμμετέχουν ἀναγκαίως εἰς τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς».



ΧΑΡΙΣ ΕΙΣ ΕΥΘΕΙΑ μέτρα, ἡ ἀνταμοιβὴ τῆς ἐν τοῖς μεταλλείοις σκληρᾶς ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει εἰς τὸ ἔθνος τὴν πρώτην ὕλην διὰ τὰς πολεμικὰς ἐργασίας, ὠρίσθη ἰκανοποιητικῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὁμοιομόρφων κλιμακίων, δι' ὅλους τοὺς μεταλλορύχους.

GIOVANNI CALENOLI



ΜΙΑ ΚΑΘΑΡΩΣ εμπορική αντίληψις συνετέλεσεν ώστε, τὰ ἀποικιακά ἐδάφη νὰ θεωρηθοῦν πάντοτε ἀπὸ τὰς δυνάμεις τοῦ χρυσοῦ, μόνον ὡς τόπος προμηθείας πολυτίμων καὶ ζωτικῶν πρώτων ὑλῶν, ἢ ὡς ὁδὸς συγκοινωνίας, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ὤφειλεν ὁ ἀποκτώμενος πλοῦτος νὰ φθάσῃ τὸ ταχύ-τερον εἰς τὴν μητρόπολιν. Ἰδοὺ διατὶ εἰς τὰ ἐδάφη αὐτά, τὰ ἐκμεταλλεύόμενα μόνον διὰ τὰ ὅσα παρείχον, ἡ ἐργασία δὲν ἄφησε ποτὲ διαρκὴ ἔχνη.



ΤΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ἐδάφη τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας ἐθεωρήθησαν πάντοτε ὡς τόπος πειραματισμοῦ καὶ ἐκτελέσεως πάσης φύσεως παραγωγικῆς ἐργασίας. Χωρὶα ἐκτίσθησαν εἰς τὴν ἔρημον, τὰ ὁποία οἱ ἐργαζόμενοι κάτοικοι των ὑπερασπίζον κατὰ πάσης δυσχερείας καὶ κατὰ παντὸς ἐχθροῦ. Εἰς τὴν Λιβύην, 350 οἰκογένειαι ἔγιναν κάτοχοι κτημάτων, προωρισμένων διὰ καλλιέργειαν. Διὰ ν' ἀξιοποιηθοῦν ὅμως τὰ ἐδάφη αὐτά, ἐχρειάσθη σκληρὰ καὶ ἔντονος ἐργασία.



Εἰς τὴν ἔρημον, δὲν βλέπετε ἐδῶ δὲν εἶναι πλέον μιὰ «τρύπα», ἀλλὰ ἓνα παλάτι. Ἔχει, πράγματι, γύρω τοῦ ἰσχυροῦς τοίχους, καθὼς καὶ θάμνους ποὺ χρησιμεύουν ὡς κήπος. Μόλις ἐφθάσε τὸ ἀπόσπασμα, οἱ ἄνθρωποι ἔλαβαν ἀμέσως τὴν σκαπάνην διὰ νὰ κτίσουν ὅ,τι προκρίνεται νὰ εἶναι διὰ μίαν ἑβδομάδα, ἢ ἴσως καὶ δι' ἓνα μῆνα, τὸ σπίτι των. Εἶναι τὸ μέρος αὐτὸ παλαιὰ κοίτη ὕδατων, ἓνα ἀπεξηραμμένον «ουάντι», ἀλλὰ πιθανόν, τὸ λασπώδες ὕδωρ νὰ τρέξῃ ἐκ νέου κατὰ τὸν χειμῶνα.

Η ΕΡΗΜΟΣ ΠΟΥ ΚΑΤΟΙΚΕΙΤΑΙ

Μία μέρα πού μιλοῦσα μὲ τὸν συνταγματάρχην γιὰ τὴν «ἔρημο» καὶ τοῦλεγα γι' αὐτοκίνητα πού θάφτηκαν στὴν ἄμμο τῆς ἐρήμου καὶ γιὰ τὴν ἀνάγκη νὰ σταλοῦν στὴν «ἔρημο» βοήθειες καὶ καύσιμη ὕλη, μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ εἰρωνικὸ καὶ πειραγμένο ὄφος — «Ποιὸν ἔρημο»; Τὴν ὀνομάζετε ἔρημον αὐτήν; Τί ἔρημος; Εἶναι γέμάτη κόσμος.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ πόλεμος ἀλλάξε τὴν φυσιογνωμίαν πολλῶν πραγμάτων ὅπως καὶ τὴν φυσιογνωμίαν τῆς κλασικῆς ἀφρικανικῆς ἐρήμου, ὅπου ἔβλεπες μόνον τὰ ἔχνη τῆς καμῆλας ἢ τοῦ νομάδος καμῆλας μακρινῆς, χαμένης μέσα στοὺς λόφους τῆς ἄμμου, φυλῆς. Φαίνεται ἀκατοίκητη καὶ ἐφαρμύνη βρίσκεται μὲ πληθυσμό, σφυρίζει στ' αὐτιά σου ὁ ἀνεμὸς μιάς ἀπέραντης σι-πῆς καὶ ἑξάνου ξεσποῦν ἀν-

θρώπινες κραυγές. Ἀπὸ τὴν ἄμμο, ἀπὸ τοὺς θάμνους, ἀπὸ τοὺς βράχους, γεννιῶνται ἀνθρώπινα ὄντα, ἀτσάλινοι σω-λῆνες, αὐτοκίνητα, κανόνια, παγούρια, κεραίες. Φαίνονται σὰν τὴν ἐπιφάνεια τοῦ φεγγα-ριοῦ, μὲ σβυσμένο κάθε ἔχνος ζωῆς, ἀλλὰ φθάνουν λίγες στιγ-μές γιὰ νὰ σηκωθῇ ἀπὸ μιὰ πτυ-χή μιὰ ἀνθρώπινη φωνή, μιὰ γλῶσσα πού τὴν ἔχομε συνη-θίσει. Στρατιώτῃ τῆς Ἀφρι-κῆς, φαντάρῃ, ὑπερσολιέρε-τὸ θαῦμα εἶναι δικό σου. Σὺ ἔχεις γεμίσει τὴν ἔρημο καὶ ἔκτισες ἐκεῖ τὸ σπίτι σου. Εἶτε σπηλιά εἶναι εἶτε τρύπα, κοιμάσαι ἐκεῖ ὅταν δὲν κρο-τεῖ τὸ 88, ὅταν τὸ βομβαρ-διστικὸ δὲν σοῦ βοῦζει στ' αὐτιά σὰν πεισματάρη σφήκα, ὅταν τὰ μυδραλλιοβόλα δὲν ἐκσφενδονίζουν στὸν ἀέρα τὸ ὀφωτεινὸ των τόξο, ὅταν ἡ ἐχθρική περίπλοκος δὲν πάει

νὰ σπᾶσῃ τὸ κεφάλι τῆς σὲ κανένα μακρότερο ὀχύρωμα. Στιγμές σπάνιες, νησάκια ει-ρήνης μέσα στὸν ἀτελείωτο αὐτὸν ὠκεανὸ τοῦ πολέμου, ὅταν καὶ μόνο σοῦ μένει λί-γος, καιρὸς νὰ σκεφθῇς διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, γιὰ τὸ συ-στίδιό σου, γιὰ τὸ σπίτι σου, γιὰ τὰ γένεα πού σοῦ μεγέ-λωσαν. Καὶ ὑπάρχουν λογίαν λογιῶν τέτοια σπῆτια τῆς «ἐ-ρήμου», ἀπὸ τὰ πολυτελέστε-ρα, πού εἶναι ταπειτοποιημέ-να, μὲ ὄψαμα ἀντίσκηνου καὶ πού κληρονομημένα ἀπὸ τοὺς ἐγγλέζους, χρησιμεύουν γιὰ ὅσους ὑπηρετοῦν στὴ βᾶ-σι καὶ δὲν βρίσκονται κατὰ πρόσωπο τοῦ ἐχθροῦ, μέχρι τῆς ἀπλῆς «τρύπας», ὅπου ὁ ἄνθρωπος μένει ἐξοπλιμέ-νος ὅπως μπορεῖ καλύτερα. Ἄν ὑπάρχῃ κανένα κομμάτι πανὶ ἀντισκήνου, κλείνουν τὴν εἴσοδο, ἄλλως τίποτε καὶ κά-

ναι τὸ ἴδιο. Τὴν ἔσκαψαν οἱ ἄνδρες μιάς φάλαγγας πού ἔκαμε στάσι ἐδῶ τὴ νύκτα. Ὁ σάφερ ἔκαμε καὶ αὐτὸς τὴν τρύπα του κοντὰ στ' αὐ-τοκίνητο, «ἀλλ' ἂν ἔλθῃ ἡ Ράφ, πηδῶ μέσα» εἶπε. Ἦλ-θε ὅστερα ἓνα ἀπόσπασμα βερσαλλιέρων καὶ τὴν ἐτελειο-ποίησε.

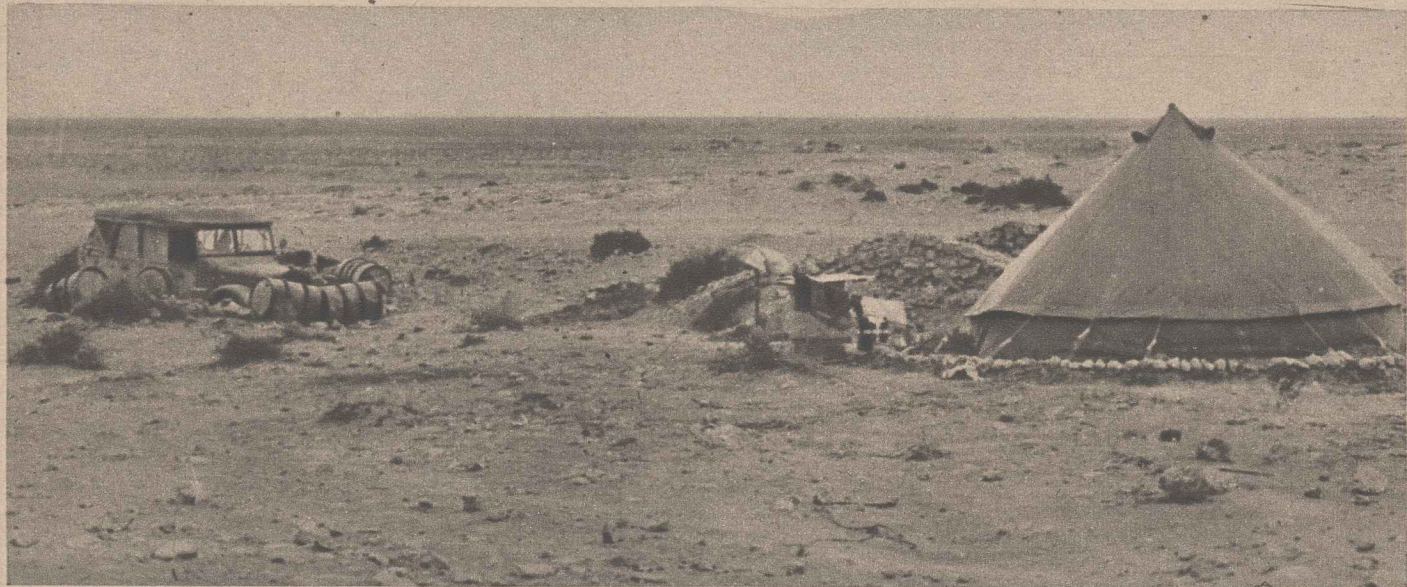
Μορφὴ, μέγεθος, στερεότης, ποικίλουν ἀναλόγως τοῦ σκο-ποῦ καὶ ἔτσι ἔχομε τὴν «τρύ-πα» τοῦ ὀχυρώματος καὶ τὴν «τρύπα» τῶν μετόπισθεν, τὴν «τρύπα-παρατηρητήριον» καὶ τὴν «τρύπα-μαγειρεῖο», τὴν «τρύπα τοῦ ὑπολογιστοῦ» καὶ τὴν «τρύπα-καταφύγιο», τὴν τρύπα πού κρύβει τὸ ὄμμα μάχης καὶ κείνη πού κρύβει τὸ κανόνι. Μὰ ὅπως δὴποτε καὶ ἂν εἶναι καμωμένη καὶ γιὰ ὅποιον σκοπὸ καὶ ἂν χρῆ-σιμεύῃ, ἡ τρύπα γίνεται «σπί-τι» ὅταν δὲν γίνεται μάχη.

Ὁ στρατιώτης κοιμάται, τρώ-ει, γράφει, διαβάζει, τραγου-δεῖ, κρεμᾷ εἰκονογραφημένα κάρτ ποστάλ, ἢ τὴν εἰκόνα ἑ-νὸς ἀγίου. Ὅταν δὲν γίνεται μάχη, τὴν περιποιεῖται λιγάκι τὴν «τρύπα» τοῦ αὐτοῦ, τὴν ἀγαπημένη καὶ μισητή, τὴν καταραμένη καὶ ἐπιθυμητή, πού τὸν προστατεύει. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἔξω κανένα κλαρί, κανέναν ξερό θάμνος πού νὰ μὴν ἔχῃ πολλὰ ἀγκάθια, τὴν στολίζει δολόκληρη καὶ ἔτσι τὸ ἀεροπλάνο δὲν βλέπει καὶ δὲν τοῦ βγάζει τὴν ψυχὴ. Καὶ ἂν ὑπάρχουν κάσες πολεμοφο-δίων, λαμαρίνες καταστραφέν-των αὐτοκινήτων ἢ ὅ,τι δὴποτε ἄλλο, ἐνισχύει τὴ στέγη τῆς καὶ κλείνει τὴν εἴσοδο.

Ἀλλὰ δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ θεατρικὲς παραστάσεις ἀκό-μη καὶ εἰς τὴς τρύπες τῆς πρώτης γραμμῆς. Βέβαια, τὸ θέατρο δὲν τὸ ἔστησαν ποτὲ



ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΡΥΦΑΣ τής όάσεως αϋτής, οί στρατιώται έστησαν τὸ πρόχειρον αὐτὸ αντίσκηνον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι μόνον διαβατικοί. Θά μείνουν ἐδῶ μίαν ἢ δύο νύκτας καὶ κατόπιν θά ἐξακολουθήσουν τὴν πορείαν των. Αὐτὸ τὸ πανί εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀρκετὸν διὰ νὰ τοὺς προστατεύσῃ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν τῆς νυκτός.



Η ΣΚΗΝΗ ΑΥΤΗ ἄλλαξε κύριον. Ἀνῆκε πρότερον εἰς ἓνα ἰνδικὸν ἀπόσπασμα καὶ τώρα ἐγκατεστάθη ἐκεῖ ἓνα γερμανικὸν ἀρχηγεῖον. Δὲν λείπουν καὶ αἱ ἀνέσεις. Τὸ αὐτοκίνητον λ. χ. εἶναι εἰς ἀπόστασιν δύο βημάτων, προστατευόμενον ἀπὸ μεγάλα μετὰλλινα βαρέλια βενζίνης ἢ ἄλλης καυσίμου ὕλης, ἐγκαταλειφθέντα καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸν ἐχθρόν.

γιὰ νὰ γίνῃ ὁ στόχος τῶν ἐχθρικών κανονιῶν, ἀλλὰ φρόντισαν νὰ εἶναι χωμένο στὸ βάθος καμίας λάκκας ἢ ἀνάμεσα σὲ φοινικόδενδρα γιὰ νὰ μὴ φαίνεται. Ἐκεῖ διασκεδάζουν οἱ Ἰταλοὶ στρατιῶται κατὰ τὴς ἐκτὸς ὀπηρεσίας ὥρες. Τὸ θέατρο ἐρχεται ἀπὸ τὰ μετόπισθεν, κάμνοντας καλλιτεχνικὴ «τουρνέ» ἀπὸ τὴν Τρίπολιν ἕως τὰ προχωρημένα ὀχυρώματα καὶ σταματώντας μόνον στὸ χεῖλος τῶν ἐκτάσεων, μετὶ τῆς νάρκης τῆς ἐρηφᾶς. Οἱ ἠθοποιοὶ εἶναι στρατιῶται, χορεύται, τενόροι καὶ βιρτουόζοι τῆς φουσαρμόνικας, ἐρασιτέχνη τῆς ἀπαγγελίας καὶ κωμικοί. Τοῦ Τσῶρτσιλ θά τοῦ βοῦϊζαν πολλὰς φορὲς τὰ αὐτιά, γιὰτὶ ὁ κωμικὸς καὶ ὁ χορευτὴς τὸν σατυρίζουν συχνά, μετὶ μουσικῆ καὶ μετὶ πεζοῦ λόγου καὶ βέλαια ὄχι πολὺ κολακευτικά.

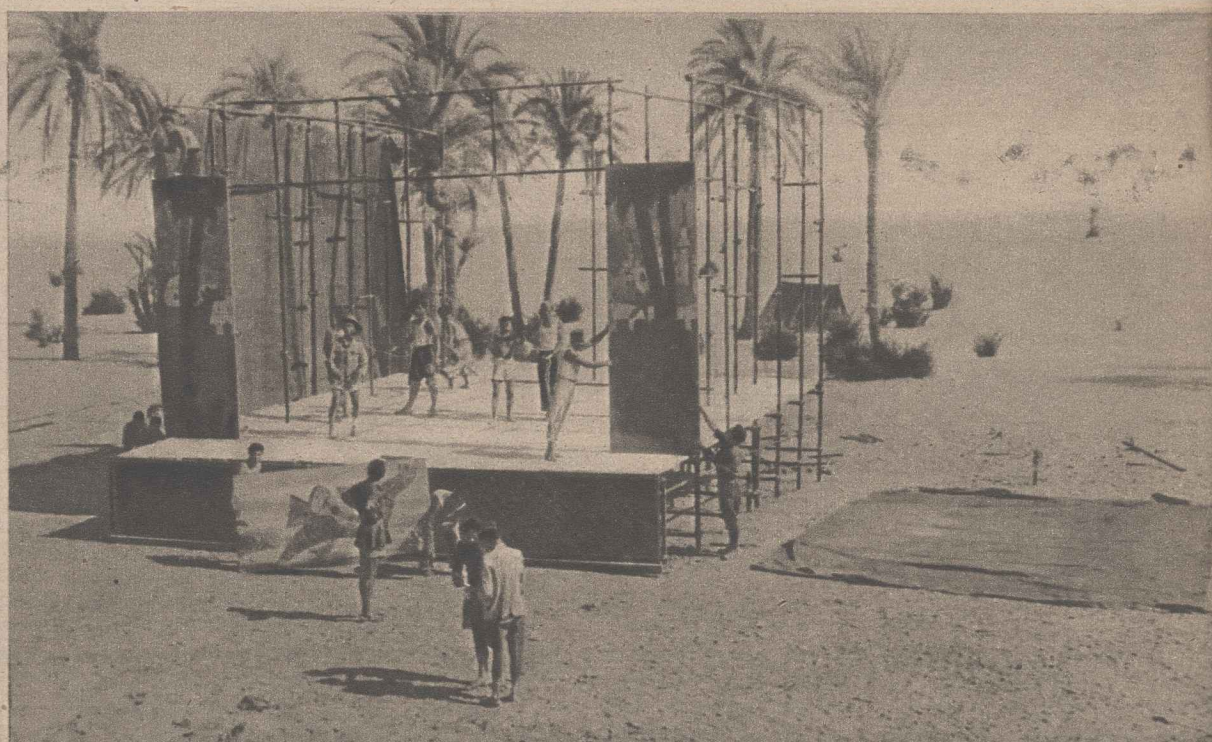
Εἶδα μιά μέρα, πλάι σ' ἓνα μονοπάτι καὶ σ' ἓνα τσακισμένο ἐχθρικὸ ἀεροπλάνο, μιά «τρύπα» χωρὶς πανί στὴ εἰσοδὸ καὶ χωρὶς ξερόκλαδα. Ἦταν μπροστὰ ἓνας ἐύλινος σταυρὸς μετ' ἓνα ὄνομα γραμμένο ἐπάνω: Jones. Εἶναι ἐπίθετο ἀγγλικόν. Ἀπὸ κάτω ἐδιάβασα ἀγγλικά «Νότιος Ἀφρική». Καὶ πάνω στὸν ἀρνα τοῦ σταυροῦ, ἓνα ἀπὸ τὰ κράνη ἐκεῖνα ποὺ μοιάζουν λεκανίτσες, ταλαντεύονταν ἀπὸ τὴν αὔρα τῆς ὄχι μακρινῆς θαλάσσης. Ἐνας νοτιοαφρικανὸς, ἀσφαλῶς κανέννας νέγρος, ἓνας μισοφύρορ ποὺ πῆγε νὰ πεθάνῃ ἐκεῖ κάτω γιὰ ὀλίγων σελινιῶν μισθοδοσίᾳ.

Καὶ τότε κατάλαβα ὅτι ἡ ἔρημος, ὅταν δὲν εἶναι γῆ, οἰκογένεια, τιμὴ ποὺ τὴν ὑπερασπίζονται, ὅταν δὲν εἶναι πατρίδα, τότε καὶ μόνον τότε εἶναι μιά τρομακτικὴ ἀκατοίκητη ἔκτασι.

GIACOMO MAUGERI



ΔΕΚΑ ΜΕΤΡΑ βράχου ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς δὲν ἐνοχλοῦν καθόλου. Σπῆλαια ὅπως αὐτὸ εἶναι μάλιστα περιζήτητα καὶ δυσεύρετα. Χάρης εἰς τὴν ἀφάνειάν των, περιφρονοῦν τὸ πυροβολικὸν καὶ τὴν ἀεροπορίαν τοῦ ἐχθροῦ, οἱ δὲ στρατιῶται κοιμῶνται ἐκεῖ ἥσυχοι. Εἶναι, εἶπα, περιζήτητα. Ἀλλ' ὅταν ἀνακαλυφθῇ ἓν, γίνεται ἀμέσως ἀντιληπτὸν ὅτι ἄλλοι στρατιῶται εἶχαν διαμείνει προηγουμένως, οἱ ὁποῖοι φρόντισαν νὰ περιποιηθοῦν τὸ ἐσωτερικόν.



ΙΔΟΥ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΟΥ ΝΥΟΠΟΛΕΩΡΟΥ (ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ) ΤΩΝ ΕΠΟΛΕΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ, ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΟΠΙΣΘΕΝ. ΟΤΑΝ ΟΙ ΘΗΟΠΟΙΟΙ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΣΥΝΕΚΡΟΤΗΣΑΝ ΚΑΛΩΣ ΤΩΝ ΘΙΑΣΩΝ ΤΩΝ, ΤΟ ΘΕΑΤΡΑΚΙ ΗΡΧΙΣΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΑΜΑ ΤΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ. ΚΑΙ ΥΠΗΡΞΕΝ ΕΥΤΥΧΕΣ, ΔΙΟΤΙ ΕΣΚΕ ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΚΑΙ ΑΙΟΤΙ, ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΥΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ, ΕΞΗΚΟΛΟΥΘΗΣΕΝ ΑΤΡΟΜΗΤΩΝ ΤΑΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ. Η ΣΚΗΝΗ ΚΑΤΕΣΚΕΥΑΣΘΗ ΑΠΟ ΧΑΛΥΒΔΙΝΟΥΣ ΣΟΔΗΝΑΣ. ΟΙ ΧΑΛΥΒΔΙΝΟΙ ΣΟΔΗΝΕΣ ΣΥΝΗΜΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝΕΤΑΙ Η ΣΚΗΝΗ, ΕΥΘΥΣ Δ' ΑΜΕΣΩΣ ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ. ΕΔΩ ΒΑΘΕΡΟΜΕΝ



ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΗΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΧΗΣΤΡΑΝ. ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΧΟΝΤΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΑΥΤΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟΝ ΝΑ ΕΥΡΕΘΗ Ο ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑ ΝΑ ΣΥΣΤΑΘΗ ΜΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ. ΕΝΙΟΤΕ ΟΜΩΣ, ΚΑΙ ΟΤΑΝ ΑΚΟΜΗ ΛΕΙΠΟΥΝ ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑΙ, ΑΙ ΟΠΟΙΑΙ ΣΚΟΡΗΝΟΥΝ ΤΗΝ ΧΑΡΑΝ ΚΑΙ ΑΓΑΛΙΑΣΙΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΟΠΟΥ. ΜΟΝΟΝ ΟΣΟΙ ΕΙΧΑΝ ΤΗΝ ΕΥΚΑΡΙΑΝ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ ΤΟΙΑΥΤΑΣ ΣΤΙΓΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΚΑΤΑΒΑΛΟΥΝ ΠΟΛΙΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΙΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΝΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ.



Ο ΑΠΟΘΗΚΑΡΙΟΣ του λόγου... Έκτισε ένα καλλίτερο σπίτι, εμπνεόμενος από τās συγχρονιτέρας τάσεις τής... αρχιτεκτονικής. Είς τήν είσοδον υπάρχει, ως διακοσμητικόν μοτίβο, μία κορνίζα κάτω από τήν οποίαν υπάρχει μία χαριτωμένη βεράντα προστατευομένη από τόν ήλιον. Ὁ ἀποθηκάριος γράφει ἐν ἀνέσει, εἶναι δὲ εὐτυχής.



ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΟΝ με τόν ὄγκον του, εἶναι τοῦτο ἕνα ἀληθινόν φρούριον τῆς ἐρήμου. Σεκαυμένον με κλάδους, οἱ ὅποιοι θά πάρουν τὸ χρῶμα τοῦ περιβάλλοντος ἐδάφους, ἀποκρύπτεται τελείως ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀεροπλάνων.



ΜΟΛΙΣ ΠΡΟΕΞΕΧΟΝ ἀπὸ τὸ ἐδαφος, εἶναι τοῦτο τὸ σπίτι τοῦ στρατιώτου, εἰς τὴν γραμμὴν, ἢ «τρύπα». Τέσσαρες ἢ πέντε λίθοι τοποθετοῦμενοι γύρω γύρω, χρησιμεύουν πρὸς συγκράτησιν τοῦ πανιοῦ τῆς σκηνῆς.



εἶναι κανεὶς ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μετὰ τοῦ ἐδάφους, διὰ νὰ εἶναι ἀθέατος ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. Ἡ «τρύπα» σκάπτεται καὶ καλύπτεται κατὰ τὸν προχειρότερον τρόπον. Ὅταν ὑπάρχουν δοκάρια ἢ λαμάκια, κατασκευάζεται καὶ μία στέγη, πού ὁμοιάζει με τὰς πραγματικὰς. Ἀπὸ τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὅποιον φυσάει ὁ «γκίμπλι», ὁ φοβερός ἀνεμος τῆς ἐρήμου, κατασκευάζεται, ὡς προμαχῶν κατὰ τῆς ἄμμου, ἕνας τοιχίσκος.





Η οίκια, η επινοηθείσα από τον αρχιτέκτονα Φράνκο Άλμπινι και κτισθείσα προσφάτως εις μίαν συνοικίαν του Μιλάνου, με την απλότητα των γραμμών της και την ισορροπημένην διαρρύθμισιν των κενών και γεμάτων τμημάτων, δημιουργεί μίαν κίνησιν μαζών συνδεομένων με τα χαρακτηριστικά των μεσογειακών κατοικιών.

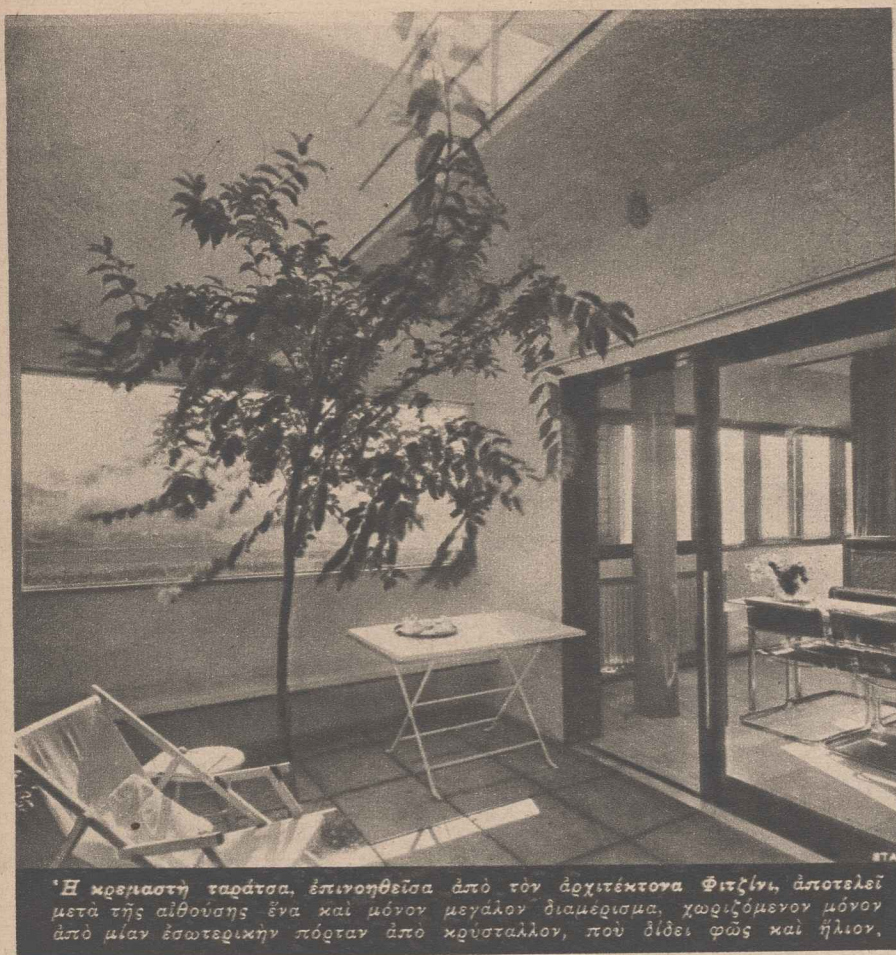
ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Υστερα από δσα υπεστήριξαν οι αρχιτέκτονες Γκρόπιους, Λέ Κοπουσιέ, Μίες Βάν ντερ Ρόγε, εις την Γερμανίαν, Γαλλίαν, και Όλλανδίαν, όπως επίσης και οι Ιταλοί Τερατζίι και Παγκάνο, διά να επαναφέρουν τόν σύγχρονον άνθρωπον νά ζήσῃ εις τήν κατοικίαν, τήν καταλληλοτέραν εις τās πνευματικές και φυσικάς ανάγκας του, σήμερον, κατόπιν τριάντα ἐτῶν ἀγώνων και πολεμικῶν, αἱ

ἀντλήσεις διά μίαν κατοικίαν ἱκανήν νά ἐγγυηθῇ ἀπαρατήτους ἀνέσεις, μᾶς φαίνονται τόσο πειστικά, ὥστε ὅλοι νά παραδέχωνται τήν χρησιμότητα μιᾶς τοιαύτης προπαγάνδας. Τό ὀρθολογιστικόν ρεῦμα τῆς ἀνω Εὐρώπης, δημιουργηθέν ἐν ἀναλογία πρὸς τās τροποποιηθείσας ἀρχάς τῆς ὁμαδικῆς ζωῆς, ἐξήσκησε τήν γοητείαν του και ἐπὶ τῶν μεσογειακῶν ἐπίσης χωρῶν, ἐδῶ ὅμως, περισσότερον ἀπὸ τήν ἀνακάλυψιν ἀρχῶν, ὑπῆρξε μία ὁδηγὸς διά τήν ἀνεύρεσιν λειτουργηθειῶν ἀξιών. Εἰς τήν Ἰταλίαν, τὸ πρόβλημα τῆς οἰκίας τῆς σήμερον ἐμελετήθη διά τῆς στροφῆς τῶν βλεμμάτων πρὸς τās ἑλληνικάς ἐκεῖνας κατοικίας τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος και τῆς Ρώμης, τὰ σχέδια τῶν ὁποίων εἶναι τῶν ζωντανῶν και ἀρμυρῶν μετὰ τήν φύσιν τῶν λατινικῶν λαῶν. Κατὰ τήν διάρκειαν βραχείας παρενθέσεως, ἡ ἰταλικὴ ἀρχιτεκτονική,

ἐφαίνετο ὡς νά ἔσκειτο νά ὑποδουλωθῇ εἰς τὰ πέραν τῶν Ἀλπεων ὑποδείγματα, τὰ ὁποῖα ὅμως, δημιουργηθέντα, ἀνδρὶ διά τίποτε ἄλλο, ὑπὸ διαφορετικὰς κλιματολογικὰς συνθήκας και διαφορετικὰς ἀπαιτήσεις τῶν συνόλων, διά τῆς χρησιμοποιοῦσας διαφορετικῶν ὀλικῶν, ἀπεδεικνύοντο ἀκατάλληλα τόσο εἰς τās ἰταλικὰς ἀντλήσεις, ὅσον και εἰς τὸν ἰταλικὸν τρόπον ζωῆς. Ἡ τάσις ὅμως αὐτὴ εἶχε μετρημένας ὥρας. Εἰς τήν γενεάν τῶν νέων ἀρχιτεκτόνων ἔκαμε πάντοτε περισσότερον δρόμον τὸ αἶσθημα διά τήν ἐπιστροφήν εἰς τοὺς μεσογειακοὺς χαρακτήρας τῆς κατοικίας, οἱ ὁποῖοι ἀνταποκρίνονται εἰς τήν ζωηρότητα τῆς ἰδιουγκρασίας τῶν Ἰταλῶν. Μεσῶντες εἰς τήν οἰκοδομικήν, σημαίνει δρόμος ἀνοικτὸς εἰς τήν φύσιν. Ἡ κατοικία ἐκφράζεται διά μέσου τῆς εὐθυγραμμίας και ὁ τύπος αὐτὸς πλησιάζει τήν οἰκίαν εἰς τās

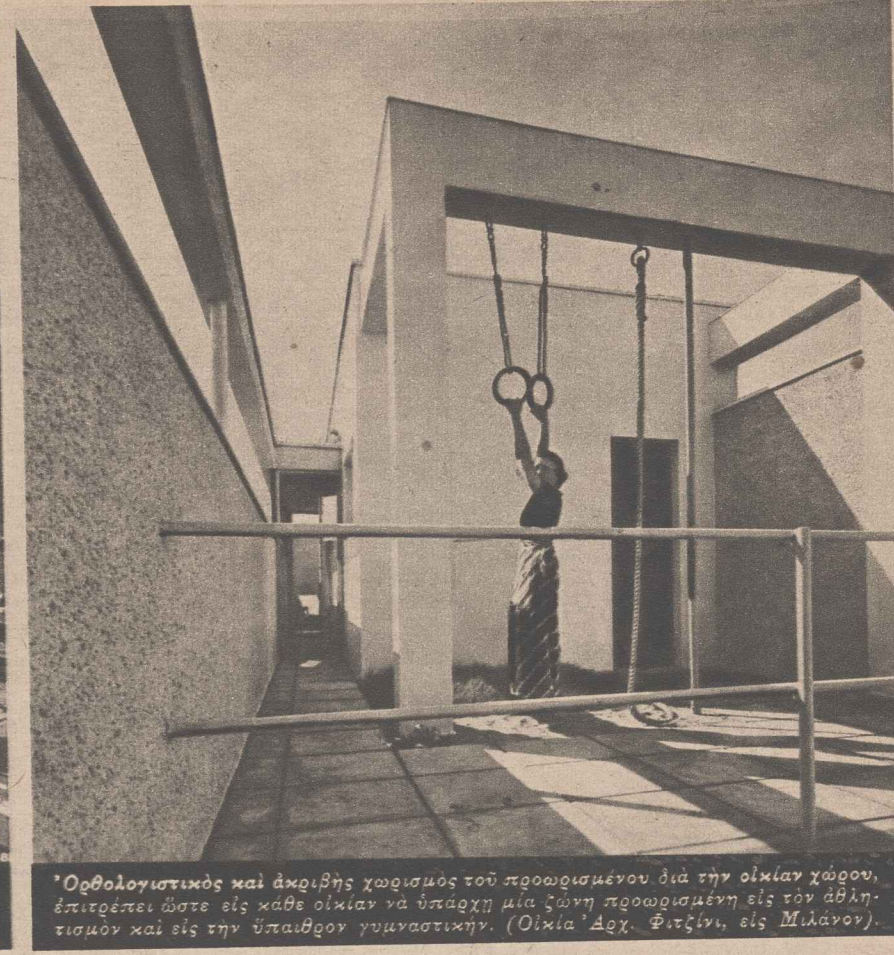
φυτείας, ποὺ προσθέτουν εἰς τὰ χαρακτηριστικά τῆς οἰκίας ὠραϊότητος, τὰ ἐπίσης βασικά χαρακτηριστικά τῶν σχημάτων τῶν προσφερομένων εἰς ἐνδεχομένας εὐρύσεις. Τὰ σπιτία τοῦ Κάπρι και τῆς Πομπηίας και γενικῶς ὅλης τῆς Σικελίας, τὰ ὁποῖα συνδέονται μετὰ τās τυπικὰς οἰκοδομὰς τῆς Ἰσπανίας και τοῦ Μαρόκου, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔχουν τὰ ἴδια χαρίσματα, παρουσιάζουν τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικά, τοίχους κλειστοῦς, ἐσωτερικοῦς κήπους, σκεπαστοὺς ἐξώστους, πράσινον και νερόν, ἀφθονα στοιχεῖα διά νά δημιουργήσουν μίαν διαρκή ἡσυχίαν ἐπίσης και εἰς τὰ πλέον ἐκτεθειμένα κέντρα. Εἰς τὸ σημερινόν σπῆτι αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ πρέπει νά γίνωνται ἀπολύτως σεβασταί. Ἡ ἀλλαγὴ τῶν καιρῶν δὲν ἐτροποποίησε τήν φύσιν τῶν ἀπαιτήσεων μας, αἱ ὁποῖαι συμπιπτουν και ὁμοιάζουν μετὰ τῶν ἀρχαίων λαῶν τῆς Μεσογείου.



Ἡ κερμαστὴ ταράτσα, ἐπινοηθεῖσα ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα Φιτζίι, ἀποτελεῖ μετὰ τῆς αἰθούσης ἓνα και μόνον μέγαλον διαμέρισμα, χωρίζομενον μόνον ἀπὸ μίαν ἐσωτερικὴν πόρταν ἀπὸ κηστῆλλον, ποὺ δίδει φῶς και ἥλιον.



Διάφραγμα ἐκ μαρμάρου και μερικὰ παραπετάσματα, χωρίζουν ἓνα μέγαλον διαμέρισμα, εἰς διάφορα διαμερίσματα. (Οἰκία Ἀρχ. Φιτζίι εἰς Μιλάνον).



Ὁρθολογιστικὸς και ἀκριβὴς χωρισμὸς τοῦ προσωρισμένου διὰ τήν οἰκίαν χώρου, ἐπιτρέπει ὥστε εἰς κάθε οἰκίαν νά ὑπάρχῃ μία ζώνη προσωρισμένη εἰς τὸν ἀθλητισμὸν και εἰς τήν ὑπαίθριον γυμναστικήν. (Οἰκία Ἀρχ. Φιτζίι, εἰς Μιλάνον).



Ἡ συνέχεια, μεταξύ τῆς κλειστῆς ζῶνς τῆς αἰθούσης και τῆς ἀνοικτῆς ζῶνς τῆς ταράτσας ἐπιτρέπει τὴν ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἐξω προσπίτου.

Τὸ πρόβλημα τῆς ὁμαδικῆς κατοικίας και αἱ ἀνάγκαι αἱ ἐπιβληθεῖσαι ἀπὸ τήν ἀδξουσαν μηχανικὴν πρόδωκον εἰς τὰ μεγάλα και μικρὰ ἀστικά κέντρα, τροποποιούν αἰσθητῶς τὴν γραμμὴν μιᾶς οἰκίας, ἐν ὁγέσει πρὸς τήν τῶν ἀρχαίων κατοικιών. Καὶ ἀνδρὶ ὅμως ἀλλάζουν τὰ ὀλικά διά τās οἰκοδομὰς, ὅπως ἐπίσης και αἱ διαστάσεις τῶν διαμερισμάτων και αἱ διακοσμητικὰ τάσεις, ἀντιθέτως παραμένει ἀναλλοίωτος ἡ ἀντίληψις τοῦ λατινικοῦ domus, τῶσον ὀγῆς και λογικῆς ὥστε νά μένῃ ἀνέπαφος. Ἀκόμη και λαμβάνοντες ὑπὸ ψιν δτι τὸ σημερινόν σπῆτι εἶναι συνδεόμενον ἐκ λόγων πνεύματος οἰκονομίας και ἡθικῆς, μετὰ τās συνθήκας τῆς πόλεως, ἐντὸς τῆς ὁποίας κτίζεται, ὁ ἐπομένως ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας εἶναι δεσμευμένον μετὰ τὰς πολεοδομικά προβλήματα, δὲν πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ δτι πρῶτον στοιχεῖον διά τὸν πολιτισμὸν μιᾶς χώρας εἶναι δτι ὁ

πολίτης πρέπει νά ζῇ ἐντὸς περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον νά τὸν μορφῶνῃ περισσότερον εἰς τὸ πεδίον τῆς τέχνης και εἰς τήν ἀντίληψιν τῆς ἡθικῆς και τῆς αἰσθητικῆς. Ἐπομένως τὸ σπῆτι πρέπει νά εἶναι διά τὸν πολίτην δτι μόνον ὁ τόπος τῆς συνήθους διαμονῆς του, ἀλλ' ἐπίσης και ἡ καταλληλοτέρα ἔδρα, εἰς τήν ὁποῖαν ζῶν νά δύναται ν' ἀποκομίσῃ πλεονεκτήματα διά τὸν ἑαυτὸν του και διά τὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων του. Ἡ τάξις ἐπομένως τοῦ κτισμάτος τῶν τοίχων, εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἀπαραίτητων ὄρων διά τὸν τρόπον τῆς ζωῆς και τὸ πρόβλημα μιᾶς κατοικίας δὲν θά εἶναι δυνατόν νά ληθῇ λυμῆνον, ἐφ' ὅσον δὲν λύεται τὸ πρόβλημα τῶν τοίχων. Ὁ ἀρχιτέκτων φανερῶναι τὸν βαθμὸν τῆς μορφώσεως του, τήν φαντασίαν και τήν καλαισθησίαν του, διά τοῦ τρόπου διά τὸ ὁποῖον χαρακται τās βασικάς γραμμάς, αἱ ὁ

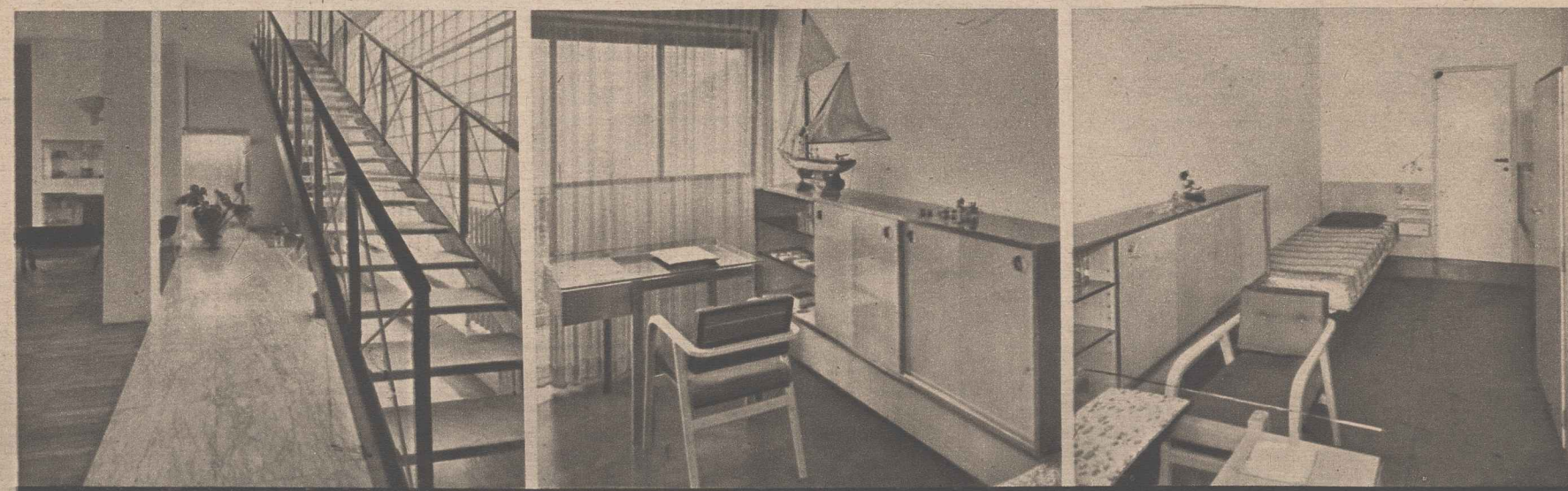
ποῖαι θά ὀρίσουν τήν ζώνην τῆς κατοικίας. Ἡ ἀνεσις δίδεται ἀπὸ τήν ἀκριβὴ αὐτὴν διάθεσιν τῶν τοίχων και ὅχι ἀπὸ τὰ ἐκ μαρμάρου πατώματα, ἀπὸ τὰ κρύσταλλα και ἄλλα διακοσμητικὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνδείξεις μιᾶς φανωμενικῆς και ψευδοῦς συνθήκης πλεονεκτημάτων. Τās περισσότερας φορές παρατηρήθη δτι ὁ πλοῦτος τῶν ὀλικῶν αὐτῶν δὲν χρησιμεύει εἰς ἄλλο τι παρὰ εἰς τὸ νά καλύψῃ οἰκοδομικὰς ἀσυναρτησίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπιτρέπουν τήν ἐλευθέραν ὀράσιν τοῦ ζῶντος εἰς τὸν παρόντα αἶθρα. Ἀντιθέτως τὸ σπῆτι πρέπει νά ζῇ σῇ χάρις εἰς τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν ἐκείνων διαμερισμάτων, ἀναπαύσεως και ὕπρεσιν, ἡ ἀμοιβαία συναρμολόγησις τῶν ὁποίων, σημαίνει ἀκριβῶς τὸν πυρῆνα τῆς κατοικίας. Αὐτὸ δὲ καθίσταται πάντοτε περισσότερον ἀπαραίτητον εἰς τās πόλεις, ὅπου οἱ

περιορισμοὶ τοῦ σχεδίου πόλεως, ὅπως ἐπίσης και οἱ ὀχι ὀλιγώτερον σοβαροὶ τῶν διαστάσεων τῶν κατοικιών, καταδικασμένων συχνά ἐντὸς ἀκανονιστῶν περιμέτρων, τέλος δὲ ἡ ὀψηλὴ τιμὴ τῶν οἰκοπέδων, ἐπιβάλλουν ὥστε ἡ μελέτῃ τῶν σχεδίων νά γίνεται ἀκριβῶς μετὰ τὸν πλέον ὀρθολογιστικὴν διανομὴν τῶν διαμερισμάτων. Εἰς τήν ἀστυρῶν ὅμως και ὀπολογισμένην λειτουργίαν ἐνὸς συγχρόνου σπῆτι, πρέπει νά προσβέσωμεν μίαν ἰσορροπημένην αἰσθητικὴν ἀρμονίαν εἰς τās ἀναλογίας, ἡ παρουσία τῆς ὁποίας σημαίνει τὴν διάκρισιν μετὰ τοῦ ὀρθολογισμοῦ τῆς κατοικίας και τῆς ἄλλης μορφῆς κτισμάτων, ὅπως τῶν ἐργοστασίων και τῶν στρατώνων. Ἀκριβῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναζητήσεως αὐτῆς τοποθετεῖται τὸ πρόβλημα τοῦ ἰταλικοῦ σπῆτι.

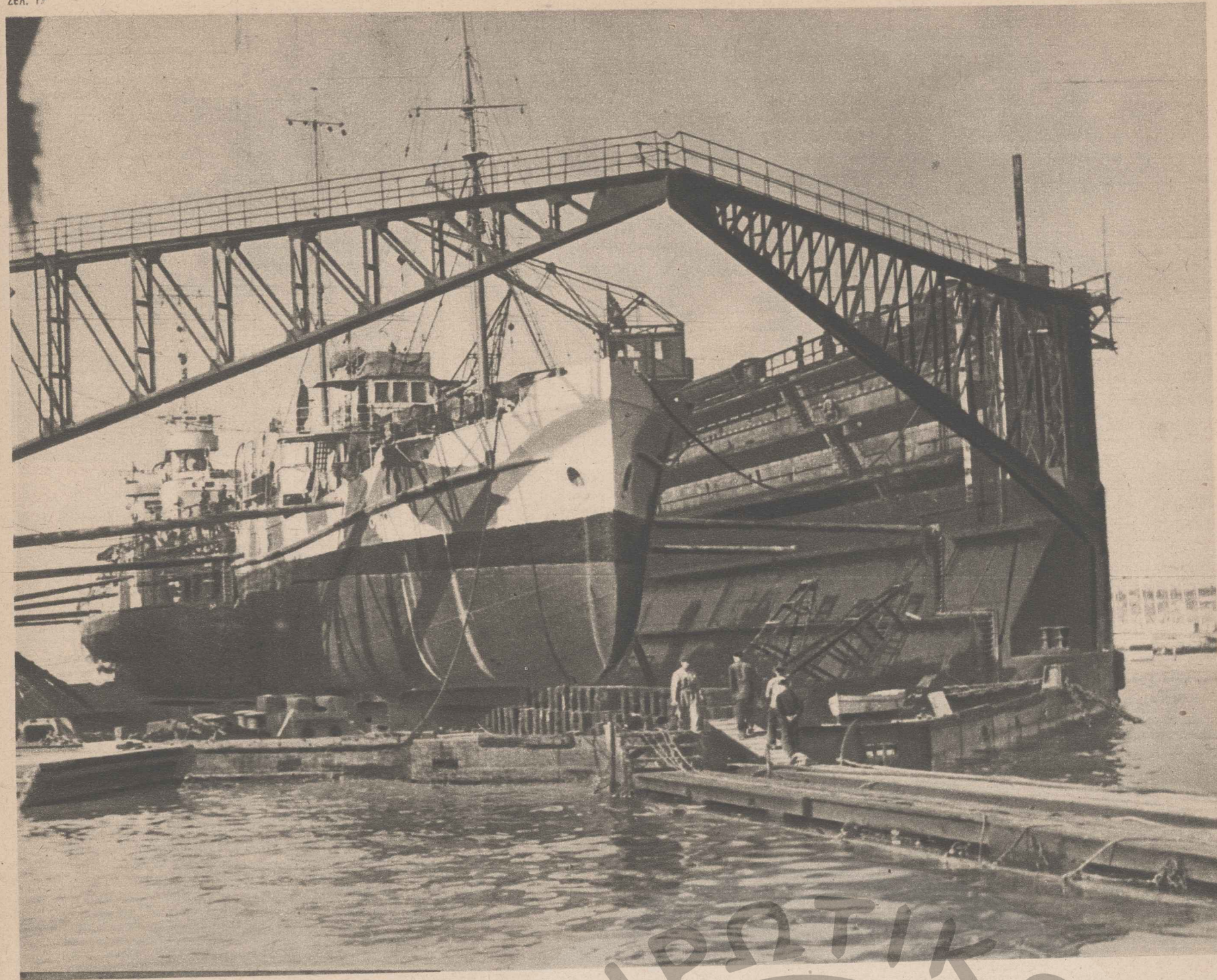
FABRIZIO CLERICI



Εἰς τὴν φωτεινὴν αἴθουσαν διαμονῆς, ποὺ εἶναι τὸ πλέον συγκατάμενον διαμέρισμα, δὲ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνοίκων χώρος εἶναι ἀξιοσημείωτος καὶ ἡ αὐστηρὰ καλαισθησία συντελεῖ εἰς τὸ νὰ συγκεντρώῃ αὐτοὺς εἰς μίαν ἡσυρὸν οἰκογενειακὴν ζωὴν. Εἰς τὸν τεχνητὸν φωτισμὸν ἐπικρατεῖ τὸ ἑμμεσον φῶς. (Οἰκία Ἀρχ. Ἀλμπίνι εἰς Μιλάνον).



Ἡ κλίμαξ ποὺ φέρει εἰς τὰ ὑπνοδωμάτια, ἀποτελεῖ ἓνα διακοσμητικὸν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὴν κομωσύνην τῆς αἰθούσης διαμονῆς. Ὅλα τὰ ὑπνοδωμάτια βλέπουν εἰς τὸν κήπον, διὰ νὰ ἀπολαμβάνουν τὸ πρῶτον καὶ τὰς ζωογόνας ἀκτῖνας τοῦ πρωῒνου ἡλίου. (Οἰκία Ἀρχ. Φρανκο Ἀλμπίνι εἰς Μιλάνον).



ΠΛΟΙΑ ΠΟΥ ΠΛΕΝΟΥΝ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΩΝ

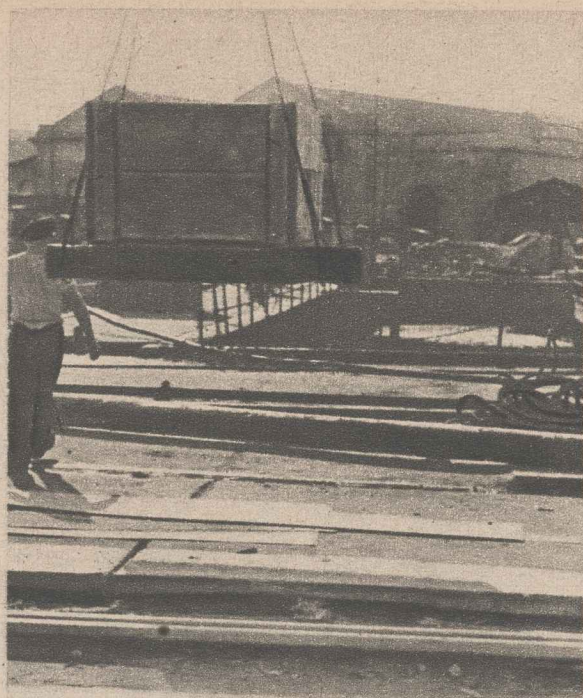
Ὁδηγούμενη ἀπὸ ἓνα ρυμουλκὸν μέχρι τῆς εἰσόδου, ἀπὸ ἐκεῖ δὲ μετὰ ἰδίᾳ τῆς μέσας, ἡ μεγάλη πολεμικὴ μονὰς μπαίνει εἰς τὴν δεξαμενὴν καὶ ρίπτει τὴν ἀγκυρὰν. Ὑστερὰ τὸ διάφραγμα κλείεται καὶ ὁ περίβολος γίνεται τόσο στενός, ὥστε νὰ ἐκπληττεται κανεὶς βλέποντας ἓνα τόσο μεγάλον πλοῖον κλεισμένον ἐντὸς τόσο στενοῦ χώρου. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν, ἐνῶ τὰ νερὰ ὀλιγοστεύουν ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀντλιῶν, ἀρχίζει τὸ ἔργον τοῦ δούτου, ὁ ὁποῖος παρακολουθεῖ τὸ σκάφος κατὰ τὴν κάθοδόν του καὶ ἐπιτηρεῖ τὴν καρὴν τὴν ὥραν ποὺ ἀρχίζει νὰ ἀκουμπᾷ ἐπάνω εἰς τὰ εἰδικὰ στηρίγματα. Εἶναι ἡ ἐργασία αὐτὴ πολὺ δύσκολος, τὴν ἐπιτηροῦν δὲ εἰδικοί μηχανικοὶ καὶ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου. Ὅλιστα φράγματα προξενοῦν τὸ σὴν ἐντόπωσιν, ὅσῃν ἓνα πλοῖον χω-

ρὶς τὴν θάλασσαν ποὺ τὸ περιβάλλει. Μοιάζει σὰν ἓνα δόντι ποὺ τὸ ἔχουν ἀποσπᾶσαι ἀπὸ τὰ ὄπλα του. Ἡ στερῆσις ὁμοῦ τῆς θαλάσσης εἶναι διὰ τὸ πλοῖον τόσο ἀνγκαῖα, ὅσον εἶναι ἀνγκαῖα διὰ τὸν ἀρρωστον ἡ στερῆσις τῆς τροφῆς. Ἡ πᾶρα πολλὴ θάλασσα ἀρρωσταίνει, ὅπως ἡ πᾶρα πολλὴ τροφή. Καὶ πρέπει, κάθε τόσο, νὰ φεύγουν οἱ τοξίνες. Ἐνῷ τὸ δεξαμενὴ μεταβάλλεται εἰς αἰθουσαν τουαλέτας, ὅπου ἡ καρὴν ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὴν παρασιτικὴν βλάστησιν καὶ τὸ σκάφος καθαρίζεται. Κατόπιν τὸ πλοῖον συνεχίζει τὸ ταξίδι του ὅπως ἀκριβῶς ὅταν πηγαίνει κανεὶς νὰ νύξη τὸ πρόσωπον καὶ νὰ διορθώσῃ μετὰ τὸ κτένισμα τὰ μαλλιά του. Ἄλλοτε ὁμοῦ συμβαίνει νὰ εἰσέρχεται τὸ πλοῖον εἰς τὰς δεξαμενὰς διὰ κάποια βλάβη

ἢ δι' ἓνα κτύπημα ποὺ ἔλαβεν. Τότε ἡ δεξαμενὴ μεταβάλλεται εἰς χειρουργικὴν αἰθουσαν. Μηχαναὶ, ὅπλα καὶ σκάφος ὑποβάλλονται εἰς λεπτομερῆ ἐξέταση, τεμάχια ἀντικαθίστανται καὶ ἄλλα ἐπιδιορθοῦνται διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ πλοῖον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν μοῖραν του. Ὅλιστα γινώρουν ὅτι ἓνα πλοῖον εἰς τὴν δεξαμενὴν διατηρεῖ δλον τοῦ πλήρωμα. Ἀπὸ τοῦ κυβερνήτου μέχρι τοῦ τελευταίου ναύτου, ὅλοι ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντά των, ὅπως ὅταν τὸ πλοῖον εὐρίσκεται ἐν ἐνεργείᾳ. Ἀντιθέτως, τὸ πλήρωμα τῶν ὑποβρυχίων, ὅταν τὸ σκάφος εἰσέρχεται εἰς τὴν δεξαμενὴν, ἀποβιβάζεται, διότι ὁ ἐπὶ τοῦ σκάφους βίος κατατᾶ ἀδύνατος. Εἰς τὸ κτύπημα τῶν σφυριῶν ἐπάνω εἰς τὰς λαμαρινὰς, προστίθεται ἡ θερμότης καὶ τὸ ὀλίγον φῶς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ πλήρωμα ὑποφέρει τρομερὰ καὶ πολλὸ περισσότερον παρὰ ὅταν κάμνη ἓνα μακρὸν πλοῖον. Εἶναι δὲ συγκινητικὸν τὸ θέαμα τῆς ἀποβίβασις τῶν πληρωμάτων τῶν ὑποβρυχίων, ὕστερὰ ἀπὸ τὰς κουραστικὰς τῶν ἀποστολῶν εἰς μακρινὰς θαλάσσας. Οἱ ἄνθρωποι θέτουν τὸν πόδα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς μετὰ προφύλαξιν, ὥσάν νὰ ἐφοβοῦντο νὰ τὴν ἀγγίσουν. Ἀνάμεσα εἰς τὰ τόσο πολεμικὰ πλοῖα, θαρηκτὰ, ὑποβρυχία, ἀντιτορπιλλικά, ἐξοπλισμένα κλπ, ποὺ εἰσέρχονται εἰς τοὺς ναυστάθμους τῆς Ἰταλίας πρὸς καθαρισμὸν, αἰσθάνθηκα τὸν ἑαυτὸν μου ἀτημέλητον καὶ ἀκάθαρτον, ὅπως ὅταν εὑρίσκεται κανεὶς μεταξὺ τῶν ἐσωτερικῶν μαθητῶν ἐνὸς λυκείου, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐγέρσεως, ὅταν ὅλα τὰ παιδιά εἶναι ἀφωσιωμένα εἰς τὸ πλῆθος καὶ τὴν τουαλέτταν των.



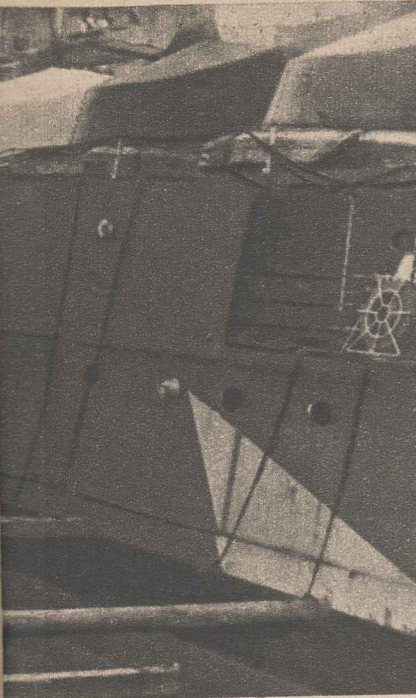
ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ που εργάζονται εις τὰς στρατιωτικὰς υπηρεσίας φοροῦν τὴν φόρμα των με ταινίαν εἰς τὸν βραχίονα, με τὸν βαθμὸν — δεκανεῖς, λοχίαι — κλπ.



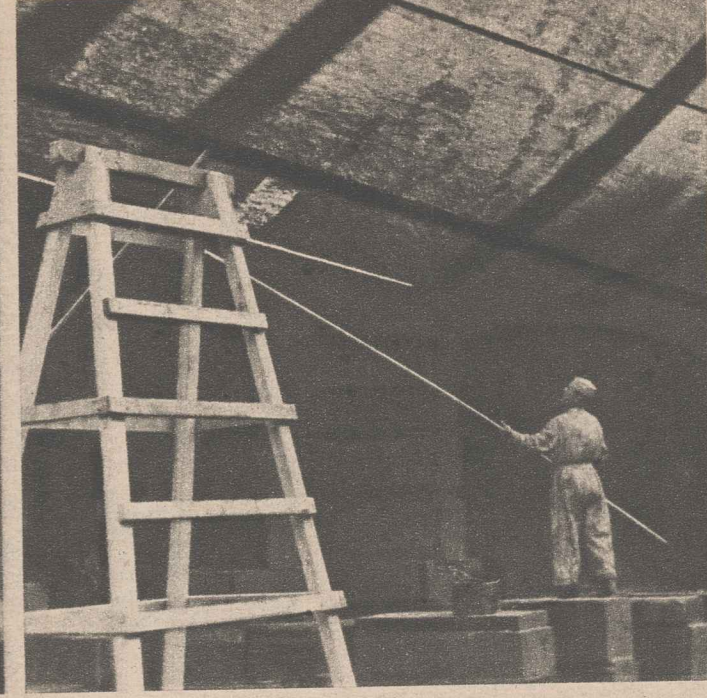
ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ οἱ γερανοὶ ἀνυψοῦν τὰ κιβώτια ποὺ περιέχουν πολεμικὸν ὕλικόν καὶ μηχανάς, διὰ νὰ τὰ ἐπαναθέσουν ἐπὶ τοῦ πλοίου.



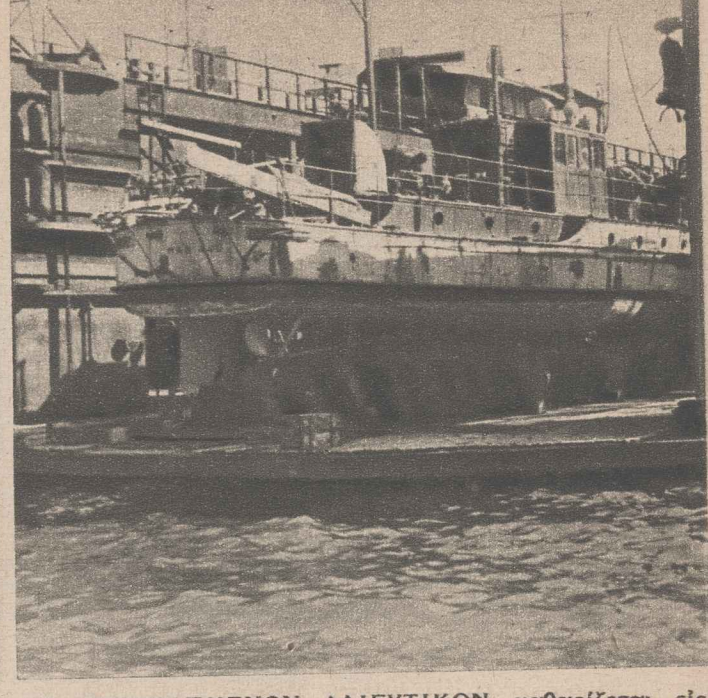
ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ὑποβαστάζουσ τῆς κοιλίας τοῦ θωρηκτοῦ ἐτελείωσαν. Κάθε στήριγμα σφηνώνεται στερεῶς καὶ κατόπιν τὸ ἔν ἄκρον του δένεται εἰς μίαν



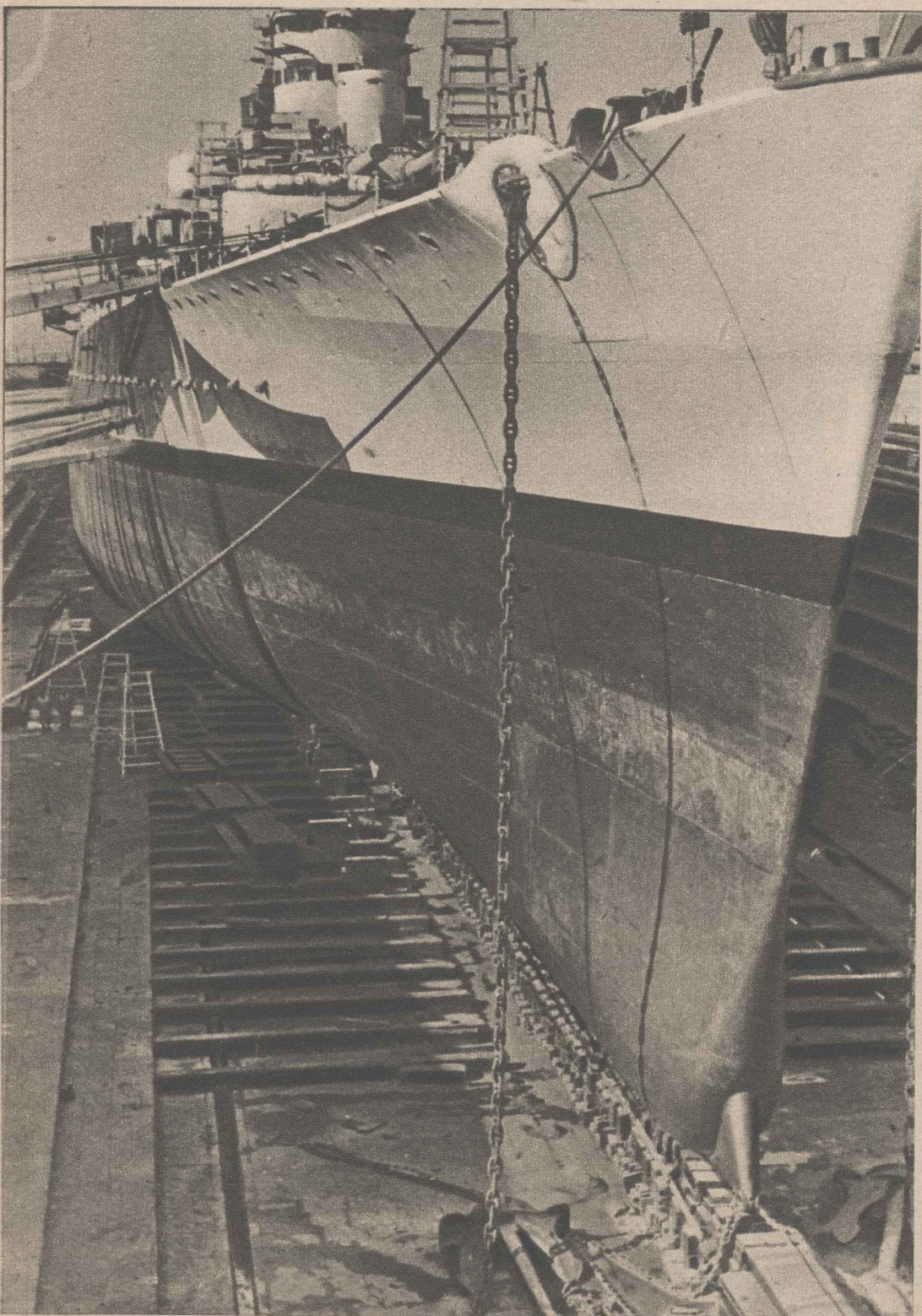
δοκὸν ποὺ τὸ κρατεῖ ἰσχυρῶς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ὅσους τυναγμοὺς καὶ ἀν ὑποστή, παραμένει ἀμετακίνητον.



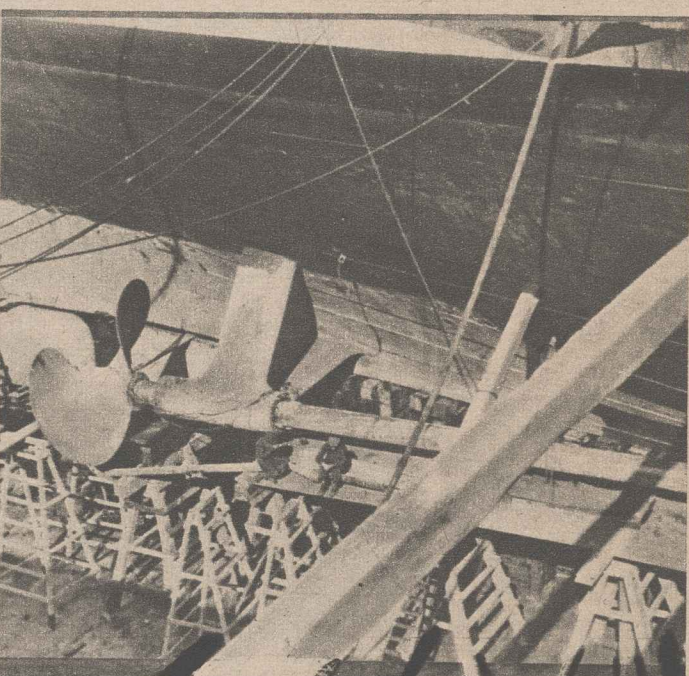
ΛΘΟΥ ΑΦΑΙΡΕΘΟΥΝ ἀπὸ τὴν καρήναν τὰ ἐπικαθίσαντα παράσιτα, ἐργασία ἀπαραίτητος διὰ νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ πλοῖον ἡ ἀρχικὴ του ταχύτης, προβαίνουν εἰς τὸ βάψιμον.



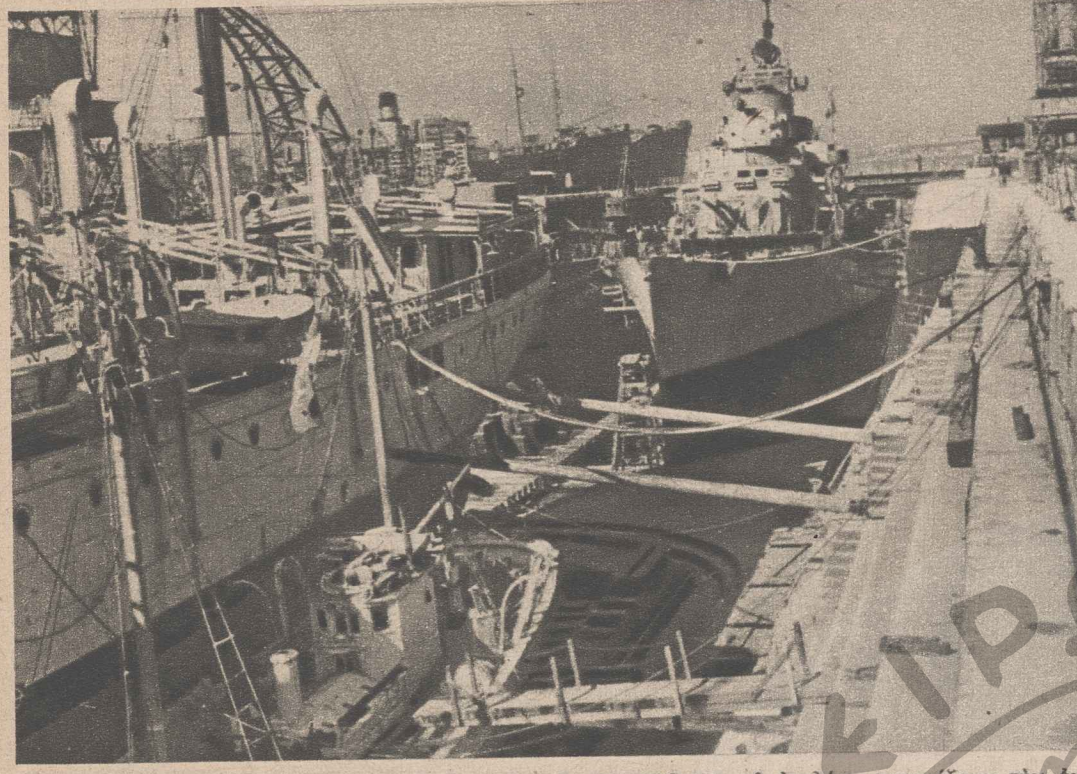
ΤΟ ΕΞΩΠΛΙΣΜΕΝΟΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΝ καθαρίζεται εἰς μίαν πλωτὴν δεξαμενὴν, ποὺ ἔχει χωρητικότητα κατωτέραν τῆς προηγουμένης καὶ φιλοξενεῖ μόνον μικρὰ πλοία.



ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΚΕΝΩΣΙΝ τῶν ὑδάτων, οἱ ἐργάται προβαίνουν εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν ἐλίκων, ὁ ὅγκος τῶν ὁποίων ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸν ὄγκον ἑνὸς μετρίου ἀνθρώπου.



ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου πλοίου ἐτελείωσαν, ἀλλὰ δὲν θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ καλλωπιστήριόν του πρὸ τῆς ἐξόδου τῶν μεγαλειτέρων πλοίων.



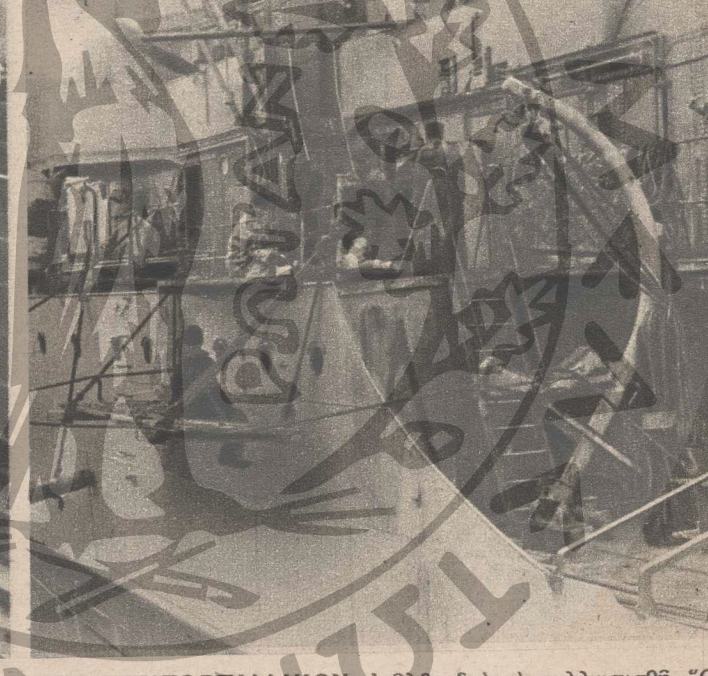
ΚΑΘ' ΟΝ ΧΡΟΝΟΝ προχωροῦν αἱ ἐργασίαι ὑποβαστάζουσ, αἱ ἀντλῖαι συνεχίζουν τὴν ἐκκένωσιν τῆς δεξαμενῆς. Ἔργασία δύσκολος ποὺ ἀπαιτεῖ μεγάλην πείραν, διότι κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ὑδάτων ἡ καρήνα ἡμπορεῖ νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ πλεῦρά τῆς δεξαμενῆς.



Η ΠΥΡΜΝΗ τῆς ἐλαφρᾶς ταύτης πολεμικῆς μονάδος παρίσταται εἰς τὴν φωτογραφίαν μας περὶ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἀναθωρακισμοῦ, διότι αἱ πλάκες τοῦ θώρακος ἔχουν σχεδὸν τελείως ἀντικατασταθῇ. Τὸ πλοῖον φαίνεται τώρα ἐπιβλητικότερον με τὰς ἀκινήτους ἐλίκας του.

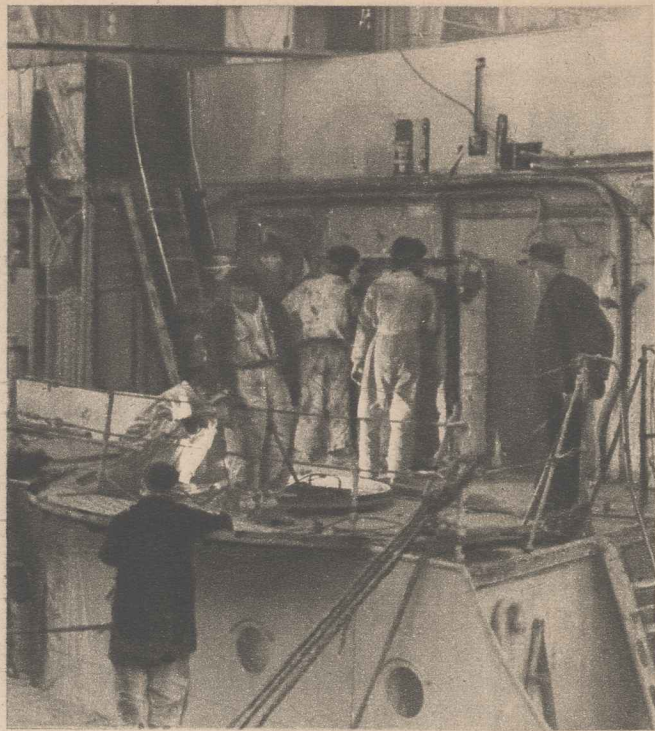
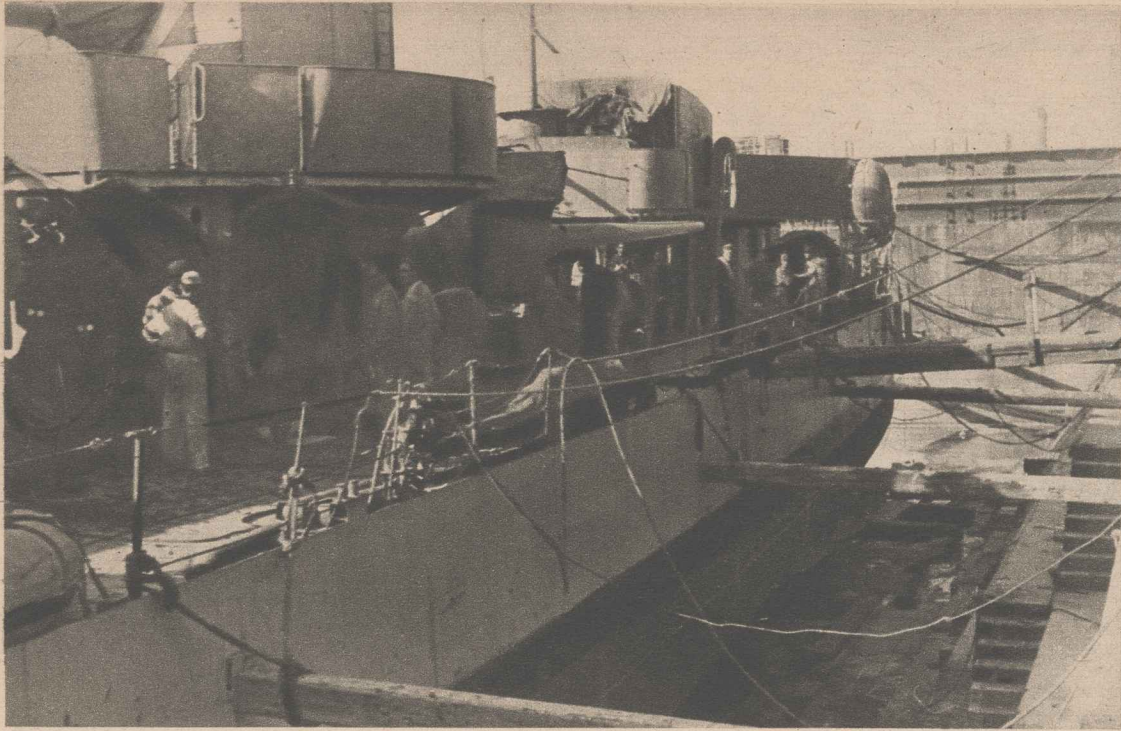


Η ΕΛΙΞ ἔχει χαλαρωθῇ διὰ νὰ καθαρισθῇ καὶ τὸ ὑποστήριγμα τῆς ἀπὸ τὰς ἐνδεχομένας ἐπικαθίσεις δοσράκων. Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος τῶν ἐργατῶν.



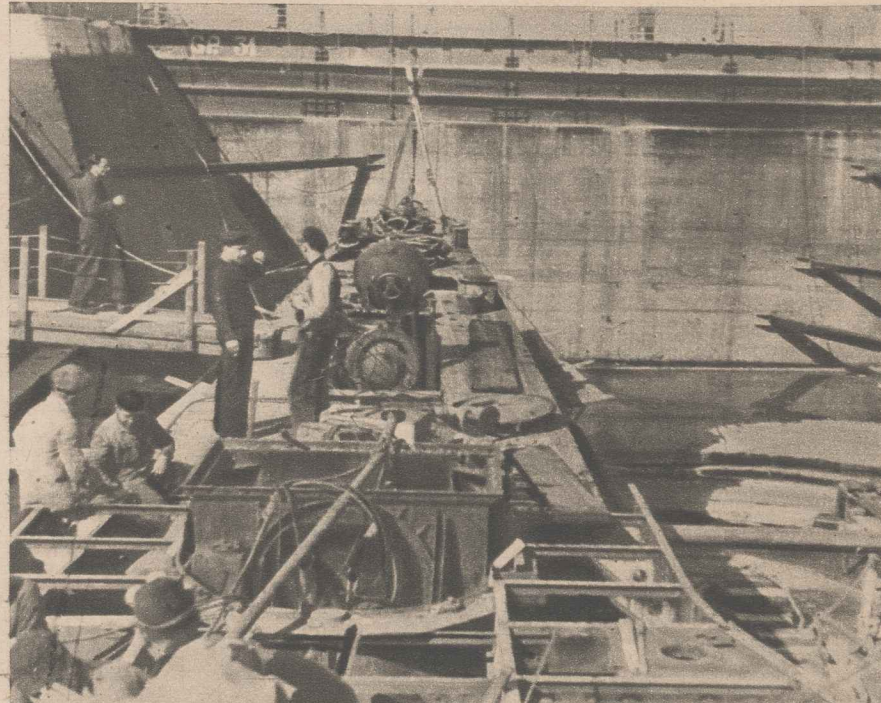
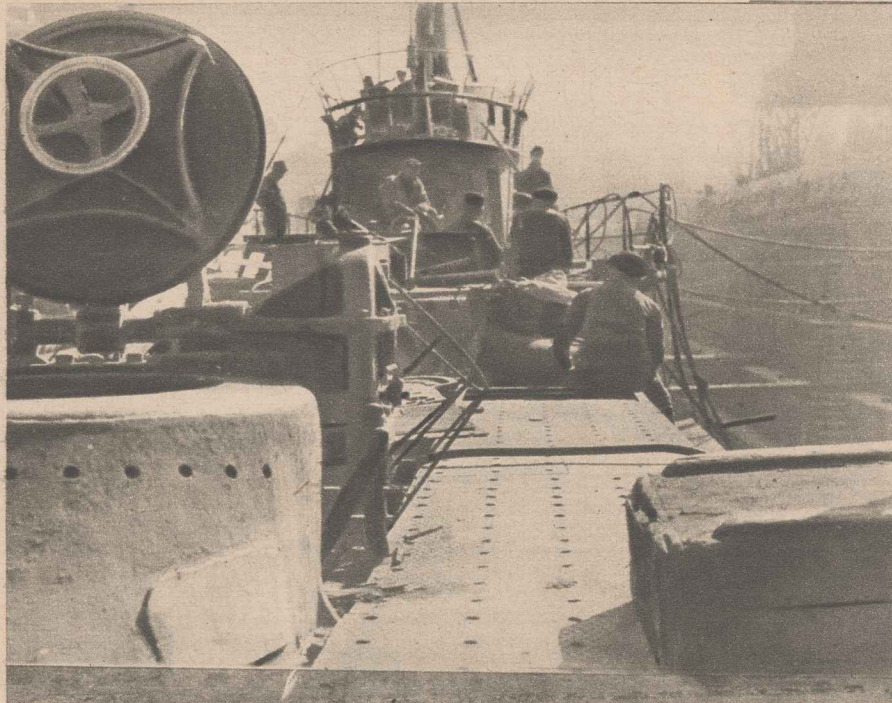
ΤΟ ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΛΙΚΟΝ εἰσῆλθε διὰ νὰ καλλωπισθῇ. Ὅταν ὁμως αἱ ἀντλῖαι ἀπερρόφησαν τὰ νερά τῆς δεξαμενῆς, ἀντελήφθησαν ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ γενικὴν καθαριότητα.

Η ΔΕΞΑΜΕΝΗ αὐτὴ ἔχει καταπηλκτικὴν χωρητικότητα. Ὅλίγα κράτη ἡμποροῦν νὰ καυχήθουν ὅτι διαθέτουν τοιαύτας ἐγκαταστάσεις, περὶ τούτου δὲ μαρτυρεῖ ἡ παρούσα φωτογραφία. Εἰς τὴν δεξαμενὴν αὐτὴν καθαρίζονται ταυτοχρόνως τέσσαρα μεγάλα πολεμικὰ πλοία.



ΟΛΙΓΟΙ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ότι ένα πλοίο εις την δεξαμενήν διατηρεί ὅλην του τὴν ἐξάρτυσιν, ἔχει δηλαδή ἐπ' αὐτοῦ ὁλόκληρον τὸ πλήρωμα, ἀπὸ κυβερνήτου μέχρι ναυτῶν. Καὶ ἡ ζωὴ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀλλάσσει μόνον ἐλαφρῶς, συνεχίζεται δὲ περίπου ὅπως ὅταν τὸ πλοῖον ἦτο ἐν πλῶ.

ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΙΣ ΜΕ ΟΞΥΓΟΝΟΝ. Ὅταν εἶναι ἀναγκαία μία ἐπιδιόρθωσις, πρέπει νὰ ἐπωφελοῦνται τῆς παραμονῆς εἰς τὴν δεξαμενὴν πρὸς ἐκτέλεσίν τῆς.



ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ, ὁ ἐπίβουλος αὐτὸς διώκτης τῶν ἐχθρικῶν νηοπομπῶν, ἀφοῦ ἐπλανήθη πλέον τοῦ ἔτους εἰς τὰς ἐπικινδυνωδεστέρας ζώνας τῶν ὠκεανῶν, εἶπε: «Φθάνει, τώρα ἔχω ἀνάγκη νὰ τακτοποιηθῶ καὶ ἐγὼ ὀλίγον».

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΗΜΕΡΑΣ τοῦ καθαρισμοῦ εἰς τὴν δεξαμενὴν, ἀφαιρεῖται τὸ κάλυμμα τοῦ ὑποβρυχίου, οὕτως ὥστε ὁ τολμηρὸς φωτογράφος ἠμπόρεσε νὰ ἴδῃ καὶ νὰ φωτογραφίσῃ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὑπὸ ἐπισκευὴν ὑποβρυχίου.



ΠΟΛΥ ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτου τοῦ ναυστάθμου. Ζῇ ἐπάνω εἰς τὰ παντὸς τύπου πλοία, ἐφ' ὅσον ταῦτα μένουσιν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ αὐτοὶ ἐργάζονται γύρω ἀπὸ τὸν πυργίσκον ἐνὸς ὑποβρυχίου. Βιδώματα, μπουλόνια, σφυροκοπήματα, εἶναι ὅλα μία διαδοχὴ ἐργασιῶν.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΞΗΡΑΣ ἄλλοι ἐργάται ἐπιθεωροῦν καὶ τακτοποιοῦν τὰ μηχανήματα καὶ τὰς ἀντλίας, τέλος δὲ ἐκτελοῦν ὅλας τὰς ἀπαραίτητους ἐργασίας.

ΤΕΛΟΣ

ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ

Πάνω στὸν γαλαζοπράσινο οὐρανὸ ζεχωρίζουν οἱ Δολομίτες πασπαλισμένοι με κηλίδες χιονιοῦ. Ἀντίθετα στὸ φῶς, τὰ κόκκινα σὰν τὴ σκουριά βουνὰ αὐτὰ, ὠχριοῦν, γίνονται ἀναιμικά. Τὸ ξεθώριασμα αὐτὸ φαίνεται σὰν διαμαρτυρία τῶν γρανιτῶν ἐναντίον τῆς φύσεως, ποὺ γιὰ νὰ τοὺς θερμάνῃ, ἔχει μόνον τὸν ἥλιο.

Πάνω στὶς πεδιάδες, στοὺς πρόποδας τῶν μεγάλων δολομιτικῶν ὄγκων, ὁ ἥλιος βρίσκεται σὲ ἀδιάκοπη πάλη με τὸ χιόνι, ποὺ με ἀπελπισία ὑπερασπίζεται τὸν ἑαυτό του. Δὲν λυώνει, ἀνθίσταται με κόπο, με τὰ δόντια. Κατὰ τὴ δύσι, ὁ ἥλιος ἔχει μερικὲς νίκες, ἐδῶ καὶ κεῖ κανένα τέλμα, πληγὲς ποὺ χαλοῦν τὸ σιωπηλὸ χαλὶ καὶ ποὺ θὰ θεραπευθοῦν νῆ νύκτα. Τὸ πρωῒ, με τὸ ξύπνημα τοῦ ἡλίου τῆς αὐγῆς, ξαναφαίνεται παρθένο καὶ ἡ ἀδιάκοπη πάλη μεταξὺ τῶν δύο ἐχθρῶν συνεχίζεται πάντα. Τὸ χιόνι θέλει νὰ διατηρήσῃ τὴν παρθενικὴ του ὁμορφιά, νὰ συναγωνισθῇ με τὴ χάρι τῶν γυναικῶν ποὺ θάλλουν νὰ τὸ εὗρουν. Δὲν μπορεῖ νὰ

παρουσιασθῇ λυτὸ καὶ μπαλωμένο. Ὅπου χιόνι, ἐκεῖ καὶ κορίτσια. Ἔρχονται ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές, ὅλα με καλὴ διάθεσι καὶ φορτωμένα με βαλίτζες. Νάτα, τὴν ὥρα τῆς δύσεως, με σκοῦρο φόρεμα καὶ χωρὶς μειδίαμα. Συμμερίζονται τὴν μελαγχολία τῶν βράχων ποὺ, κατὰ τὸ βραδάκι, πέρνουν θλιβερὴ, ἀναιμικὴ ὄψι. Κόκκινο κα πάλι κόκκινο, νὰ τι θὰ φορέσουν τὸ πρωῒ: «Εἶναι ὁ καλύτερος ἀγωγὸς μετὰ τὸ μαῦρο», μᾶς λένε τὰ κορίτσια, «μᾶς βαστάει ζέστη».

Αὐτὲς εἶναι δικαιολογίες, κορίτσια μου, γιὰτὶ γίνοσαστε ὁμορφότερες στὸ σιωπηλὸ λευκὸ πλαίσιο. Ναι! Δικαιολογίες. Τὸ κόκκινο σὰς χαρίζει κάτι ποὺ τὸ ζητᾶτε, με σοφία, στὶς σελίδες κανενὸς μεγάλου περιοδικοῦ γυναικείας μόδας, στὴ «Γκράτσια» ἢ στὸ «Ντὶ Ντάμε». Κόκκινο ἢ κίτρινο ἢ πράσινο ἢ μὲν θὰ φορέσετε τὸ βράδυ, ἀλλὰ σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ σὰς δὲν ὑπάρχει παρὰ ἡ ἐπιθυμία νὰ συναγωνισθῇ τὴν ὁμορφιά τοῦ κατάλευκου γλυκοῦ τούτου τοπίου.

B. S.



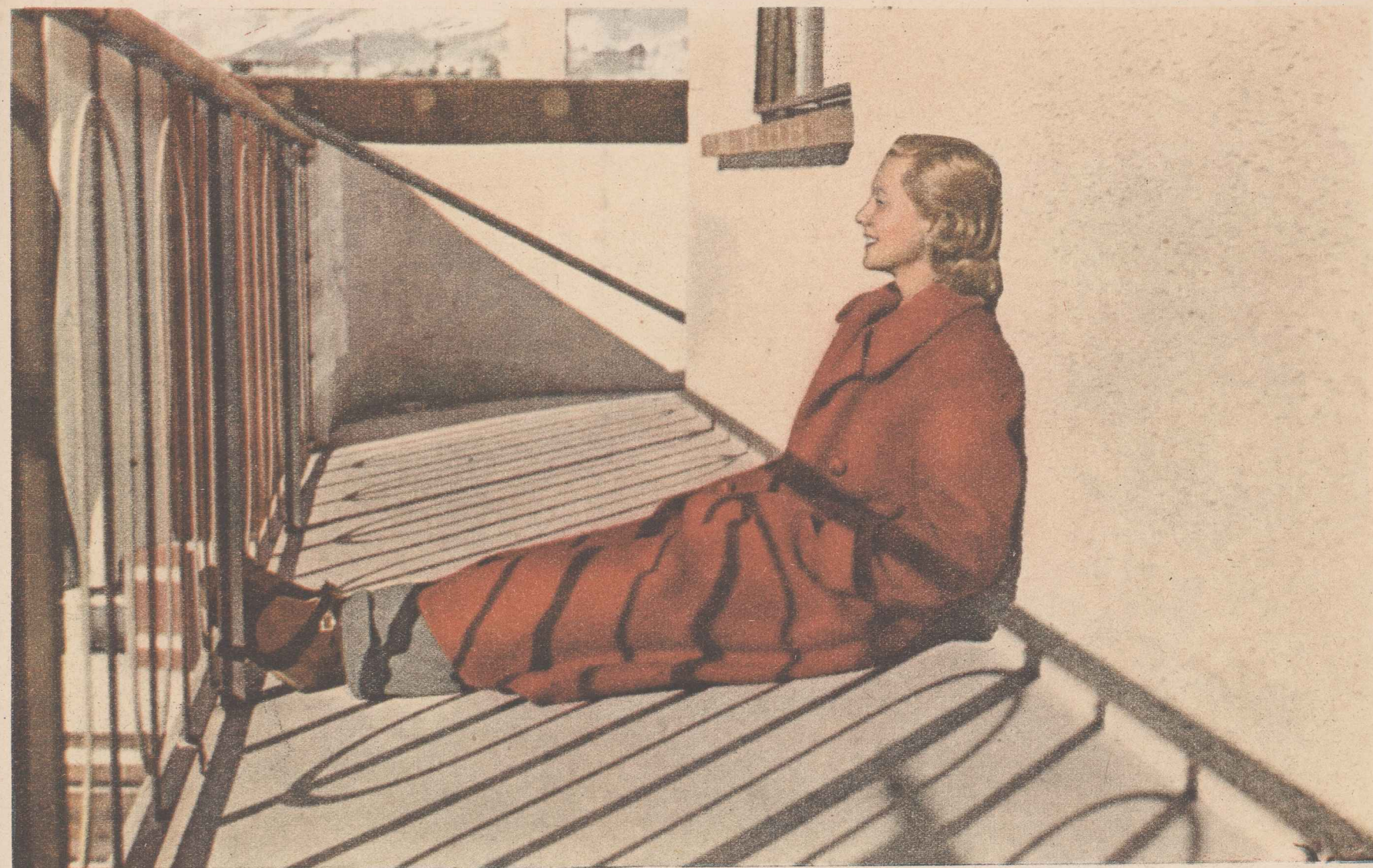
ΦΩΡΩΝΤΑΣ ἓνα ὠραῖο φέρεμα ἀπὸ βελούδου, τὸ ξανθὸ κεφαλάκι τῆς νεαρᾶς αὐτῆς παγοδρόμου ξεχωρίζει στὸ φόντο τοῦ καταγάλανου οὐρανοῦ.



ΣΤΗΝ ΒΕΡΑΝΤΑ τοῦ ξενοδοχείου τοῦ βουνοῦ, τὸ ἀναμμένο χρῶμα τοῦ πανώφοριου βρίσκεται σὲ μεγάλῃ ἀντίθεσι με τὸ φόντο τῶν ξυλίνων τοίχων.



ΣΤΗΝ ΠΕΔΙΑΔΑ ΤΟΥ ἀκηλιδώτου χιονιού, είναι ώραίο νά ἐγκαταλείπη κανείς τόν ἑαυτόν του στό χάιδεμα τοῦ ζεστοῦ, ὅπως στή μεσογειακή Ριβιέρα, ἡλίου. Ἐφοῦ ἐνισχύση τὰς δυνάμεις της, θά ἀντιμετωπίσῃ εὐκολώτερα τόν κόπον τῆς ἀνόδου, ὅπου τήν περιμένει ἡ μεθυστική κάθοδος.



ΣΤΗΝ ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΜΕΝΗ ἀπό τὸ ἡλιακὸ φῶς βεράντα, τυλιγμένη στό βαρὺ πανωφόρι της, χαμογελᾷ εὐτυχισμένη. Ἐφοῦ ἐπαγοδρόμησε, ὥρες καὶ ὥρες κάθεται τώρα καὶ ἀπολαμβάνει τὸ θέαμα τῶν συντρόφων της, ποὺ ἐννοοῦν νά μείνουν στό στίβο ἕως τὴν τελευταία στιγμή.



ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ προγεύματος εἰς τὸ ὑπαίθρο, ἐμπρὸς ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου. Πρόσωπα ζωηρὰ καὶ κόκκινα ἀπὸ τὸ τσουχτερὸ κρύο, εὐθυμία ποικιλόχρωμων κοστούμιων. Στὴ ταρατσα τοῦ ξενοδοχείου ἀρχίζει τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ποὺ θά εἶναι ὅλο εὐχάριστες ἐκπλήξεις.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΝΩΝ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΘΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΓΑΕΤΑΝΟ CIOCCA

ΔΙΑΛΟΓΟΣ
ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ

— 'Από τότε που ήκουσε την φωνήν του ραδιοφώνου κανείς νεωτερισμός δεν θα σ' εκπλήξει πλέον. 'Επομένως θα μπορούσε να κρίνεις με μεγαλύτεραν γαλήνην τὰ πράγματα που θά ἴδῃς.

— Εἶδα κάτι, πρὶν νὰ ἔλθω ἐδῶ, πού με κατέπληξε πράγματι. Κορίτσια ντυμένα ἑλαφρά ἔτρεχαν εἰς τὸν δρόμον με ἀνεξήγητον ἰσορροπίαν, πάλιν σ' ἕνα μηχανήμα τροχῶν. Κατ' ἀρχάς, ἂς με συγχωρήσουν οἱ θεοί, ἐνόμισα εἰς κάποιο βασανιστήριον ἴσως τοῦ 'Ιεζονοῦ, ἔπειτα ὅμως ἐκάταλαβον ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐργαλείου βασάνων, ἀλλὰ περὶ εὐχαρίστου καὶ ταχέως τρόπου διὰ νὰ μεταβῇ τις μ' εὐκολίαν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς σημείου εἰς τὸ ἄλλον.

— 'Εκείνο πού εἶδες εἶναι ἕνας ἄλλος πιστός καὶ πολύτιμος φίλος μας, ὅπως τὸ ραδιόφωνον καὶ τὸ βιβλίον. 'Ημεῖς μεταχειριζόμεθα τὸ ποδήλατον διὰ νὰ συντομεύσωμεν τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τῶν κατοικιῶν μας καὶ τῶν τόπων τῆς ἐργασίας μας. Δυστυχῶς αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐργασίας μας ὑποχρεοῦν νὰ διανύωμεν μεγάλας ἀποστάσεις, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὰ γραφεῖά μας. "Αν δὲν εἴχαμεν τὸ ποδήλατον, θὰ ἐμέναμεν εἰς τὸν δρόμον ἐπὶ ὥρας καὶ ὥρας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀπ' ἐναντίας, ἐξοικονομοῦμεν κατὰ μέσον ὅρον μίαν ὥραν τὴν ἡμέραν καὶ εἶναι ὥς νὰ λέγωμεν ὅτι ἐργαζόμεθα ἐπὶ ὥρας τὴν ἡμέραν ἀντὶ ὅκτῳ, ἢ ἀντὶ ν' ἀπασχολοῦμεν ὅκτῳ ἀνθρώπους εἰς μίαν ἐργασίαν, ἀπασχολοῦμεν μόνον ἑπτὰ καὶ ὀγδοὺς περισσεύει.

— Καὶ ἂν περισσεύῃ τί τὸν κάμνετε;

— Τοῦ δίδωμεν μίαν ἄλλην ἐργασίαν. 'Ημεῖς δὲν παραδεχόμεθα πλέον νὰ ὑπάρχουν πρόσωπα πού ζοῦν χωρὶς νὰ ἐργάζονται εἰς βάρος τῆς ὁλότητος. Θεωροῦμεν τὴν ὁκνηρίαν ὡς μίαν ταπεινωτικὴν κατὰστασιν, τόσοι δ' ἐκείνου ὁ ὅποιος ἀφίνει νὰ συντηρεῖται, ὅσον καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν, ἢ ὅποια τὸν ἀφίνει νὰ μὴ κάμνῃ τίποτα. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, ἥτο πραγματικῶς ἀνησυχαστικόν. Προσπαθοῦσαμεν μὲ κάθε τρῶ-

κερδίσαμεν χρόνον ἐργασίας μας καὶ κατέπαλούσαμεν τὸν καιρὸν εἰς τὴν ἀτικὴν ὁκνηρίαν ἢ χειρὶς ἀκρήστους ἐργατῶν ὁποίων ἐφάντασεν ἔλυσαν τὸ πρόβλημα. Τώρα τὰ πράγματα ἔχουν πολλὴ καλλίτερον. Ἦ πῶς καταρθώσατε τετε εἰς ὅλους μίαν ἐργασίαν; ὁ παντὸς ἄλλου προσέ- καλὰ ποῖα εἶναι ὁμοῦ ἐργασία, ἢ μάλ- α εἶναι ἐκείνη πού αἰ διὰ νὰ μᾶς ἐξασ- τὴν συντήρησιν μας. ὅρα εἰς τί συνίσταται. ἀνάγκαι μας: ἕνα σπῆ- ρ ἀργός, ὅπως ὁ ἰδι- βιβλία, ἕνα ραδιόφω- ποδήλατον καὶ με- λα ἀπλᾶ ἐργαλεῖα, ἡ τροφὴ καὶ εὐπρε- μασία. Πρόσθεσε, ἢ ἰάλε εἰς τὴν πρώτῃν τὴν μόρφωσιν. 'Α- ρίσωμεν ποῖα εἶναι ὁς ἐργασία, ὑπολο- τὸν χρόνον πού θά χολήσῃ. "Εχομεν ἀ-

ποκτήσῃ μεγάλην εὐχέρειαν εἰς ὑπολογισμούς αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Καταλαμβάνεις ὅμως ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ποτὲ ἀπόλυτος ὑπολογισμός. Σύμ- φωνα μὲ τὸν τρόπον πού ἐκ- τελεῖται ἡ ἐργασία, μὲ τὸν χρόνον εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτε- λεῖται αὕτη, ὁ χρόνος τῆς ἐρ- γασίας εἶναι διάφορος. Καὶ μάλιστα ἀκριβῶς εἰς τὸ ση- μεῖον αὐτό, δηλαδὴ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας, ἡ ἐξυπηδά τί- θεται ὑπὸ δοκιμασίαν. Συμ- φέρει εἰς κάθε χώραν νὰ τὰ κάμνῃ ὅλα μόνῃ της, ἀκόμη καὶ ὅταν αὐτὸ ἀπαιτεῖ περισ- σότερον κόπον; Πρέπει, αἱ μὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προμη- ζωῇ εἶναι εὐκόλος, νὰ ἐρχων- ται εἰς βοήθειαν τῶν ὀλιγώ- τερον τυχηρῶν, ὅπου ἡ ζωὴ εἶναι δύσκολος; Πρέπει ν' ἀ- προβλέπεται μόνον ἡ μείωσις τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας ἢ ἐπίσης πρέπει νὰ λαμβάνων- ται ὑπ' ὄψιν τὰ κοινωνικὰ ἀπο- τελέσματα, ὅπως ἐπὶ παρα- δείγματι ἡ ἀσφάλεια τῆς ἐρ- γασίας, ἡ συνέχειά της, ἡ ἀ- πλοποίησις τῶν σχέσεων με- ταξὺ ἐργαζομένων; 'Ἰδού σει-

ρὰ ζητημάτων πολυπλόκων, ἢ λύσεις τῶν ὁποίων ἐγκτεῖται περισσότερο εἰς τὴν ὀρθὴν κρίσιν καὶ τὴν καλὴν θέλησιν παρὰ εἰς τὰς θεωρίας καὶ τὰς συνταγὰς. Εἰς τὸ τέλος δέ, ἀφοῦ λυθῶν ὅλα τὰ προβλή- ματα καὶ κοσκινησθῶν ὅλαι αἱ δυνατότητες, φθάνομεν πάν- τοτε εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ἕνα ἀξίζει τὸ ἄλλο καὶ ὅτι περίπου ὅλα φέρουν εἰς ἕνα καὶ μόνον ἐνθαρρυντικὸν συμ- πέρασμα.

— Καὶ ποῖον;

— Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἂν ὅλοι ἐργάζονται μὲ καλὴν θέλησιν καὶ ἡ ἐργασία εἶναι τακτοποιημένη, ἕκαστος ἐξ ἡ- μῶν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προμη- θευθῇ τὰ χρεῖά του, δηλαδὴ τὸ σπῆμα, τὰ βιβλία, τὸ ραδιό- φωνον, τὸ ποδήλατον, τὴν τρο- φὴν, τὰ ἐνδύματα καὶ τὴν μόρ- φωσιν, δίδων εἰς ἀντάλλαγμα τὴν ἐργασίαν ἐνὸς ἡμερησίου ἀριθμοῦ ὥρων, ὁ ὁποῖος εἶ- ναι πολὺ κατώτερος ἐκείνου διὰ τὸν ὁποῖον μᾶς ἐπλάσεν ἡ φύσις. 'Ημεῖς ἐπλάσθημεν διὰ νὰ ἐργαζόμεθα ἐν τινι μέτρῳ, ὅχι περισσότερο, ἐπειδὴ ἐπέρ- χεται ὁ κάματος, οὔτε ὀλι-

γότερον, ἐπειδὴ ἐπέρχεται ἡ ἀνία.

Μέχρι τοῦ σημείου αὐτοῦ δὲν συναντῶμεν παρὰ μικρὰ ζητήματα ἐξ ἐκείνων πού λύνον- ται μὲ εὐκολίαν, ὅπως τὸ δύο καὶ δύο κάμουν τέσσαρα. Ἀπ' ἐδῶ καὶ πέραν ἔχομεν ἐμπρός μας τὸ σοβαρὸν ζήτημα.

— 'Επείγομαι νὰ τὸ μάθω. Εἰς ἐμὲ ἀρέσουν τὰ σοβαρὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα δὲν λύνον- ται μὲ τὸ δύο καὶ δύο κά- μουν τέσσαρα.

— Τὸ ζήτημα εἶναι τὸ ἐξῆς: δεδομένου ὄντος, ὅτι διὰ ν' ἀ- κολουθῶμεν τὴν φύσιν, ἢ μᾶλλον διὰ ν' ἀποφύγωμεν τοὺς δύο πλέον ἐνοχλητικούς ἐχθρούς, πού εἶναι ὁ κάματος καὶ ἡ ἀνία, ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν ἕνα ὠρισμένον ἀριθμὸν ὥρων (ἂς θέσωμεν ὀκτώ), ἐνῶ διὰ νὰ ζήσωμεν μᾶς ἀρκεῖ ἕνας μικρότερος ἀριθμὸς ὥρων (ἂς θέσωμεν τέσσαρας), ποῖον εἶναι τὸ κα- θήκον μας, νὰ ἐργασθῶμεν τέσσαρας ἢ ὀκτὼ ὥρας;

"Αν ἀπαντήσωμεν: τέσσα- ρας σημαίνει ὅτι παραιτού- μεθα παντὸς ὅτι δὲν εἶναι οὐ- σιῶδες διὰ τὴν ὑπαρξίν, δη- λαδὴ τῆς πολυτελείας, τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων, ἐν μᾶ- λέει τοῦ πλοῦτου. "Αν ἀπαν- τήσωμεν: ὀκτὼ σημαίνει ὅτι δὲν παραιτούμεθα. Εἶναι σα- φές;

— Εἶναι σαφέστατον. Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ ἀπάντη- σις δὲν εἶναι τόσο δύσκολος. "Εκαστος πρέπει νὰ εἶναι ἐ- λεύθερος νὰ φέρεται ὅπως θέ- λει ἐντὸς τῶν δύο ἄκρων, τοῦ ἄκρου τοῦ ὀρισθέντος ἀπὸ τὴν φύσιν, πού ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὰς ὀκτὼ ὥρας καὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ὀρισθέντος ἀπὸ τὴν τέχνην καὶ πού ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὰς τέσσαρας ὥρας. Ὁ ἐργαζόμενος τέσσαρας, δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀξιώσῃ πλέον τῶν τεσσάρων ὥρων, ἢ μάλ- λον πλέον τοῦ ἀπολύτως ἀ- ναγκαίου. Ὁ ἐργαζόμενος πλέ- ον τῶν τεσσάρων, ἔχει τὸ δι- καίωμα ν' ἀξιώσῃ περισσό- τερα.

— Ἡ ἀπάντησίς σου φαίνε- ται λογική, δὲν εἶναι ὁμοῦ. Αἱ περιπτώσεις δυνατόν νὰ εἶ- ναι τρεῖς: ἢ ὅλοι ἀρκοῦνται εἰς τὸ νὰ ἐργάζονται τέσσα- ρας ὥρας καὶ εἶναι πτωχοί, ἢ ἐργάζονται ὀκτὼ ὥρας καὶ εἶναι πλούσιοι, ἢ τέλος ἕκα- στος κάμνει ὅπως τοῦ ἀρέσει καὶ εἶναι θεληματικὰ πλού-

ΦΩΛΕΑ
ΑΕΤΩΝ

Βρισκόμεθα σὲ μία ἀεροπορικὴ βά- σι. Ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο αὐτό, ὅταν ὁ ἥλιος εὐρίσκεται ὕψιλά, ἢ ὅταν ἡ σελήνη προχωρεῖ πρὸς τὴν δύσιν της, ἀπογειώνονται καθημερι- νῶς τὰ σμήνη τῶν ἀεροπλάνων καὶ τρέχουν μὲ θόρυβον πρὸς τὰς μα- κρινὰς ἐχθρικές βάσεις διὰ νὰ ἐνε- δρεῦσουν εἰς τοὺς δρόμους τῶν ἀγ- γλικῶν νηοπομπῶν πού διαχίζουν μὲ κόπον τὴν Μεσόγειον. Ἡ κίνησις πού ἐπικρατεῖ εἰς ἕνα ἀεροδρόμιον εἶναι πάντοτε ἔντονος καὶ εὐχάριστος. Ἀ- τμόσφαιρα ὑγιούς καὶ θά ἐλέγαμεν

ἀθλητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἀναδίδεται ἀπὸ τὰ ἀρρενωπά ἡλιοκαμένα πρό- σωπα τῶν νεαρῶν ἀθλητῶν, οἱ ὁποῖοι χωρὶς ἀνάπαυαν ἐτοιμάζονται ν' ἀ- νεβοῦν ἐπὶ τῶν ἀναγνώριστικῶν, κα- ταδιωκτικῶν ἢ βομβαρδιστικῶν ἀερο- πλάνων τῶν ἢ κατεβαίνουν κουρασμέ- νοι, ἀλλὰ μὲ χαμόγελο, μὲ λαμπρὰ τὰ μάτια ἀπὸ ὑπερηφάνειαν. Ὁμάδες μη- χανικῶν καὶ βοηθῶν, ἐργάζονται ἀ- κούραστοι γύρω ἀπὸ τὰς θαυμασίας πτητικὰς μηχανάς, τὰς περιποιῶνται, τὰς καθαρίζουν, ὥσάν νὰ ἦσαν ζῶντα- νά ὄντα, μὲ τὴν ἴδια ἀγάπῃ, τὴν ἴδια

ζηλοτυπία καὶ προσοχή, ὡς νὰ πρό- κειται γιὰ ἕνα ἀγαπητὸ πρόσωπο. Σπρώχνουν τὰ ἀεροπλάνα πρὸς τὰ ὑπόστεγα, δοκιμάζουν τοὺς κινητήρας καὶ τὰ διάφορα κίνητρα. Καὶ σὲ κά- θε ἐπιστροφή ἀπὸ τινος δρᾶσιν ἀντα- λάσσονται εὐθυμοὶ χαιρετισμοὶ καὶ κυττάζονται σιωπηλά, ὥσάν νὰ θέ- λουν ν' ἀνταλλάξουν ἄφωνα συγκα- ρητήρια. Μία ἀνεπίτῳτη χαρὰ πλημ- υρίζει τὰ στήθη, χωρὶς ἐπιφυλάξεις, ἀλλὰ καὶ χωρὶς ἐνθουσιασμούς. Μό- λις ἐπιστρέφει τὸ ἕνα σμήνος κ' ἄ- μέσως ἕνα ἄλλο ἐτοιμάζεται. Μ. Γ.



ΕΝΑ ΣΜΗΝΟΣ ΠΟΥ ΜΟΛΙΣ ΕΠΕΣΤΡΕΨΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΣΙΝ. ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΦΟΡΟΥΝ ΑΚΟΜΗ ΤΗΝ ΒΑΡΕΙΑΝ ΣΤΟΛΗΝ ΤΗΣ ΠΤΗΣΕΩΣ. ΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΔΙΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΟΥΝ ΤΑΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΠΟΥ ΜΟΛΙΣ ΕΛΗΞΕΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΛΗΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΕΦΕΡΑΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΙ. ΑΚΟΜΗ ΜΙΑΝ ΦΟΡΑΝ Ο ΕΚΘΡΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ. ΕΠΕΙΤΑ, ΟΤΑΝ ΟΙ ΒΟΪΘΟΙ ΘΑ ΘΩΣΟΥΝ ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΥΠΟΣΤΕΓΑ, ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΘΑ ΚΑΠΝΙΣΟΥΝ ΕΝΑ ΤΣΙΓΑΡΟ (ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΤΟΣΑΣ ΩΡΑΣ ΠΤΗΣΕΩΣ) ΚΑΙ ΘΑ ΕΝΘΥΜΗΘΟΥΝ ΟΤΙ ΕΦΘΑΣΕ ΚΑΙ ΔΙ' ΑΥΤΟΥΣ Η ΣΤΙΓΜΗ ΟΛΙΓΗΣ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ, ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΕΧΟΥΝ ΤΟΣΗΝ ΑΝΑΓΚΗΝ.

σιος ή πτωχός. Είς την πρώ-
την περίπτωση είναι καλά
διά τους αγαπώντας την δ-
κνηρίαν, εις την δευτέραν διά
τους αγαπώντας τας απολαύ-
σεις και εις την τρίτην πε-
ρίπτωσιν είναι καλά δι' όλους.
"Εξ άλλου, και εις τας τρεις
τάς περιπτώσεις, υπάρχει ή ά-
νάγκη ν' άποφασίξη έκαστος, ά-
παξ διά παντός, ποίον δρόμον
πρέπει ν' άκολουθήσῃ. Δέν θά
ήτο δυνατόν νά λέγη έκαστος
κάθε πρωί: σήμεραν είναι ήμέ-
ρα δκνηρίας και δέν εργάζο-
μαι ή σήμεραν είναι ήμέρα
διασκεδάσεως κ' έπομένως δέν
εργάζομαι, ή σήμεραν είναι
ήμέρα διασκεδάσεως κ' έπομέ-
ως εργάζομαι διά νά την έ-
πιτύχῳ. Θά πρόηρχετο, έπειδή
ή εργασία είναι άποτέλεσμα-
τική μόνον όταν είναι τακτι-
κή, μία άκαταστασία έξ ίσου
βλαβερά και εις τους μέν και
εις τους δέ. Τώρα, φαντάζε-
σθε σεις ένα κόσμον εις τόν
όποιον έκαστος φέρει γραμ-
μένον εις τό μέτωπον: ζω διά
την άπόλαυσιν ή έγώ ζω διά
την δκνηρίαν; Τί θά έχρησι-
μευεν τότε ή λογική και ή
έλευθέρα κρίσις; "Εγώ σάς
λέγω ότι άν δι' έλην την ύπαρ-
ξιν ήμεις έχαραξάμεν έμπρός
μας δύο δρόμους (δνομαστέ-
τους, άν θέλετε, τόν δρόμον
του καλού και τόν δρόμον
του κακού) και οι δύο μάς
έλκύουν και ήμεις είμεθα έ-
λεύθεροι νά έκλέξωμεν μετα-
ξύ αυτών, ή έλευθερία έκλο-
γής άποτελεί ουσιώδες μέρος
της ύπάρξεως και ήμεις δέν
δυνάμεθα ούτε νά την δεσμεύ-
σωμεν, ούτε νά την βασανί-
σωμεν, ούτε καν μέ την πρό-
φανσιν της δικαιοσύνης.

"Εάν έξετάσης καλά, θά
ίδης ότι ό συλλογισμός σου
είναι έσφαλισμένος. "Όταν σύ
λέγεις: είμαι έλεύθερος νά
εργασθώ όκτώ ή τέσσαρας
ώρας, παραδέχεσαι σιωπηλά
ότι είναι τό πάν τό νά μπορή
κανείς νά ζή εργάζομενος τέσ-
σαρας ώρας. Αυτό δέν είναι
άλήθεια. Δοκίμασε νά εργα-
σθης μόνος σου ως άγριος,
θά κουράζεσαι άπό τό πρωί
έως τό βράδυ και θά ζής ως
άγριος. "Επομένως πρέπει ν' ά-
ναγνωρίσης ότι ή αξία της
καλής καταστάσεως, εις την
όποιαν εύρισκόμεθα, δέν είναι
ιδική σου αλλά της όλότητας.
"Επομένως έναπόκειται εις την
ολότητα και όχι εις σέ, ν' ά-
ποφασίση πόσας ώρας πρέπει
νά εργάζεται έκαστον άτομον.
Σύ δέν έχεις νά κάμης άλλο
παρά νά άπακούσης.

"Ο νόμος μας προβλέπει ότι
έκαστος πρέπει νά εργάζεται
τεσσαράκοντα ώρας την έβδο-
μάδα. Μάς είναι γνωστός ό χρό-
νος εργασίας που είναι προα-
ρισμένος διά τά χρήσιμα πράγ-

ματα τά όποια έν μέρει είναι
παρόντα και έν μέρει μέλλοντα
(έφ' όσον πρέπει νά σκεφθώ-
μεν όχι μόνον διά τους ζών-
τας, άλλ' έπίσης και διά τους
μέλλοντας νά γεννηθούν). "Ο
πλεονάζων χρόνος άφίεται
εις την πρωτοβουλίαν των ά-
τόμων, ούτως ώστε νά δύναν-
ται νά παράγουν επί πλέον
αγαθά και νά προμηθεύονται
τάς άπολαύσεις πολυτελείας
και πλούτη.

— Και ποίος άπολαύει τά
πλούτη αυτά;

— "Η άπόλαυσις επαφίεται
εις τόν συναγωνισμόν μεταξύ
των ανθρώπων της τύχης. Δέν
παρητήθημεν της τύχης, ή ό-
ποια έχει και αυτή τόν ρό-
λον της.

— Παρητήθηκε όμως της δι-
καιουσύνης, άφού ή τύχη είναι
άδικος.

— Δικαιοσύνη; "Αδικία; Και
τί πράγματα είναι αυτά; Εί-
σαι σύ άρκετά δίκαιος διά
νά τά προσδιορίσης; Σύ θά
ήθελες, νομίζω, μίαν άριθμη-
τικήν κρίσιν: τόσος πλούτος,
διαρούμενος διά τόσου, μάς
δίδει τόσον δι' έκαστον. Θά την
κατεβίβαζες, την δικαιοσύνην,
άν την μεταχειρίζεσαι, εις τό
μέτρον ενός άριθμού; "Εγώ
παρητήθην άπό τά περιττά
και όμως είμαι πλουσιώτερος
έκείνων που τρέχουν κατόπι
των. Είμαι περισσότερο έλεύ-
θερος, έπειδή έχω όλιγώτερα
έμπόδια, είμαι δυνατότερος

και περισσότερο εύχαριστη-
μένος.

Και άν κανείς δύναται νά
κρίνη επί του καλού μου ή
του κακού μου, επί του έπα-
θλου μου ή της τιμωρίας μου,
αυτός δέν μπορεί νά είναι
ούτε σύ, ούτε κανείς άλλος
άνθρώπος. "Η όλότης, τό κρά-
τος, δέν ενδιαφέρονται. Τό
κράτος έκτελεί τό καθήκον
του δικαιοσύνης κάμνον όλους
ίσους έναντι των άναγκών της
ύπάρξεως, αλλά δέν μπορεί
νά προχωρήσῃ περαιτέρω. "Αν
έπροχώρει θά περιώριζε την
έλευθερίαν των ατόμων και
επί πλέον μέ την αυταπάτην
ότι θά κατέστρεφε τόν πλού-
τον, θά έμοίραζε την πτωχεί-
αν. Τά περιττά πράγματα,
όταν γίνονται δικαίωμα όλων,
μεταβάλλονται εις χρήσιμα
πράγματα και δέν άποτελούν
πλέον ούτε πλούτον ούτε έπα-
θλον. "Ελάβαμεν σωτηρία μα-
θήματα σχετικώς και θά σού
δηγηθώ ένα έξ αυτών.

Την εποχήν κατά την όποι-
αν έφευρέθη τό ποδήλατον,
οι άνθρωποι ηύχαριστούντο νά
τρέχουν άνά τους δρόμους
επί των νέων έλαφρών αυτών
μηχανών, παρά επί των βα-
ρειών άμαξών. Και άμέσως
άνεκάλυψαν και τό αυτοκίνη-
τον, τό όποιον είναι άμαξα
όμοιάουσα πολύ μέ τό πο-
δήλατον, ως πρὸς τόν τρόπον
που τρέχει επί των τροχών,
μέ την διαφοράν ότι περιπα-

τεί μόνον του, μεταχειριζό-
μενον την ενέργειαν ύγρῳν.
Τό αυτοκίνητον είναι πολύ εύ-
ρότερον και άνετώτερον του
ποδήλατου. Κάθεται κανείς,
δέν καταβάλλει κανένα κό-
πον και τρέχει πολύ γρήγο-
ρα. "Η έπιτυχία του ύπήρξε
μεγαλειώδης και ένεθουσίασε
τους ανθρώπους, οι όποιοι τό
κατέστησαν την τελειότεραν
μηχανήν. Ούδέν κακόν βέβαια.
"Απ' έναντίας έπετεύχθησαν
μεγάλα πλεονεκτήματα. Αί
άποστάσεις έξηφανίσθησαν και
όλοι όσοι είχαν άνάγκην νά
κινήθουν διά τας εργασίας
των, και νά φθάσουν ταχύτε-
ρον άπό τους άλλους, έθεώρη-
σαν τό αυτοκίνητον ως πρῶ-
μα άπαραίτητον. Κατέστη μά-
λιστα τό ίδεώδες μέσον διά
τά ταξίδια άναψυχής.

Κατεσκευάσθησαν έπομέ-
ως αυτοκίνητα, και όσον κα-
τεσκευάζοντο, τόσον περισσώ-
τερον εύθιγότερα έγινοντο, εις
τρόπον ώστε, εις τας πλου-
σίας χώρας (και ήσαν εκεί-
αν όπου τό ύγρὸν που δίδει
την ενέργειαν αναβλύει φυσι-
κά άπό την γήν, όπως τό ύ-
δωρ άπό τας πηγάς) όλοι ή-
σαν εις θέσιν νά προμηθευ-
θούν ένα αυτοκίνητον. Και
σιγά σιγά όλοι ήσθάνοντο την
άνάγκην νά τό άποκτήσουν.
Και τό απέκτησαν. Και τους
έφάνη ότι ήγγισαν τόν ούρα-
νόν μέ τόν δάκτυλον και ότι
άνήλθον μίαν βαθμίδα ύψηλό-

τέρον έπειδή τό κατείχον.
Και τότε συνέβη αυτό. "Ο-
λοι (έννοώ όλους τους κατοί-
κους των χωρών διά τας ό-
ποιάς όμιλώ) έχασαν την συ-
νήθειαν και την εύχαρίστησιν
νά πηγαίνουν μέ τό αυτοκί-
νητον. Τί εύχαρίστησις μπορού-
σε νά είναι, νά τίθενται όλοι
εις την γραμμήν, εις ένα δρό-
μον, και νά προχωρούν ως μη-
χανικά πρόβατα, χωρίς νά
ξεύρουν τό διατί; Και άλλοί-
μονον άν έστέκετο ή παρε-
στρήτη. "Αμέσως παρουσιά-
ζετο κάποιος φύλαξ, και έ-
καμνε την μήνυσιν του.
Κάθε Κυριακήν, οι άνθρωποι
άφιναν τά σπίτια των και έ-
φευγαν μακριά έφ' ενός δρό-
μου εδύτενοους και μακροῦ,
χωρίς νά καταβάλουν την πα-
ραφικράν προσπάθειαν, είναι
άλλ' άλλ' έπίσης και χω-
ρίς την παραμικράν άνταμοι-
βήν. "Όταν έφθαναν εις τό
βάθρις, αυτομάτως έγύριζαν
όπίω διά του αυτού δρόμου,
ό εις κατόπιν του άλλου και
ή έστρεψέτε έτελείωσεν.
Αυτό εις τό τέλος καθίστα-
το βνιαρόν και άνόητον. Και
πραγματι, οι κάτοικοι των
χωρών εκείνων ήσαν πάντοτε
στεροχωρημένοι.
Και όμως ήσαν πολύ ύπε-
ρήκων και έχαρακτήριζον
τόν τρόπον αυτών της ζωής
ως άνώψωσιν του έπιπέδου
ζωής.

Και πώς έτελείωσεν αυτό;

"Ετελείωσεν, έπειδή μίαν
ώραν πρωίαν αι πηγαί που
έδιδαν τό μαγικόν ύγρὸν διά
την κίνησιν των αυτοκινήτα
έσπέρυσαν πρὸς μεγάλην ά-
πορήτεισιν εκείνων που ή-
σαν οι κύριοι των. "Εχρειά-
σθη νά εύρουν ένα υποκατά-
στικόν, αλλά δέν ήτο εύκο-
λον. Τό αυτοκίνητον έγινε
έκ νέου, και εις τας χώρας
τάς πηγών, ένα είδος πολυτε-
λείας. Και ό κόσμος είχε
μίν άνάγκην όλιγώτεραν και
μίν άδικίαν όλιγώτεραν.

"Όρα ή κατασκευή των αυ-
τοκινήτων έλέγχεται παντού
μή αύστηρότητα καθώς έπίσης
και ή χρησιμοποίησις των.

Είναι περιορισμένος ό άριθ-
μός των μηχανών που έπιτρέ-
πεται νά κατασκευασθούν. "Ε-
θισπίσθη μία βαθμής διά την
χρησιμοποίησιν των.

Πρώτον αι χρήσιμοι όηηρε-
σίαι, ως οι ίατροι κλπ., κατό-
πιν αι δημόσια όηηρεσίαι και
τέλος αι ιδιωτικά όηηρεσίαι,
δίδσας έχουν τά μέσα.

Τό νά κατέχη κανείς αυτο-
κίνητον έγινε και πάλιν με-
γάλη διάκρισις και άν θέλε-
τέ, μία ωραία διάκρισις. "Εγώ
όμως, σάς όμολογώ, βρισκό-
μαι περισσότερο εύχάριστον νά
πηγαίνω, όπως όλοι, μέ τό
ποδήλατον.

GAETANO GIOCCA



ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ κατεβαίνει τις σκάλες του "Ωδείου, άφού πήρε τό πρώτον μάθημα του βιολιού. Πόσες έλπιδες κλεισμένες στο παραδόξον σχήματος
έκείνο κουτί, που μοιάζει μ' ένα ζαμπόν, αλλά και πόσα όνειρα! Βλέπει, πολύ μακριά άκόμη, μία θαυμαστή αίσουσα συναυλιών, γεμάτη άνέγλυφα
και χρυσάφια, λευκή και φωταγωγημένη. "Ενα θερμό, άτελείυτην χειροκρότημα, παταγωδες σαν την μεγάλη βροχή του καλοκαιριού, θά την ύπο-
δεχθί όταν, δειλή δειλή άκόμη, θά έμφανισθί για πρώτη φορά στην σκηνή... "Η έπιτυχία... "Αλλά μη βιάζεσαι, κοριτσάκι μου, μέ τά όνειρα σου!

ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ



"Η αύστηρά και άρμονική έσωτερική αύλή του περιήρημου Βασιλικού "Ωδείου του Μιλάνου.

νιμη κατοικία και οι κουρδι-
σταί, οι πουλητά βερνικιών
διά τά κοντραμπάσα, οι σο-
νουν μαθήματα μουσικής. "Υ-
λλοτ του φαγότου, οι τυπο-
πάρχουν άκόμη κεί κοντά τά
αυτοί μοιάζουν μεταξύ των σ'
όλες τις χώρες. "Ακόμη και
βιολοντέλλα. "Εδω έχουν μό-

ένα είδος μοναστηριού μέ αυ-
λή, που δέν τό κατοικούν κα-
έκατό και πλέον κοντραμπά-
σα. Και πόσες χρωματικές
κλίμακες, που τις έκτελούν
έπανειλημμένως ώρες και ώ-
ρες; Οι μικρούλες, μέ τά μα-
τό μέγαρο του ώδείου. Πάντα
λία λυμένα στην πλάτη, βαδι-

ζουν μέ μεγάλες θήκες. "Εκεί
συναντῆς και γηραιούς κυ-
ρίους, που τά προφίλ των μοιά-
ζουν μέ τόν Αίστ. Είναι τό
πανεπιστήμιο των ήχων. Παι-
δάκια, κορίτσια νέοι μέ μα-
κριά μαλλιά, μαθαίνουν τά
θετα μυστικά της άρμονίας.
Καθηγείται της άντιστίξεως,
πιανίσται, φλαουτίσται, παί-
κται όργάνων που κανείς πο-
δέν είδε, συνθέται που όπήρ-
ξαν κάποτε όνομαστοί, σο-
λίστ, οι σύντροφοι του Που-
τσίνι, οι μέλλοντες διευθυντάι
όρχηστράς, όλοι δίνουν ραν-
τεβού σ' αυτά τά κελλιά και
σ' αυτά τά σαλόνια. Πάρει-
σκόμεθα σέ έκατό ξεχωριστά
κονσέρτα. "Εδω βιολιά και
βιολοντέλλα, πάρα πέρα φλά-
ουτα και άρπες και άκόμη
πάρα πέρα, πιάνο που τά παι-
ζουν δύο και τέσσαρα χέρια.
"Επί τέλους, συναντούμε και
τόν πρώτο μαθητή κοντρα-
μπάσου. Είναι μία κλίσις που
μάς κάνει νά έκπλαγούμε.
Πολύ περισσότερο άξιολάτρευ-
τα μάς φαίνονται τά χεράκια
της άρτίστριας δεοποινίδος,
που πετούν σαν μεγάλες πε-
ταλούδες πάνω στις άτέλευ-
τητες χορδές.



Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΑΞΙΣ του πιάνου. Δέκα χρόνια τώρα, ανεβαίνει τις σκάλες του 'Ωδείου ή δεσποινίς αυτή. 'Αλλ' η ασαν πιά και σέ λίγο καιρό θά έχη τὸ δίπλωμά της. Πόσους κόπους ἐστοίχισεν ἡ μακροχρόνιος αὐτὴ μελέτη καὶ πόσες φορές ἐνώλησε τοὺς ὕπνους μεσημέρια τοῦ καλοκαιριοῦ, ἔπαιζε κλίμακες στὸ πιάνο. Γρήγορα θ' ἀρχίσῃ τὰ πρῶτα της κονσέρτα, ἴσως δὲ καὶ καὶ ἐξωτερικῶ. 'Αλλες πάλιν συμμαθήτριάς της θά ἐξασκηθοῦν στὸ ἐπάγγελμα τῆς διδασκαλίας τοῦ πιάνου, πού εἰς τὴν ἄλ- λαν εἶναι πολὺ προσοδοφόρον.



ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ εἰς τὸ Βασιλικὸν 'Ωδεῖον Τζιουζέππε Βέρντι τοῦ Μιλάνου. Ἡ διδασκάλισσα, στὸ πιάνο, εἶναι ἡ κυρία 'Αρμάντζι Λομπάρντι. 'Αριστερὰ βλέπομεν τὸν μεγάλο καλλιτέχνη μαέστρο Κάρλο Γκάττι, πού εἶναι τώρα ἐπιθεωρητὴς τοῦ Θεάτρου τῆς Σκάλας τοῦ Μιλάνου.



Ἡ ΑΡΠΑ ΕΙΝΑΙ πολὺ διαδεδομένη στὴν ἰταλίαν, μοιάζει δὲ σὰν ἓνα μεγάλο τελάρο ὕφαντικῆς. Γιὰ νὰ ἀντιστοιχίσῃ τὴν ταπεινὴν αὐτὴν ὁμοιότητα, πόσους γλυκοὺς ἤχους μουσικῆς πού τσιμποῦν τὶς χορδές της τὰ ἀβρά ξύλα τοῦ ὄμορφου αὐτοῦ κοριτταίου.



ταλία, μοιάζει δὲ σὰν ἓνα μεγάλο τελάρο ὕφαντικῆς. Γιὰ νὰ ἀντιστοιχίσῃ τὴν ταπεινὴν αὐτὴν ὁμοιότητα, πόσους γλυκοὺς ἤχους μουσικῆς πού τσιμποῦν τὶς χορδές της τὰ ἀβρά ξύλα τοῦ ὄμορφου αὐτοῦ κοριτταίου.



Ο ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΤΖΙΑΜΠΕΡΤΟ ΚΡΕΠΑΞ πέρνει πολὺ στὰ σοβαρά καὶ κατὰκαρδὰ αὐτὸ τὸ μάθημα τοῦ βιολοντσέλλου. 'Ο μαθητὴς μέλλων καλλιτέχνης, φαίνεται ἀβέβαιος, διστακτικός, λίγο σὰν φοβισμένους. Μόλις ὅμως θὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ ὄργανον οἱ πρῶτες ἀπαλές νότες, θά λήξῃ κάθε ἀβεβαιότης.



ΙΔΟΥ ΚΑΙ ΕΝΑ μάθημα σάλπιγγος. Τὸ σχολεῖον περιλαμβάνει ἕξ ἔτη διδασκαλίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγ. τοῦ Μασσάρι. 'Εδῶ ὅμως βλέπομεν τὸν ἀντικαταστάτην τοῦ καθηγ. Σορντίνι, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι ἔχει πολλὴν ὑπομονὴν μὲ τοὺς μαθητὰς του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀγαποῦν πολὺ.



ΙΔΟΥ ΚΑΙ ΕΝΑ μάθημα σάλπιγγος. Τὸ σχολεῖον περιλαμβάνει ἕξ ἔτη διδασκαλίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγ. τοῦ Μασσάρι. 'Εδῶ ὅμως βλέπομεν τὸν ἀντικαταστάτην τοῦ καθηγ. Σορντίνι, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι ἔχει πολλὴν ὑπομονὴν μὲ τοὺς μαθητὰς του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀγαποῦν πολὺ.



ΟΣΟΙ ΠΑΙΖΟΥΝ τὸ ὄργανον, εἰς τὰς μικρὰς ἐκκλησίας τῶν ἐξοχικῶν χωριῶν, ὠνειρεύθησαν ἄραγε ποτὲ νὰ παίξουν ἓνα ὄργανον ὅπως αὐτὸ ἐδῶ; 'Ο διευθύνων τὰς τάξεις τοῦ ὄργανου εἶναι ὁ μαέστρος 'Αλτσέο Γκαλλιέρα, τὸν ὁποῖον βλέπομεν καθισμένον ἐμπρὸς εἰς τὰ πληκτρα καὶ εἰς τὸ μέσον τῶν μαθητῶν του. Τὸ «ὄργανον» εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ὅ,τι τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἡ μουσικὴ. 'Όταν τὸ ἀκούει κανεὶς, κατὰ τὰς μεγάλας θρησκευτικὰς ἐορτάς, εἰς τὰς μεγάλας μητροπόλεις τῆς Εὐρώπης, αἰσθάνεται κατάνυξιν καὶ ρίγη συγκινήσεως.



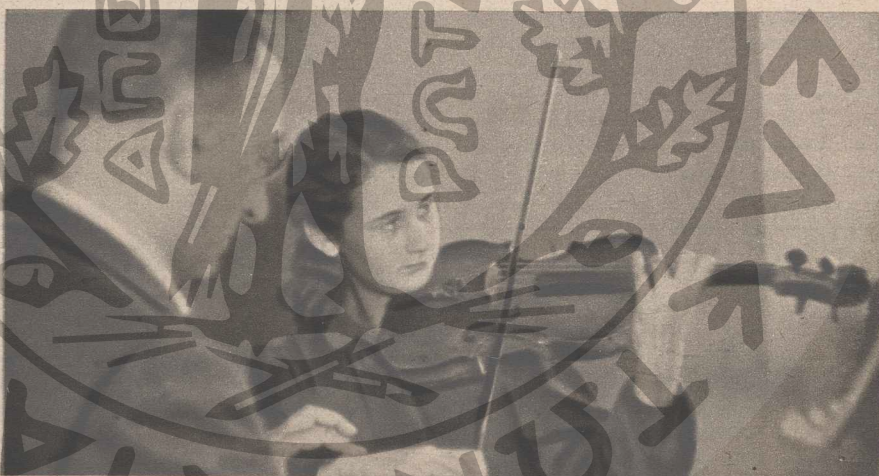
ΕΙΜΕΘΑ ΣΤΟ 'ΩΔΕΙΟΝ ἢ στὰς 'Ινδίας; 'Ο δὲ νέος αὐτός, πού ἔχει τὰ μάτια μισοκλεισμένα εἶναι ἓνας μαθητὴς ἢ ἓνας γόης φιδιῶν; Ἡ χαρὰ τῆς ἐκφράσεως μὲ μουσικοὺς φθόγγους τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου, κάνει πολλὰς φορές σχεδὸν κακὸ. Εἶναι ὁ μέλλων καλλιτέχνης τοῦ φλάουτου.



ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΤΑΞΕΙΣ μαθητῶν τραγουδιοῦ, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦν τὰ εἰδικὰ μαθήματα ἀπαγγελίας καὶ σκηνητικῆς τέχνης, διὰ νὰ μάθουν πῶς θὰ κινηθοῦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὅταν θὰ τραγουδήσουν εἰς τὰ λυρικά θεάτρα. Ἡ καθηγήτρια διδάσκει εἰς τοὺς μαθητὰς ὅπως βλέπομεν εἰς τὴν φωτογραφίαν.



ΑΣΚΗΣΙΣ εἰς τὴν ἀπαμύμυλλον τέχνην τοῦ μελοδράματος. 'Εδῶ εἶναι τὸ βασιλεῖον τῆς ὄπερας, ἀπὸ τὰ καθημερινὰ δὲ αὐτὰ νουέττα τῆς σχολῆς θὰ ἐξέλθουν μίαν ἡμέραν οἱ μεγάλοι καλλιτέχνη τῆς αὔριον, πού θὰ ἀποσποῦν, κατὰ τὰς καλλιτεχνικάς των περιοδείας, φρενιτιώδη χειροκροτήματα.



ΤΟ ΔΟΞΑΡΙ ΠΡΕΠΕΙ νὰ κρατιέται ἔτσι. 'Ο σφιγμὸς μαλακός, τὸ μπράτσο ψιλότερα ἔτσι!'. Ἡ μαθήτριά εἶναι ἀνυπόμονη νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸ βιολὶ τὸ πρῶτον παφάριον. Ἀλλὰ θὰ τὸ κατορθώσῃ μόνον ὅταν τὸ μπράτσο της θὰ εἶναι στὴν ἀρμόζουσαν θέσιν, πρᾶγμα πολὺ δύσκολον διὰ τὸν ἀρχάριον.

ΟΙ ΤΡΕΛΛΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Η τρέλλα θεραπεύεται καὶ διὰ τῆς ἐργασίας. Εἰς ἓνα ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ψυχιατρείων τῆς Ἰταλίας (τοῦ Μομπέλλο τοῦ Μιλάνου), ἀπεσταλμένος τοῦ ΧΡΟΝΟΥ εἶδε καὶ ἐφοτογράφησε τρελλοὺς ποὺ ἐργάζονται ὡς τυπογράφοι, ἀρτοποιοί, ξυλοκόποι, ὕφανται καὶ οἰκοκυραί...

Τυμωρημένοι ἢ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τοὺς θεοὺς; Ἐπικίνδυνοι ἢ ἐπιτήδευοι, ὑπὸ ψευδῆ ἐμφάνισιν; Αὐτὰ ἦσαν τὰ διλήμματα, ποὺ ἐβασάνιζαν τὸν ἐγκέφαλον τῶν «ὕγειων» σχετικῶς μὲ τοὺς τρελλοὺς, πρὶν ἢ ἀναφυῇ ἡ σύγχρονος ψυχιατρικὴ. Ἡ ψυχιατρικὴ ἐγενήθη περὶ τὸ τέλος τοῦ 18ου αἰῶνος. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μετεχειρίζοντο τοὺς φρενοβλαβεῖς κατὰ τοὺς πλέον βαρβάρους τρόπους, τοὺς ἐκράτουν ἀλυσοδέτους (ἡ πρώτη ψυχιατρικὴ κλινικὴ τῆς Εὐρώπης ἰδρύθη εἰς τὴν Φλωρεντίαν τὸ 1760, ἐκεῖ δὲ τῇ προσκλήσει τοῦ μεγάλου δουκὸς Λεοπόλδου, ἐδίδασκεν ὁ Κιαρουτζί, ἔξοχος νευροψυχίατρος καὶ πρωτοπόρος τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῶν φρενοκομείων) καὶ τοὺς παρέδιδον εἰς χεῖρας ἀμαθοῦς καὶ σκληροῦ προσωπικοῦ.

Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς πρώτης ταξινομήσεως τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς τρέλλας (1536), ὅπου διεκρίθη ἡ «ἡλιθιότης» (κατάστασις διανοητικῆς ἀδυναμίας), ἡ «ἀπάθεια» (περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποίαν παύουν αἱ ψυχικαὶ λειτουργίαι) καὶ ἡ «ὕπερδιέγερσις», μέχρι σήμερον, δηλαδὴ μέχρι τῆς θεραπείας τῆς σχιζοφρενείας (διάσχισις, διαμελισμὸς τῶν διανοητικῶν ἐνεργειῶν, διαίρεσις τῆς σκέψεως κ' ἐπομένως καὶ τῆς προσωπικότητος, μὲ συστηματικὴν καὶ πείσμονα ἀπειθειαν εἰς κάθε ἐπιδράσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου) διὰ καρδιαζολικοῦ, ἰνσουλικοῦ καὶ ηλεκτρικοῦ σόκ, ἔγινε πολὺς δρόμος εἰς τὸ πεδὶον τῶν διανοητικῶν ἀσθενειῶν, παρ' ὅλην τὴν ἐλαφράν εἰρωνίαν ἢ ὁποία διαφαίνεται ἐνίοτε εἰς τὰς ὁμιλίαις τῶν ἀδωδῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κλάδου αὐτοῦ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης.

Τὰ μεγάλα ζητήματα τῆς συγχρόνου ψυχιατρικῆς δὲν εἶναι πλέον σύμφωνα μὲ ὅσα ὑποστηρίζει ὁ Ντὲ Σάντις, ἐκεῖνα ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ ὁποίου ἡ λεπτὴ κατασκευὴ εἶναι τῶρα πλέον γνωστὴ, οὔτε μὲ

τὸν ἐκφυλισμὸν, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ τὰ ζητήματα τῆς κληρονομικότητος, τῶν ἀτομικῶν ἰδιοσυγκρασιῶν καὶ τῆς περιβάλλουσας τῶν παραφρόνων καὶ τῶν νεαρῶν ψυχοπαθῶν.

Ἡ παρεχομένη εἰς τὰς ψυχιατρικὰς κλινικὰς περίθαλψιν δὲν ἐξωτερικεύεται μόνον διὰ μιᾶς περιόδου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτον μακρῶς, ἀλλ' ἐπίσης καὶ διὰ τῶν ἐνδεικνυμένων θεραπευτικῶν μέσων, ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ εἶναι πολὺ ἀποτελεσματικὰ καὶ πραγματικῶς ἐπαναστατικὰ, τόσοι ὥστε νὰ ἐπιτρέπουν τὰς τολμηροτέρας ἐλπίδας. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ περίθαλψις παύει, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀσθενὴς κρίνεται ἱκανὸς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον, ἀλλὰ πρέπει, ἀντιθέτως, ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς, νὰ εἶναι ἀντικείμενον ἐιδικῆς περιθάλψεως. Μεταξὺ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν ὁ ψυχίατρος διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ὁμαλότητα τὴν παρασπασμένην ψυχὴν τῶν χρονίως καὶ δέξας διανοητικῶς ἀσθενούντων, εἶναι ἡ ἐργασία, διὰ τῆς ὁποίας ἐκτελεῖται ἓνα εἶδος διαπαιδαγωγήσεως. Ἡ ἐργασία ἐπιτρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπόσπασις τῶν ἀσθενῶν ἀπὸ τὰς κυριαρχούσας ἰδέας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν πλέον ἐμφανῆ ἐκδήλωσιν τῆς ψυχώσεώς των, τοὺς κάνει ν' ἀφαιροῦνται καὶ νὰ συγκεντρώνονται πρὸς μίαν ἀπασχόλησιν, ἡ ὁποία, ὅταν εἶναι εὐχάριστος καὶ ἀρμονίζεται πρὸς τὰς φυσικὰς κλίσεις τοῦ ἀτόμου, ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸ νὰ διὰγῃ ὥρας ἡσυχίας καὶ γαλήνης, ἐπισκιαζομένης ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπὸ ἀπρόοπτος καὶ βασιανιστικὰς μανιακὰς κρίσεις.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος ἓνα ψυχιατεῖον, διοργανωμένον μὲ τὰ σύγχρονα μέσα, ὅπως ἐκάμαμεν ἡμεῖς κατ' αὐτὰς εἰς Μομπέλλο, ὁπόθεν καὶ ἡ ἐντυπωσιακὴ σειρά τῶν δημοσιευμένων φωτογραφιῶν μας, ἀποκομίζει ἀντικειμενικὴν ἀντίληψιν ἐπὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω.

Ἡ ἐργοθεραπεία λαμβάνει χώραν ἐντὸς μεγάλων περιπτέρων ἢ εἰς τὰ πλέον ἐνδεδειγμένα δι' ἐκάστην εἰδικότητα τῆς ἐργασίας, μέρη. Συναντᾷ κανεὶς ἐκεῖ τὰ περίεργα αὐτὰ πρόσωπα νὰ περιπατοῦν εἰς τὸν κήπον καί, ἂν δὲν ὑπῆρχε κάποια ἀκτοῦς, φευγαλέα ὅσον καὶ ἔντονος στάσις, ἀσυνήθης τρόπος βαδίσματος ὡς καὶ συμπεριφορὰς πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας, τίποτε δὲν θὰ ἔκαμνε τὸν ἐπισκέπτην νὰ διακρίνῃ τοὺς περιπατητάς, τροφίμους τοῦ ἰδρύματος, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ συναντᾷ εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων. Αἱ παράφρονες γυναικες παρουσιάζουν κατὰ τὸ χαρακτηριστικόν, ποὺ κάμνει ἀμέσως ἐντύπωσιν. Τὰ μαλλιά των εἶναι συχνὰ προῶρας λευκὰ καὶ σχεδὸν ποτὲ κτενισμένα καὶ ἐν τάξει.

Ὅλοι εἶναι κατ' ἐπιφάνειαν ἥσυχοι καὶ μειδιῶντες εἰς τὸν ἐπισκέπτην. Κατόπιν ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἐργασίαν των, ἐκτελοῦντες αὐτὴν σχεδὸν μὲ φρενιτιδα, ὡς νὰ εἶχον συνειδησιν ὅτι εἰς αὐτὴν εὐρίσκεται ὁ δρόμος διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὰς βασανιστικὰς σκέψεις ποὺ τοὺς κατατρέχουν. Ἐνίοτε ὅμως εἶναι ἀρκετὸν καὶ τὸ παραμικρὸν ἐκ τῶν ἔξω κέντρισμα, διὰ νὰ σπεύρῃ εἰς τὴν φάλαγγα τῶν νοσηλευομένων μίαν σύσσωμον ταραχὴν ἢ ὁποία διαδίδεται ἀστραπιαίως.

Φυσικὰ, οἱ ἐλαφρῶς αὐτοὶ ἀσθενούντες, οἱ καὶ ἀποτελούντες τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐργοθεραπείας, εἶναι οἱ πλέον εὐμεταχείριστοι. Ἐκτελοῦν σχεδὸν ὅλας τὰς χειροτεχνικὰς ἐργασίας ποὺ εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῇ κανεὶς. Ἀπὸ τὴν ραπτικήν ἕως τὴν τυπογραφικὴν, ἀπὸ τὴν ὑποδηματοποιίαν ἕως τὴν ἀρτοποιίαν, ἀπὸ τὴν ξυλογλυπτικὴν ἕως τὴν μηχανικήν, κλπ. κλπ.

Ἡ ἐργασία ἔχει ὕψηλὴν διαπαιδαγωγικὴν καὶ θεραπευτικὴν ἀξίαν, ἡ σημασία τῆς ὁποίας δὲν θὰ διαφεύγῃ τὸν ἀναγνώστην, οὔτε ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὴν ἠθικὴν ἀποψιν.

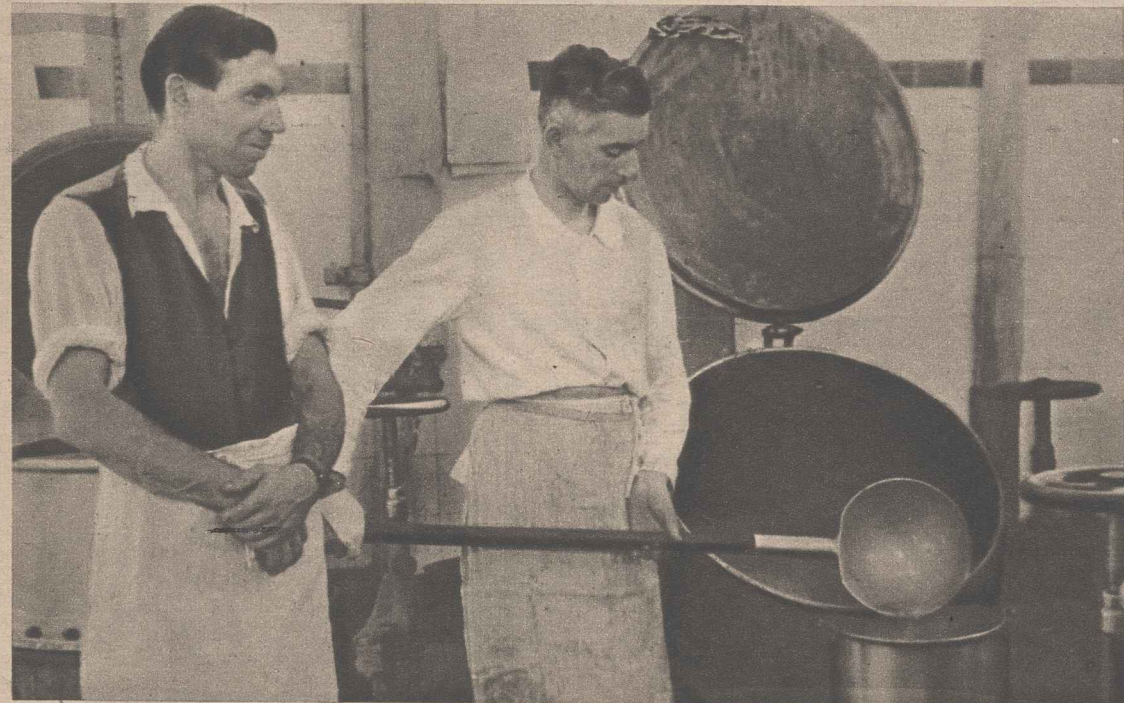
GIANFRANCO BENASSI

Οἱ νοσηλευόμενοι, ὑπὸ τὴν στοργικὴν ὁδηγίαν τῶν διδασκάλων, ἀσχολοῦνται ἐπίσης εἰς τὴν ὕφανσιν.

Μία ὁμάς ἀσθενῶν, ἄλλοι τῶν ὁποίων ἐμφανίζονται εὐθυμιοὶ καὶ ἄλλοι λυπημένοι. Νοσηλεύονται καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ Μομπέλλο.



ΝΕΑΡΟΣ ΗΒΗΦΡΕΝΙΚΟΣ ασχολούμενος εις την ξυλουργικήν. Ἡ ἡβηφρενία παρουσιάζεται πάντοτε κατὰ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, τὰ δὲ ἀρχικὰ συμπτώματά της δυνατόν νὰ ἐκληφθοῦν ὡς κοινὰ συμπτώματα νευρασθενείας. Βαθμιαίως ἡ νόσος ἐπιδεινοῦται, ὁ δὲ ἀσθενὴς ἔχει παραληρηματικὰς καὶ βλακώδεις ἰδέας, πεισματώδη ἀρνητισμὸν, ἀκαταβλήτους ἀπαθείας, αὐθορμήτους ἐξάψεις καὶ ἑλλειψιν συνοχῆς ἰδεῶν. Ἡ ἀσθένεια αὕτη εἶναι ἀνίατος.



ΤΥΠΙΚΗ ΜΟΡΦΗ σχιζοειδοῦς ἀβούλου, ἀπαθοῦς, ἐγωκεντρικοῦ, ἀδιαφόρου, ἀκαταστάτου, ἰδιορρυθμοῦ, βιαίου μὲ ἀπροόπτους ἐξάψεις. Τὸν ἔχουν ὀρίσει νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ νοσοκομείου. Δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ ἐργασθῇ, πρὸς τὸ παρὸν δὲ παρατηρεῖ τοὺς ἄλλους.



ΙΔΟΥ ΔΥΟ ΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ (ἡ παραφροσύνη εἶναι ἡ μείωσις τῶν ψυχικῶν ἰδιοτήτων), συνεργαζομένοι μὲ πολλὴν ὁμόνοιαν εἰς τὴν κατασκευὴν ψηκτρῶν.



ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΝΕΙΣ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν ἀρτοποιὸν αὐτόν; Τὸ πρόσωπόν του ὁμοιάζει πρόσωπον ἀνθρώπου ἐξαιρετικὰ ἀπορροφημένου ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του, μποροῦμε δὲ νὰ εἰμεθα ἥσυχoi διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ψωμιοῦ.



ΕἶΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟΝ ὅΤΙ πολλοὶ συγγραφεῖς ἐμπιστεύονται τὰ χειρόγραφα τὰν εἰς τὸν στοιχειοθέτην. Μ' ἓνα ὅμως στοιχειοθέτην τοῦ εἶδους αὐτοῦ εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ γίνῃ αὐτό; Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς τρέλλας του.



Ο ΓΕΡΩΝ ΑΥΤΟΣ ἀσθενὴς δεικνύει κατ' ἐπιφάνειαν μεγάλην συγκέντρωσιν εἰς τὴν ἐργασίαν του ὡς ψαθοποιῶν. Αἱ σκέψεις του ὅμως ἀσφαλῶς εὐρίσκονται πολὺ μακράν. Εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐλαφρότερον πάσχοντας τροφίμους.



Ἡ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΙΑ εἶναι ἐπάγγελμα πού ἀρέσει εἰς πολλούς. Εἶναι ἐργασία ὁμοιομητικὴ, εὐχάριστος καὶ διασκεδαστικὴ. Ἐπειτα εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ υποδηματοποιὸς εἶναι πάντοτε ἀποφθεγματικὸς φιλόσοφος.



Ο ΚΑΡΕΚΛΟΠΟΙΟΣ αὐτὸς ἔχει μελαγχολικὸν πρόσωπον καὶ τὸ βλέμμα ἀπλανές. Ὁ κόσμος τῶν ἄλλων εἶναι δι' αὐτὸν ἓνας ἀπολεσθεὶς παράδεισος. Ἡ ἐργασία τὸν συμφιλιώνει μὲ τὴν ζωὴν, ὥστε νὰ λησμονῇ τὰ βάσανά του.



ΠΑΣΧΕΙ ΑΠΟ ΜΑΝΙΑΚΟ—καταπρωτικὴν ψυχῶν, ἡ ὁποία τὸν ἀπομακρύνει πάντοτε περισσότερο ἀπὸ τὴν ζωὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν πραγματικότητα. Εὐρίσκει ὅμως εἰς τὴν ἐργασίαν σχετικὴν ἀνακούφισιν καὶ γαλήνην.



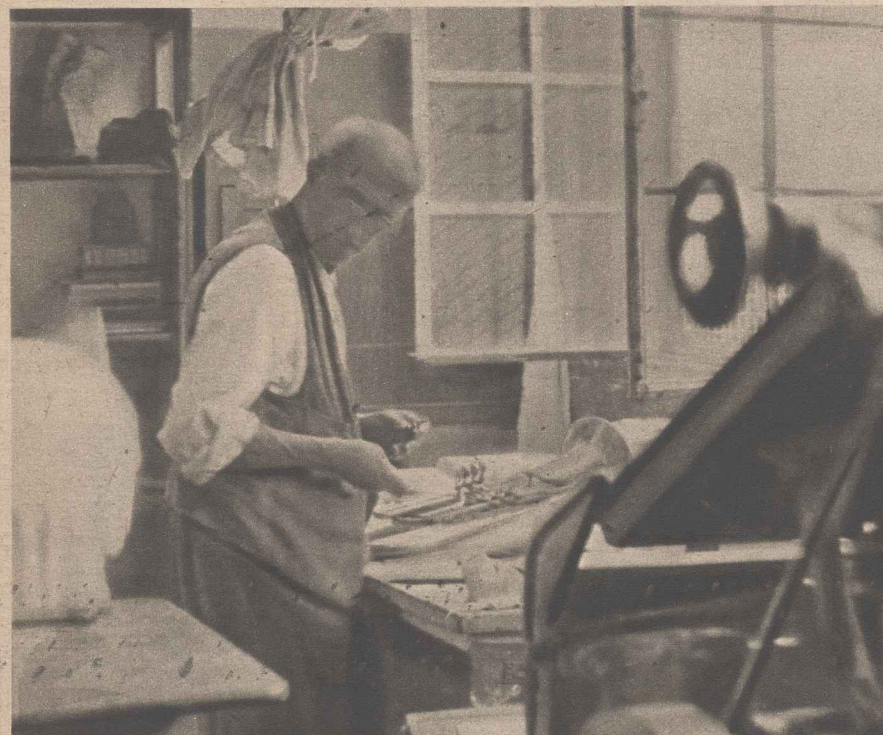
ΤΟ ΗΣΥΧΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ της γυναίκας αυτής μαρτυρεί ότι εδρίσκεται επί του δρόμου της λήθης των ματιών της, των έμμένων ιδεών της.



Η ΛΕΥΚΟΘΡΙΞ γραία είναι σχιζοφρενική (σχιζοφρένεια είναι ο χωρισμός της κρίσεως και της προσωπικότητας). Ασχολείται εις την ραπτικήν.



ΤΟ ΑΤΟΜΟΝ αυτό καταβάλλει αξιοσημείωτον προσπάθειαν. Έργάζεται διά την έπισκευήν βαλίστας, άγνωστον όμως αν θα φέρη εις πέρας τὸ έργον του.



Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΑΓΕΥΕΙ εξαιρετικά τους παράφρονες ως να ήτο η πρώτη φορά που άκούουν το θαύμα του ήχου. Ίδου άσθενης άσχολούμενος εις την έπιδιόρθωσιν της τρόμπας του, πηγής της ευτυχίας του.



ΤΟ ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑ των καλτών, κατά τρόπον, κατά τὸ μάλλον η ήττον άφανή, είναι και αυτό μία ευχάριστος διά τους άσθενείς άπασχόλησις. Η τρελλή αυτή δεικνύει υπερβολικὴν ευθυμίαν, η όποία κινεί την προσοχήν μας.



ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ κάμη; Φαίνεται σοβαρόν πρόβλημα. Ο Ευλουργός αυτός είναι άπερροφημένος ένώπιον ένός κορμού δένδρου που πρέπει να κοπή εις σανίδας διά να κατασκευασθῇ ένα χρήσιμον διά τὸ ίδρυμα έπιπλον.



ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟΣ δμλος γυναικῶν συγκεντρωμένων περίε μιάς δρνιθος, η όποία, δι' αὐτάς, συμβολίζει την έξοχήν. Εις τὸ πρόσωπον του βάθους βλέπομεν την χαρακτηριστικὴν στάσιν της έφιαλτικῆς ψυχώσεως.

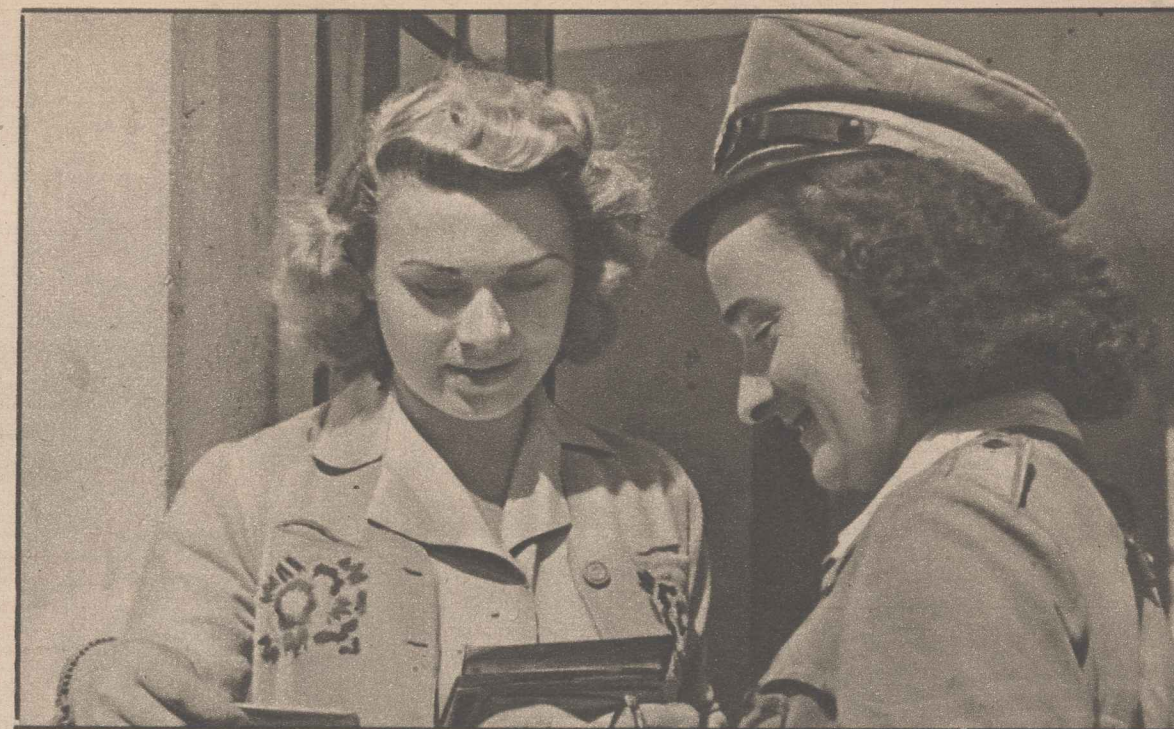
ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΛΟΥΪΖΕΛΛΑ ΜΠΕΓΚΙ

Όσες φορές γράφω για κινηματογράφο, μεταχειρίζομαι αὐστηρά λόγια σχετικῶς με τὴν νοοτροπία πού επικρατεῖ σὲ μερικά περιβάλλοντα κινηματογραφικῆς παραγωγῆς. Συχνά ἐπίσης, καὶ νόγο γιὰ τὸ πρόβλημα τῶν «ἀκαταλληλοτήτων». Εἶναι φανερό ὅτι ἡ «ἀκαταλληλότης» εἶναι πολὺ διαδεδομένη. Προγράμματα ἀνεπιτυχῆ, ρόλοι ἀποτυχημένοι, πού ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς δὲν ἦταν καλὰ καταρτισμένοι, εἶναι πράγματα συνηθισμένα. Ἡ συνηθέστερη περίπτωσις ἀκαταλληλότητος εἶναι ἡ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἡθοποιῶν. Ἐσφαλμένοι καὶ καθαρῶς ταμιακοὶ ὑπολογισμοί, συντελοῦν ὅπως χρησιμοποιοῦνται οἱ ἡθοποιοὶ ἀναλόγως τῆς φήμης πού ἔχουν καὶ ὅχι ἀναλόγως τῶν καλλιτεχνικῶν τῶν ἱκανοτήτων. Καὶ ὅλα αὐτὰ μετὰ τὴν προοπτικὴν τῶν ἀμέσων μόνον προβλημάτων, ἀφίνοντας τὴν ἀδριον πνιγμένην μέσα σὲ μιὰ ὀμίχλη πού καλλίτερα νὰ μὴ διαλύεται καὶ δημιουργώντας χιλίες δύο αὐταπάτες, τόσο πάνω στὴ διάδοσι τῆς ταινίας, ὅσο καὶ πάνω στὴν ὀργάνωσι τῆς ὁλῆς παραγωγῆς. Τὸ ζήτημα τῶν ἡθοποιῶν εἶναι σπουδαιότατο εἰς τὸ ὅλο πρόβλημα, προξενεῖ δὲ λύπην τὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς μετὰ πόσῃ ἐπιπολαιότητᾳ τὸ διαχειρίζονται καὶ σοβαροὶ ἀκόμη κινηματογραφικοὶ οἱκοί.

Καὶ ὁμως τὰ πράγματα ἔχουν καλλιτερεύσει πολὺ. Μιὰ φορά πῆγαιναν πολὺ χειρότερα. Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὀργανισμῶν παραγωγῆς ταινιῶν ἦταν ἄνθρωποι πού δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν τί θὰ πῇ ἡθοποιός. Ὅσοι παρουσιάζονταν σ' αὐτούς, ἔπρεπε νὰ εἶναι γνωστοί. Ποτὲ δὲν ἀποφάσιζαν νὰ πραγματοποιήσουν ἕνα φίλμ μετὰ ἀγνώστους, ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπαν σ' αὐτούς παρὰ τὰ σωματικὰ τῶν προσόντα. Πόσα σχετικὰ ἐπεισόδια θὰ μπορούσα νὰ διηγηθῶ. Ἐνα ἀπὸ αὐτά, τὸ ἀκόλουθο, ἀφορᾷ τὴν Λουϊζέλλα Μπέγκι. Ἐνας οἶκος κινηματογραφικῆς παραγωγῆς, πρὸ ὀλίγων χρόνων, ζητοῦσε μιὰν ἡθοποιὸν μετὰ ὀρισμένα προσόντα, πού μοῦ φάνηκε ὅτι ἀντιστοιχοῦσαν κατὰ μέρος πρὸς τὰ προσόντα τῆς Λουϊζέλλα Μπέγκι, πού ἦταν τότε γνωστὴ μόνον σὲ πολὺ στενὸ κύκλο. Ὅταν ἀνάφερα τὸ ὄνομά της, οἱ ἐπιχειρηματῆαι ἔμειναν τελείως ἀδιάφοροι, ἀλλὰ ἐγὼ ἐπέμεινα νὰ τοὺς τὴν παρουσιάσω. Τηλεφώνησα στὴν Μπέγκι καὶ τὴν ἐπόμενη μέρα πατούσαμε μαζί τὸ κατῶφλι τῆς ἑταιρίας. Οἱ ἐπιχειρηματῆαι τὴν κύτταξαν μιὰ στιγμὴ, τῆς ὑπέβαλαν μερικὲς τυπικὲς ἐρωτήσεις, κι' ἐγὼ κατὰλαβᾷ ὅτι ἔκαμα «φιάσκο». Βγαίνοντας, μοῦ εἶπαν, ὅτι θὰ μούδιναν τὴν ἐπομένην κάποιαν ἀπάντησι. Καὶ ξέρετε τί ἀπάντησι μοῦ ἔδωσαν; Ὅτι ἡ Μπέγκι δὲν θὰ γίνονταν ποτὲ ἡθοποιός.

Τὰ πράγματα ὁμως ἀπέδειξαν τὸ ἐναντίον. Διότι, ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ, κάποιος ἄλλος κατὰλαβε τὴν ἀξία τῆς Μπέγκι, ἡ ὁποία εἶναι τῶρα μιὰ μεγάλη ἡθοποιός. Ἡ ἑταιρία δὲ ἐκείνη ἐκλείσει τις πύλες της, μόνον καὶ μόνον διότι εἶχε κάμει μιὰ σειρά ἐσφαλμένων συμβολαίων.

D. M.



ΑΡΓΑ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ, γίνεται ἡ διανομὴ τοῦ ταχυδρομείου. Ἡ ὥραία διανομεὺς ἔχει ἕνα δέμα ἀλλήλο γραφίας νὰ παραδόσῃ εἰς τὴν Μπέγκι. Πρόκειται, κατὰ τὸ πλεῖστον, περὶ γραμμάτων τῶν θαυμαστῶν της



ΟΤΑΝ ΕΧῃ ΔΙΑΘΕΣΙ νὰ διαβάσῃ κάτι, ἡ Μπέγκι δὲν κοπιᾷ πολὺ νὰ εὕρῃ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς ἐκλογῆς της. Τὰ γραφεῖα τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπου ἐργάζεται, εἶναι ἐφοδιασμένα μετὰ κάθε λογῆς έντυπα.



ΕΝΑ ΤΡΕΞΙΜΟ σὸ σπίτι διά νὰ ἀφίσῃ τὴν ἀλληλογραφία πού ἔλαβε καὶ ἡ Μπέγκι εἶναι καὶ πάλιν ἔξω. Ἀλλὰ τὰ μαλλιά της χάλασαν λίγο καὶ ἐπωφελεῖται τῆς πρώτης βιτρίνας διά νὰ τὰ διορθώσῃ.



Η ΛΟΥ-Ι-ΖΕΛΛΑ ΜΠΕΓΚΙ έπωφελείται τής ωραίας λιακάδας και όλίγων ώρων έλευθερίας διά νά κάμει ένα περίπατον εις τήν πόλιν. Ίδου ό συνειθισμένος ζωγράφος τών δδών τής Ρώμης, καθώς και ό συνήθης δμιλος τών περιτέργων. Ή Μπέγκι προστίθεται και αύτή εις τά παιδιά, και παρατηρεϊ.



Ο ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ συνεχίζεται. Τώρα ή Λουϊζέλλα Μπέγκι είναι εις τό Πάνθεον, μίαν από τας χαρακτηριστικωτέρας πλατείας τής Ρώμης. Ή κρήνη πού άνυψοῦται εις τό κέντρον τής πλατείας, είναι σιωπηλή διότι καθαρίζεται. Και ή Λουϊζέλλα χαζεύει άμέριμνα κυττάζοντας τούς έργάτας πού ποδοπατούν τό νερό πού άπέμεινε μετά τό άδειασμα τής δεξαμενής.



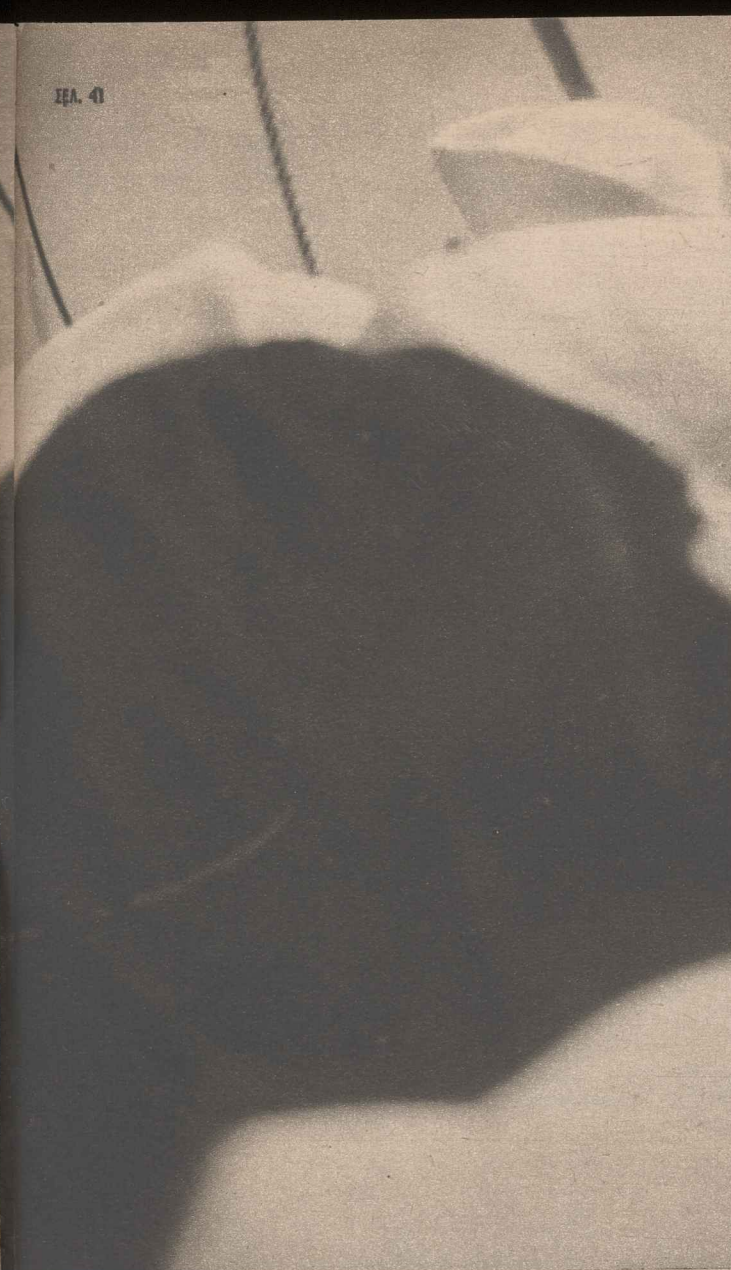
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ καλλίτερο νερό από τό νερό τών δημοσίων κρηνών τής Ρώμης — λέγει ή Λουϊζέλλα Μπέγκι — και ιδίως όταν πίνεται έτσι. Ή πείρα έδίδαξεν εις τήν Μπέγκι, ένα χαριτωμένο τρόπο διά νά σβύνη τήν δίψαν της.



Περιδιαβάουσα ανά τήν προσφιλή της Ρώμην, ή Λουϊζέλλα Μπέγκι άνασταύεται από καιρού εις καιρόν παρά τας κρήνας τής αιωνίας πόλεως, άπολαμβάνουσα τήν δρόσον των.



ΙΔΟΥ ΤΟ «ΑΣΤΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΪΑΣ», τὸ θαυμάσιον γιῶτ' ἐνὸς ναπολιτάνου, ὁ ὁποῖος κατάρθωσε νὰ κάμῃ, μὲ τὸ ἐλαφρό του αὐτὸ σκάφος, τὴν διαδρομὴν ἀπὸ τὴν Ἰταλία μέχρι Νέας Υόρκης, κερδίζοντας χίλια δολλάρια κάθε βράδυ. Καὶ τώρα, ἀφοῦ διέσχισε ὄχι μόνον τὸν Ἀτλαντικόν, ἀλλὰ καὶ τὸν Εἰρηνικόν, ἐπανερχεταί μετὰ τόσας καὶ τόσας περιπέτειες, θριαμβευτὴς εἰς τὸ λιμάνι ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἀνεχώρησε δύο χρόνια πρὶν. Ἡ συγκίνησις τοῦ πλοίαρχου καὶ τοῦ τολμηροῦ πληρώματός του εἶναι εἰς τὸ κατακόρυφον. Ἡ συγκίνησις των ὁμῶς αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὴν χαρὰν των, ἐνῶ ἄλλου εἴδους ἦτο ἡ συγκίνησις των κατὰ τὴν διαδρομὴν.



ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΥΤΟΙ ΤΖΟΚΕ-Υ· κοντεύουν πιά νὰ φθάσουν εἰς τὸ τέρμα. Τὰ ἄλογά των εἶναι καθαρῶσιμα καὶ ἀπὸ τὰ καλλίτερα τῆς Ἰταλίας. Ὁ δὲ φωτογραφικὸς φακὸς τὰ συνελάβε τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς πού κάνουν τὴν τελευταίαν των προσπάθειαν γιὰ νὰ κερδίσουν τὸ ἔπαθλον.



Ἡ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΣΙΩΠΑ καὶ τὰ τύμπανα κροτοῦν. Ὁ περίφημος σχοινοβάτης ἐρρίφθη εἰς τὸ κενὸν διὰ τὸ ἐπικίνδυνον πῆδημα. Ὅλοι κρατοῦν τὴν ἀναπνοὴ των, ἡ δὲ γυναῖκα αὐτῇ, ἔντρομος, φωνάζει: «Φθάνει! Φθάνει!».

ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΣΦΙΓΜΕΝΗ

Ὁ καθένας μας ἔχει τὰ πέντε του λεπτά, τὰ πέντε ἐκτὸς χρόνου λεπτά του, πού κανένα χρονόμετρο δὲν ἔχει ποτὲ ἀναγράψει καὶ πού εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε χρονολογία. Εἶναι πέντε λεπτά τρόμου ἢ χαρᾶς, πέντε λεπτά πού μοιάζουν μὲ πέντε αἰῶνες καὶ πού δὲν λησμονοῦνται εὐκολα. Μὲ λίγα λόγια, ὁ χρόνος δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνο διότι ὑπάρχουν τὰ πέντε αὐτὰ λεπτά στὴ ζωὴ τοῦ καθεμιανοῦ μας.

Μπορεῖ καμιὰ φορὰ νὰ εἶναι δύο ἢ τρία ἴσως καὶ ἓνα μόνο, ἀλλὰ ἡ μεταφυσικὴ μονάδα εἶναι τὰ πέντε λεπτά τοῦ Σερραγέβου, τὰ πέντε λεπτά τοῦ Νέρωνος, τὰ πέντε λεπτά ἐκείνου πού κερδίζει τὸν πρῶτον ἀριθμὸν στὶς κοῦρσες τῆς Τριπόλεως. Οἱ γάμοι, τὰ ναυάγια, οἱ φυγές, οἱ σεισμοί, ὅτι ὑπάρχει τὸ γλυκύτερο, περιλαμβάνονται στὰ πέντε αὐτὰ κορυφαῖα, μοναδικὰ, ὑπέρτατα λεπτά.

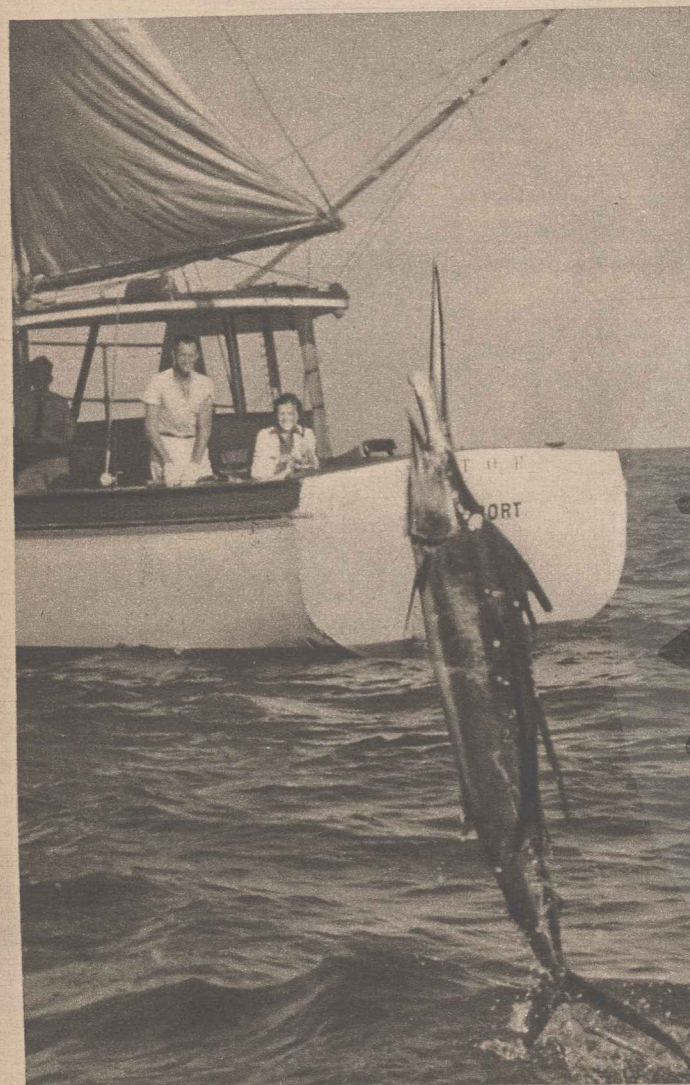
Τὴν ὥρα τῆς παραστάσεως στὸ ἵπποδρόμιο, ὑπάρχει μιὰ σειρά πέντε λεπτῶν παύσεως. Ἡ ὀρχήστρα σταματᾷ, ὁ σχοινοβάτης πρόκειται νὰ ριφθῇ στὸ κενό. Νὰ τὸ ἐπικίνδυνον πῆδημα. Ὁ δαμαστής βάζει τὸ κεφάλι στὸ στόμα τοῦ λιονταριοῦ, καὶ ὁ γιαιπωνέζος, κρεμασμένος ἀπὸ τὰ δόντια σ' ἓνα δακτυλίδι, γλυστρεῖ κατὰ μήκος ἐνὸς ἀτσαλένιου σχοινοῦ. Καὶ ὁμῶς τὸ πρόγραμμα τοῦ ἵπποδρομίου ἀπαιτεῖ τὰ ἐκτὸς προγράμματος πέντε λεπτά του. Ἡ ὀρχήστρα

παύει, τὰ τύμπανα κροτοῦν, ὅλα δὲ αὐτὰ περιλαμβάνονται στὴν τιμὴ τοῦ εισιτηρίου. Ὅσο περισσότερο ἐντυπωσιακὰ εἶναι, τόσο περισσότερο ἱκανοποιημένοι μένουμε. Χωρὶς τίς συγκινήσεις αὐτές, δὲν θὰ ὑπῆρχον πιά στάδια, πίστεις.

Τὰ πέντε μας λεπτά τὰ εἶχαμε καὶ μεῖς, ὅταν, ἀντὶ ἐνὸς χελιοῦ, τραβήξαμε μὲ τὸ ἀγκιστρο ἓνα δολόκληρο δελφίνι. Ὁ Θεὸς ξέρει πῶς δὲν ἔσπασεν ἡ πετονιά. Ἡ ἐμφάνισις μιᾶς φάλαινας, τὴν ὥρα ἐνὸς θαλασσίου περιπάτου, ἡ τυχαία ἀνακάλυψις ἐνὸς θησαυροῦ, ἡ γέννησις τοῦ πρώτου μας παιδιοῦ, ἡ πρώτη πυρκαϊά, ἡ πρώτη ἀγάπη, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὸ πεντάλεπτο τῆς διακοπῆς.

Εἶναι τὰ πέντε λεπτά τῆς ἀγωνίας, τοῦ τρόμου, τῆς εὐτυχίας, τῆς ἐκπλήξεως. Ὁ ἀλεξιπτωτιστής, πού ρίχνεται εἰς τὸ κενό, ἀπὸ ὕψος τριῶν χιλιάδων μέτρων, κάτὶ ξέρει σχετικῶς. Τὸ βράδυ, ὅταν μέσα στὸ κρεβάτι του θὰ ζητήσῃ νὰ ἐπανασυνδέσῃ τίς ἀναμνήσεις του, θὰ τὰ ἐπανεύρῃ τὰ πέντε του αὐτὰ λεπτά καὶ θὰ ξέρῃ ὁλόκληρην τὴν ἱστορίαν τοῦ καθενὸς ἀπ' αὐτά. Θὰ αἰσθανθῇ καὶ πάλι τὴ ζέση ἢ τὸ κρύο τοῦ ἀέρος, τίς σκέψεις πού τὸν ἐπολιόρκησαν τὴν ὥρα πού ἐπρόκειτο νὰ ριφθῇ στὸ κενό, ἀλλὰ δὲν θὰ εὔρῃ ποτὲ τὰ κατάλληλα λόγια γιὰ νὰ μᾶς κἀν νὰ αἰσθανθοῦμε τὰ πέντε αὐτὰ λεπτά.

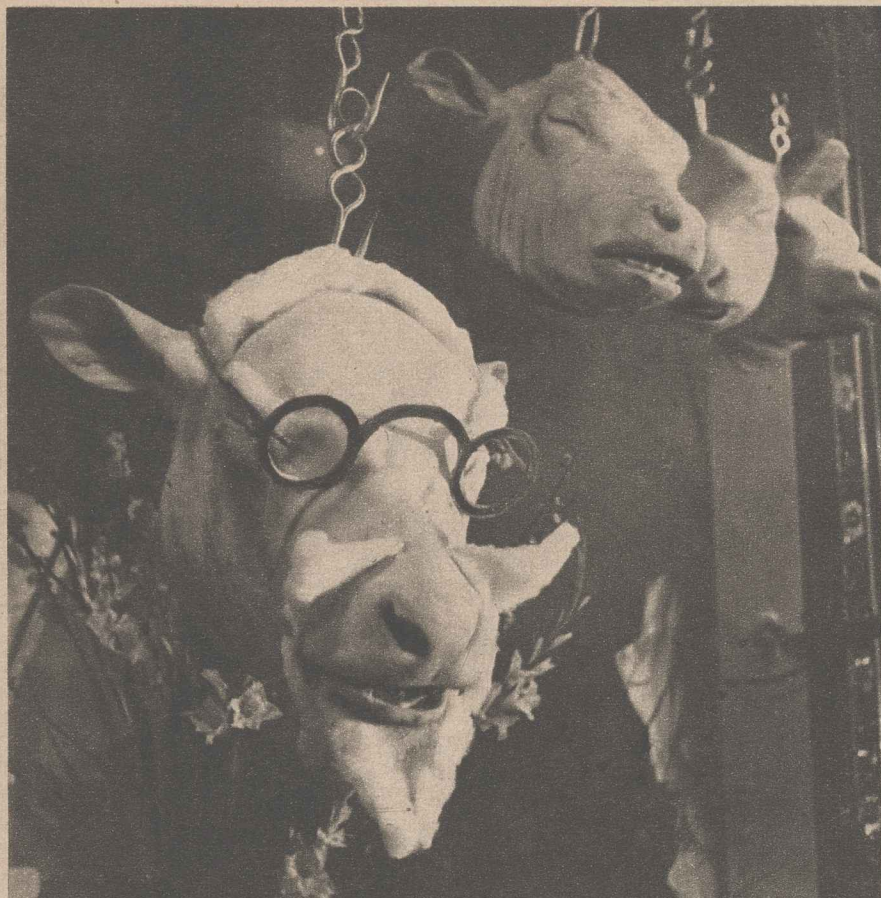
V. C.



ΕΝΟΜΙΖΑΝ ΟΤΙ ΕΠΙΑΣΑΝ ἓνα χέλι καὶ ἦταν ἓνα... δελφίνι. Οἱ αὐτοσχέδιοι φαρᾶδες ἐκπλήττονται καὶ θαυμάζουν διὰ τὴν ὑπέροχον αὐτὴν λείαν, καὶ πῶς δὲν ἔσπασεν ἡ πετονιά.



Ο ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΙΣΤΗΣ εἶναι ἑτοιμὸς νὰ ριφθῇ εἰς τὸ κενὸν ἀπὸ ὕψος τριῶν χιλιάδων μέτρων. Ἀκρίβεια εἰς τὰς κινήσεις καὶ συγκινήσεις συγχωνεύονται τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς ὑπερτάτης συναισθήσεως τοῦ καθήκοντος. Τὸ κενὸν πρόκειται νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του.



Το κεφάλι του μοσχαριού αυτού, στολισμένο από τον χορογράφον, μοιάζει με το κεφάλι ενός καλοθρεμμένου και μεθυσμένου κυρίου. Ένα ζευγάρι γυαλιά από ταρταρούγα συμπληρώνουν την αλλόκοτον και εξωφρενικήν αυτήν εικόνα.



Παantomία στο χριστουγεννιάτικο μαγαζί των παιγνιδιών. Οί μικροί θωρακοφόροι χαιρετούν, μ' εξαιρετική ευγένεια, τις μεγάλες κυρίες που κατεβαίνουν τη σκάλα, ντυμένες με φορέματα του σαλονιού και με ύψος εξαιρετικά σοβαρό.

Χριστουγεννιάτικη χορογραφία



Πατίνια με λαστιχένιες ρόδες, κούκλοι με κουστούμι του μπάγιον κλπ. Κάθε παιδί μπορεί να διαλέξει ένα από τα παιγνίδια αυτά, αναλόγως της κλίσεώς του. Τα κορίτσια προτιμούν τις κούκλες, τα αγόρια τα στρατιωτάκια.

Ο χορογράφος της Ιταλικής βιτρίνας, ο χορογράφος των Χριστουγέννων, είναι ένας επιχειρηματικός νέος, που μας κάνει να θαυμάζουμε για τις γραφικές του επινοήσεις πολύ περισσότερον παρά ένας σκηνοθέτης θεάτρου. Ο οίστρος του είναι λαϊκός. Είναι ο βιρτουόζος των φύλλων του κασιτέρου και της εικόνας που μιλάει. Με τα σαλάκια ανυψώνει θριαμβευτικές αψίδες, δίνει σχήματα εις το βούτυρο, μαζεύει το τυρί και την πατάτα, κάνει κηπουρική σέ μικρογραφία, καλλιεργεί στην βιτρίνα τη βοτανική με αληθινά και τεχνητά λουλούδια.

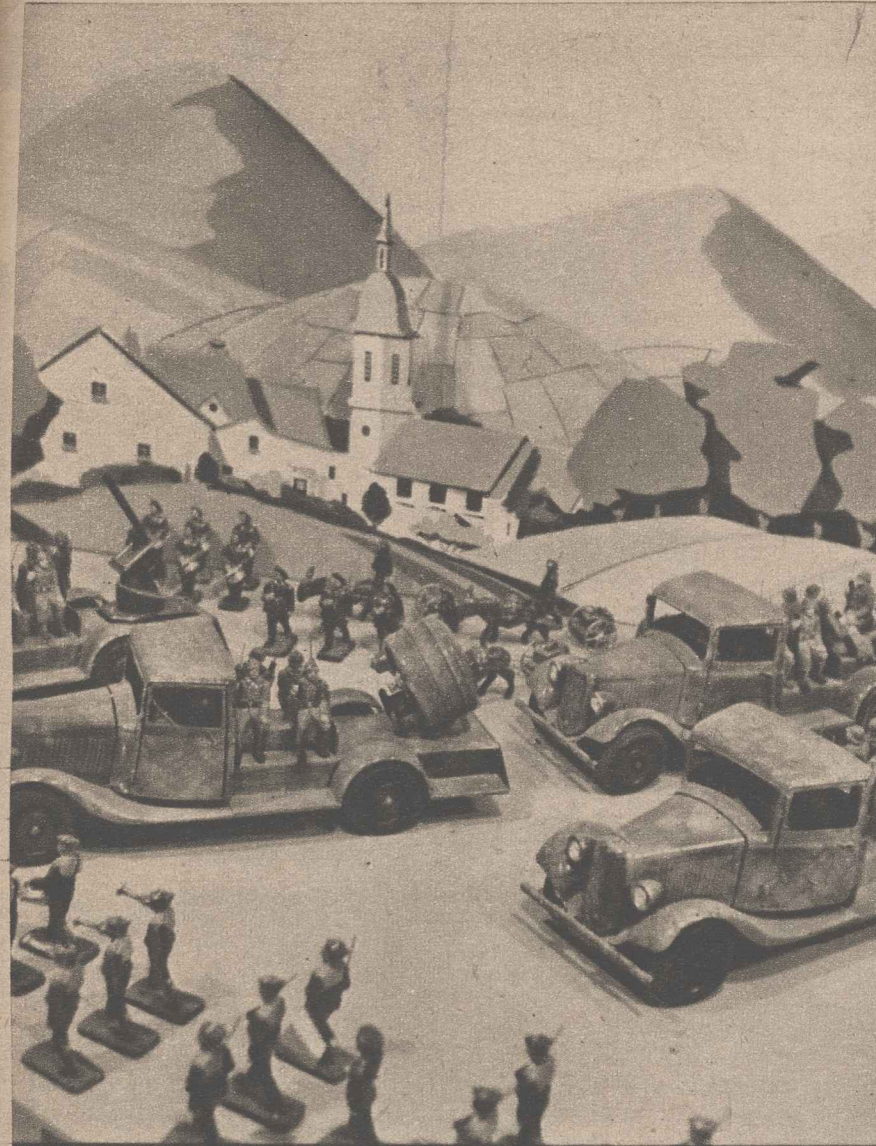
Επαινούμε την μετριοφροσύνη και την αγαθότητά του. Θα ήμποροδεν να οργανώσει ένα χορό στην πλατεία, μια ταυρομαχία και μία σερενάτα με την καταπληκτική εκείνη ευκολία και ικανότητα επινοήσεως που τον κατέστησαν σ' όλους τους τόπους και καιρούς αλάνθαστο μαέστρο. Δόστε του ένα βελόνι, λουκάνικα ή λάχανα, δόστε του μπουτίλιες, πιάτα, μιά πυραμίδα μπουκαλάκια, δόστε του ακόμη γουρουνάκια του γάλακτος, λεμόνια, μανταρίνια και αφήστε τον μιά νύκτα, μιά μόνη νύκτα, και θα δείτε τί θα κάμη με τα είδη αυτά, τί γαστρονομικούς πύργους θα ανυψώσει εις δόξαν των προϊόντων του κόσμου τούτου. Θα είναι θρίαμβος του τραπέζιου με ποτάμια κρασιού ανάμεσα σέ δάση μαρουλιών, θα είναι τοπεία από τυρί με γευστικό κυνήγι, τσαμπιά και γιρλάνδες, φεστώνια, γαλαρίες από ζαμπόνια φοδραρισμένα με ασήμι, πανύψηλοι πύργοι με επάλξεις από μαλακό τυρί, κινητές γέφυρες, μαγικές χώρες της καλοφαγίας και του ποτού.

Κάθε βιτρίνα και ένας χορογράφος. Στολίζει το κατσιάκι με φι-

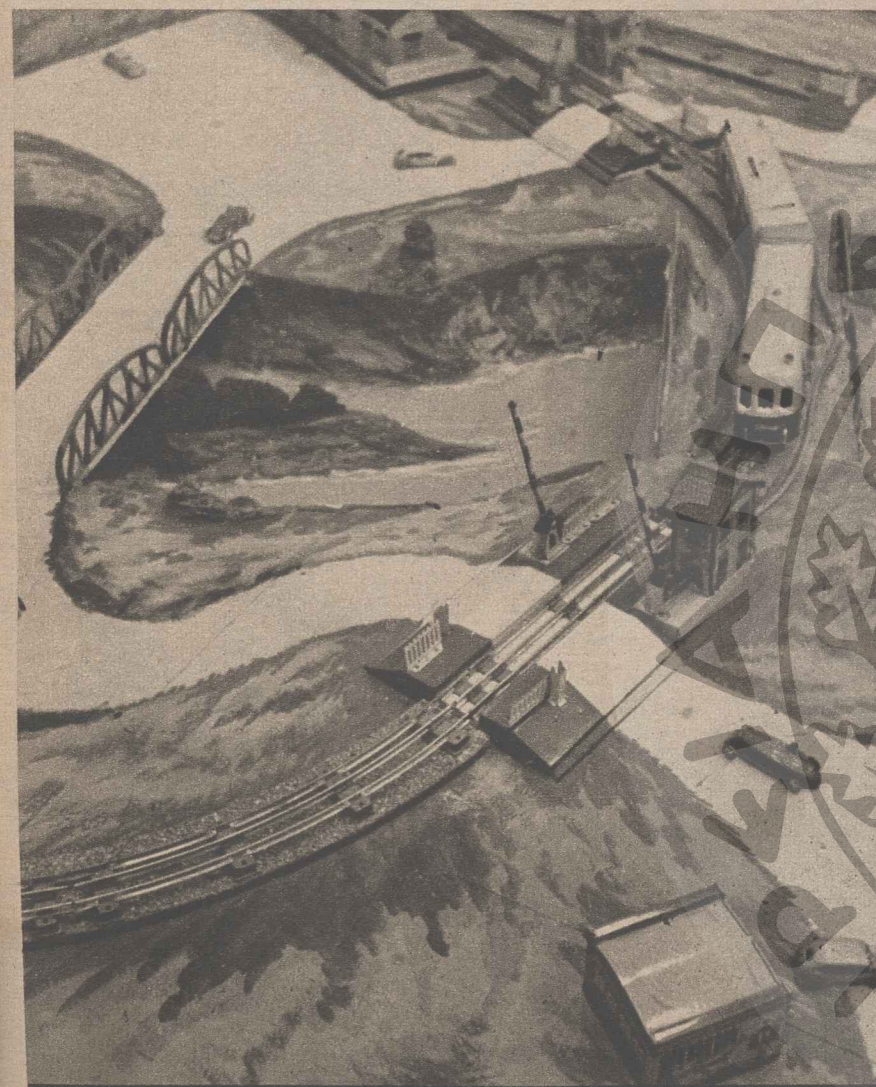
γκάκια, το περιρραίνει με άστρα, κομήτες και κορδελλίτσες, ντύνει το γουρούνι με ρόδα και του βάζει γυαλιά στα μάτια κάνοντάς το ένα καθηγητή. Καμιά φορά του προσθέτει κι' ένα πούρο ή ένα κομμάτι σοκολάτα στο στόμα. Το κυνήγι, που είναι έκθεσιμένο στη βιτρίνα των Χριστουγέννων, θυμίζει τους θριάμβους της ναπολιτάνικης νεκρής φύσεως του δεκάτου έβδομου αιώνα. Γαλοπούλες, πέρδικες, τσίχλες, πουλιά που υπήρξαν καλοκέλαδα και που δεν είναι τώρα πιά παρά θρόμβοι χρωμάτων. Και κοντά στο περιστέρι μικρά κλαριάδάφνης, βασιλικός, φύλλα άρωματικά, πετεινοί που μοιάζουν με οικόσημα του Μεσαιώνας. Και όλα αυτά δεν είναι παρά μιά πρόσκλησις διά των έκθαμβο διαβάτη.

Οί βιτρίνες των παιγνιδιών μας παρέχουν άλλες θριαμβευτικές εκπλήξεις. Κάτω από τη γέφυρα, το τράμι, το καρότσι του μικρού δημοκτιστού. Από το ένα μέρος τα ξύλινα σπίνια, κοντά στο δέ το άλλο το πάρκο με τα διασκεδαστικά παιγνίδια, ο κήπος, το τραίνο που περνάει καπνίζοντας. Άληθινό τοπίο των παρυφών μιάς μεγάλης μητροπόλεως. Νά και μικροσκοπικοί στρατοί, θωρακισμένες μονάδες, αεροπλάνα, άρματα μάχης, αντιτορπιλικά εις τάξιν μάχης με άναπεπταμένη τη πολεμική σημαία. Νά και μοντέλλα μυδραλλιοβόλων, σκαφάνδρων, αυτομάτων πιστολιών. Σέ μιά από τις βιτρίνες παριστάμεθα μάρτυρες μιάς αληθινής μάχης με βομβαρδιστικά αεροπλάνα, καταδιωκτικά, φωτοβολίδες και στρατεύματα έν δράσει. Είναι ένα θαύμα μμήσεως με αληθινούς πυροβολισμούς, με αληθινό καντό, με την αληθινή φωτιά του πολέμου.

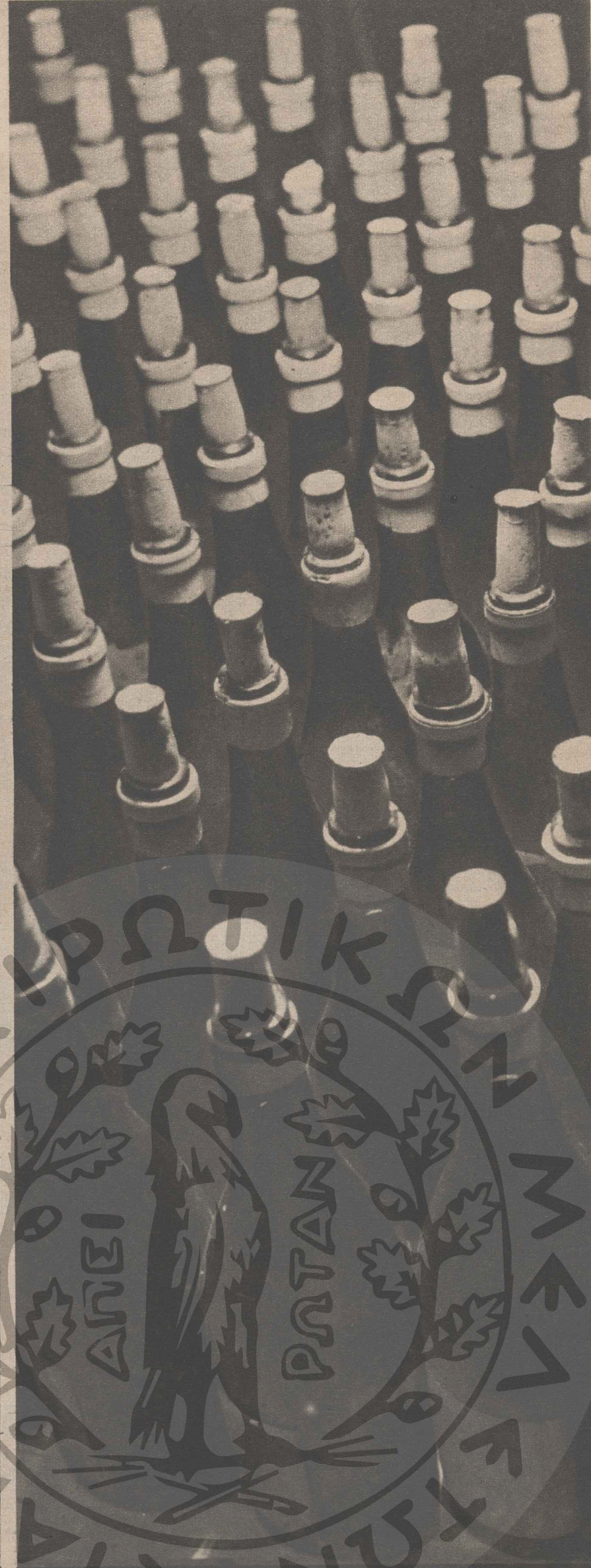
Σ. V.



Αεροδυναμικά αυτοκίνητα, μοντέλλα τελείου τύπου και παραδειγματικής λειτουργίας. Η τελευταία λέξις της μηχανικής είναι τα αυτοκίνητα που κινούνται χωρίς βενζίνη, μεθάνιο, ή άλλη κινητήρια δύναμη, τόσο πολύτιμη τώρα!



Σιδηρόδρομος με δημοσία δόδο και γεφύρι. Τα βαγόνια είναι τελευταίου τύπου, μόλις ηλεκτροκινηθέντα. Η γραμμή κάνει πολλές στροφές και είναι επικίνδυνη. Υπάρχουν και πινακίδες: Προσοχή στις στροφές! Κίνδυνος - Θάνατος!



Τί νομίζετε πως είναι άραδιασμένα στη φωτογραφία μας; Μπουτίλιες, αληθινός σταγός από μπουτίλιες που περιμένουν το θροιστικό τους σπράγισμα. Σέ λίγο θα τις πάμε στο σούτι, μισή δωδεκάδα, άφου, έννοείται, διαλέξωμε τις καλλίτερες.